

flacăra

ANUL XXVII - NR. 10 (1187) - 9 MARTIE 1978

SĂPTĂMÎNAL EDITAT DE FRONTUL UNITĂȚII SOCIALISTE

• ACTUALITATEA •

● Este primăvară, este martie și florile, pe care le dăruim în această a opta zi a lunii, mamelor și soților noastre, tovarășelor de muncă și de viață, sînt semnul celor mai alese simțăminte și gânduri, sînt semnul recunoștinței și prețuirii noastre ● Din suita spectacolelor omagiale ce au loc în întreaga țară menționăm concertul organizat duminică dimineața, în Sala Dalles, de Universitatea cultural-științifică din București și Filarmonica „George Enescu”, concert intitulat „Cin-tec pentru tine” ● Oamenii muncii din industria bucureșteană au înscris în bilanțul pe primele două luni ale anului o producție industrială suplimentară în valoare de aproape 250 milioane lei ● Starea foarte proastă a drumului care face legătura între Agnita și Chirpăr (jud. Sibiu) continuă să micșoreze parcul de autobuze care funcționează pe acest traseu ● Lucrătorii întreprinderii de rețele electrice din Suceava, care beneficiază începînd cu 1 martie de majorarea retribuției, vor primi în plus, pînă la finele anului, peste 3,7 milioane lei ● În primăvara aceasta urmează să se planteze pomi și arbuști fructiferi pe 3 440 hectare și să se execute lucrări de modernizare pe 6 380 hectare, suprafețe mai mari aparținînd județelor Argeș, Buzău, Mehedinți și Satu Mare ● Tînărul colectiv al întreprinderii mecanice Băilești, una dintre cele mai noi unități din industria Doljului, a înregistrat în acest an unii dintre cei mai buni indicatori economici cantitativi și calitativi din județ ● Pe o porțiune din Calea Armatei roșii (Arad) au fost trase niște cabluri electrice. Desigur, pentru că erau necesare. Însă pe porțiunea respectivă, în urma acestei lucrări au rămas noroiul și câteva sănătoase bucăți de beton care fac strada impracticabilă ● Și o știre de ultimă oră: magazinele noastre de articole electrocasnice oferă gospodinelor noi produse ca : minimagazina de spălat rufe, un nou tip de mașină de cusut electrică, minirobot pentru bucătărie.

Sînt incredințat că și în viitor, femeile din patria noastră — muncitoare, țărânci, intelectuale, fără deosebire de naționalitate — vor acționa cu întreaga energie și pricepere pentru a-și îndeplini cu cinste înaltele îndatoriri ce le revin atît în viața economică și socială cit și în creșterea și educarea tinerelor generații, în asigurarea tinereții și vigrii națiunii noastre socialiste, aducînd o contribuție tot mai însemnată la înfăptuirea cu succes a politicii interne și externe a partidului, a hotărîrilor Congresului al XI-lea, la transpunerea în viață a luminosului Program de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

NICOLAE CEAUȘESCU

din mesajul adresat
cu prilejul sărbătoririi
„Zilei internaționale
a femeii”

ION VLASIU — Portretul unei femei

Un an cu toate zilele sale precum 8 Martie

E martie, e primăvară, e chiar 8 Martie și ziua celor mai frumoase gânduri de închinat femeii. Ziua aceasta primește cu fiecare an simboluri și înțelegeri noi și e drept să fie așa fiindcă în viața femeilor lumii, în viața femeii române se petrec mari schimbări, iar schimbările aproape că nici nu așteaptă anul să se întîmple și să-și arate îndreptățirea, puterea, viitorul. Spunem 8 Martie și gîndim devotament, hărnicie, frumusețe. Scriem și vorbim laudă femeilor lumii, dar simțim căldură sufletească avînd înaintea chipul mamei, al soției și al surorilor, al copilelor noastre, al femeilor alături de care muncim și trăim aici, în România tuturor acestor ani de socialism, într-o țară unde emanciparea femeii e un fapt clădit pe fapte, în care egalitatea în drepturi a femeilor cu bărbații e realitate. Femeia, căreia îi cinștim de 8 Martie întreg sublimul existenței sale omenești, este în România un om demn, cu un statut social demn, nediscriminatoriu, cu acces la toate profesiile și la toate drepturile cetățenești înscrise în Constituție. În România, egalitatea în drepturi cu bărbatul are drept rezultat faptul că munca femeii este un foarte important factor de progres în toate domeniile vieții economice și sociale, că munca ei este prețuită la valoarea reală. În ansamblul economiei naționale, din totalul celor care muncesc cu brațele și cu mintea — cum minunat zice un cuvînt al vremilor moderne — femeile reprezintă 44 de procente. Sînt industrii în care femeile ajung să aibă un rol din ce în ce mai însemnat și, ca o consecință dreaptă a acestui rol, virtuțile naturii lor dau o calitate nouă industriilor. Sînt ramuri industriale de neconceput aproape fără munca femeii, atît în conducere și con-

cepție, cît și direct în producția bunurilor materiale. Dacă la 8 Martie simțirea noastră de bărbați ne îndeamnă să mulțumim femeii, mai presus de orice, femeie și rost al vieții, dacă ființa celor mai mulți dintre noi poartă pentru femeie un simțămînt de martie în toate lunile anului, statisticile spun mai convingător decît orice cuvînt de simpatie ce se întîmple în societate, cum are loc schimbarea și cum ajung femeile să fie într-adevăr forță socială conștientă, activă, îndrăznind continuu mai binele. În unele industrii grele și importante, cum sînt cele ale construcțiilor de mașini și chimică, femeile reprezintă 21 și respectiv 35 la sută din tot personalul muncitor. Acestea sînt cifre ale momentului. Dacă cercetăm ponderea fetelor în programele de învățămînt de toate gradele și pentru absolut toate profesiile, vom băga de seamă că atît în industriile amintite cît și în alte cîteva, purtătoare ale progresului tehnic — electronică, electrotehnică, mecanică fină — numărul femeilor este într-o sensibilă creștere. E firesc să aflăm că astăzi lucrează în industria confecțiilor, a textilelor, în poligrafie și agricultură, în telecomunicații, în învățămînt, cultură, artă și ocrotirea sănătății mai multe femei decît bărbați, cum tot atît de firesc este că și în anii ce vin într-o seamă de profesii munca femeii să fie mai prețuită decît aceea a bărbatului. Dar iată că statisticile învățămîntului general și profesional ne spun limpede cum se desăvîrșește ideea de egalitate, cum se perfecționează acest proces. În anul școlar 1976—1977 ponderea fetelor în învățămîntul liceal era de 46%, în cel profesional de 38%, în învățămîntul superior de 44% — din care 31% în cel tehnic, 61% în cel me-

(Continuare în pagina 15)

MIHAI NICA ■

Stea de soartă

Că nu mi-a fost sortit să fiu bărbat
De steaua mea ursită-a fi femeie,
Ursită, deci, pe-un blind înlăcrimat
Tărîm al vieții clipa să-mi scinteie,

Cu jinduri de bărbătești puteri
Și-n trup cu dulci piraie de candoare,
Mă leg să-ți dau, destin al meu, ce-mi ceri :
Tăria gingășilor de floare.

Că n-am putut să fiu născut bărbat,
Ci vieții mumei mele prelungire,
Cu murmure de flăcări m-am rugat
De steaua mea, să ard în veșnicire.

În luminînd cu alb de crin ales
Și roșu-adînc, de patîmi, zări de vremuri
Frumos destin, cînd fi-va lin să ies
Din visul tău și-atunci să mă cutremuri !

Bogat mi-ai fost și mă închin zicînd
Cîntarea mea de ziua și de noapte
Și sfînt îmi ești că dorul mi-e flămînd
Și carnea mea miroasă-a prunci și-a lapte.

Frumos destin, din calea ta nu fug —
Alături brațu-mi de un braț pereche
Și mina-mi string pe coarnele de plug.
La fel făcea străbuna mea străveche.

Mai vreau să știu ceva din ce nu știu
Simțirii vreau să-i sap în adîncime.
Vreau curăția mea să nască fiu
Cum n-a avut pe lumea asta nime.

Că nu mi-a fost sortit să fiu bărbat
Dintr-un capriciu-al întîmplării numa'
Nebun destin, fii binecuvîntat !
Egală-n dăruire mi-e doar huma.

DOINA SĂLĂJAN ■

PRIMIRI LA TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU

Activitatea multiplă și susținută pe care țara noastră, președintele Republicii Socialiste România o consacră zi de zi problemelor relațiilor României cu lumea a fost ilustrată și în această săptămână de o serie de primiri la tovarășul Nicolae Ceaușescu. Contacte politice ce constituie expresia cea mai directă a unei politici caracterizată printr-un amplu dialog cu toate țările lumii, a unei permanente preocupări de a analiza și afla soluții constructive la o serie de probleme de interes reciproc, de a contribui la pacea și progresul omenirii.

În seria acestor contacte am consemna, cronologic, primirea în după-amiaza zilei de 2 martie a ministrului comerțului din Marea Britanie, Edmond Dell, care a făcut o vizită în țara noastră la invitația Ministerului Comerțului Exterior și Cooperării Economice Internaționale.

Ministrul britanic a arătat că Majestatea Sa regina Elisabeta a II-a așteaptă cu mult interes realizarea vizitei oficiale de stat a președintelui Nicolae Ceaușescu în Marea Britanie și a exprimat, în numele guvernului britanic, convingerea că această vizită va marca un eveniment de mare importanță, care va contribui la dezvoltarea colaborării reciproce. Totodată, oaspetele a transmis tovarășului Nicolae Ceaușescu din partea primului ministru, James Callaghan, un salut cordial și cele mai bune urări.

În cadrul convorbirii la care au luat parte și unii oameni de afaceri care l-au însoțit pe ministrul britanic au fost subliniate dezvoltarea pozitivă a bunelor raporturi dintre România și Marea Britanie, dorința și hotărârea de a extinde și diversifica în continuare cooperarea economică, industrială și tehnico-științifică, schimburile comerciale bilaterale, conlucrarea în diverse domenii de interes reciproc. Așa cum s-a reliefat în cursul convorbirii, dezvoltarea pe baza unor principii noi, de egalitate, respect și avantaj reciproc a relațiilor româno-britanice este atît în folosul ambelor țări și popoare, cit și al cauzei păcii și înțelegerii internaționale, afirmării spiritului nou în relațiile dintre state. În legătură cu aceasta, a fost relevată importanța abordării în spirit realist și constructiv a problemelor edificării unui sistem trainic de securitate în Europa. Schimbul de vederi a scos în evidență, de asemenea, necesitatea lichidării subdezvoltării, a decalajelor economice dintre țări, aceasta impunînd statornicirea unor relații de egalitate și echitate între state, instaurarea unei noi ordini economice internaționale care să asigure progresul fiecărei națiuni, progresul civilizației umane.

În dimineața zilei de 3 martie, președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a primit pe participanții la masa rotundă pe teme

economice, organizată la București în colaborare cu Asociația „Business International” — președinți, directori generali, experți și specialiști ai celor 30 de societăți, companii și firme membre ale asociației, din S.U.A., Japonia, Europa occidentală.

În numele membrilor Asociației „Business International”, președintele Elliott Haynes a exprimat călduroase mulțumiri șefului statului român pentru întreprinderea acordată. Subliniind interesul pe care asociația îl manifestă față de extinderea relațiilor economice cu România — scopul dezbaterii desfășurate la București fiind acela de a studia posibilitățile de colaborare, de a stabili în comun acțiuni și proiecte de cooperare viitoare, precum și mijloacele practice pentru realizarea lor — președintele asociației a menționat că, după întîlnirea cu președintele Nicolae Ceaușescu, membrii asociației urmează să viziteze diferite instituții și obiective economice pentru a discuta la fața locului o serie de proiecte, care, odată îndeplinite, vor face ca eforturile depuse în vederea organizării acestei mese rotunde să fie mai mult decît justificate.

Arătînd că o trăsătură caracteristică a ultimei jumătăți de secol a constituit-o interdependența crescîndă, economică, socială și politică, între toate națiunile lumii, Elliott Haynes a relevat că membrii asociației sint pe deplin conșinși de necesitatea liberalizării comerțului și a unei largi cooperări cu toate țările, indiferent de orînduirea lor socială, și a adăugat că, atunci cînd se va scrie istoria acestor ani, cu siguranță va fi marcată contribuția personală deosebită a președintelui Nicolae Ceaușescu la promovarea cooperării și înțelegerii între toate statele planetei noastre.

Președintele Nicolae Ceaușescu, adresîndu-se participanților, a exprimat satisfacția pentru organizarea acestei reuniuni pe probleme de schimburi comerciale și cooperare economică între reprezentanții societăților, companiilor și firmelor membre ale asociației și organizații economice din România. Șeful statului român a expus apoi pe larg politica de colaborare economică promovată de România cu toate statele lumii, subliniind că, în concepția țării noastre, o asemenea colaborare — inclusiv sub forma cooperării în producție — constituie un factor de seamă în dezvoltarea tuturor statelor, contribuie la stabilitatea economică internațională, la cauza păcii și destinării. România ca țară socialistă și țară în curs de dezvoltare, a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu, acordă o importanță deosebită statornicirii unor relații economice internaționale bazate pe principiile noi ale egalității, echității și avantajului reciproc. În acest cadru — a relevat președintele României — țara noastră dezvoltă cu o serie de firme — unele prezente și la ma-

nifestarea organizată la București — relații largi și stabile de colaborare, cu rezultate bune în multe domenii, acest fapt demonstrînd că, dincolo de deosebirile de orînduire socială, există posibilitatea realizării unor acțiuni economice de mare amploare, reciproc avantajoase.

Programul de dezvoltare și modernizare economică continuă a României, politica statului nostru de a aloca o mare parte din venitul național pentru dezvoltare creează premise și presupune, în același timp, lărgirea continuă a cooperării sale cu celelalte state, cu firme străine, inclusiv cu firme americane, preciza tovarășul Nicolae Ceaușescu. Subliniind necesitatea eliminării oricăror îngrădiri în desfășurarea cooperării și comerțului internațional, tovarășul Nicolae Ceaușescu s-a referit și la relațiile economice româno-americane, arătînd că guvernul român acționează pentru înlăturarea oricăror discriminări, în special în acordarea clauzei națiunii celei mai favorizate, în exportul unor tehnologii moderne americane în România și, în general, în realizarea unei largi cooperări în domeniul de interes comun. Șeful statului român a arătat că trebuie depășite concepțiile învechite, ne-realistice, precum și practicile discriminatorii, barierele artificiale și tendințele de restrîngere a relațiilor în cadrul unor grupări economice închise, care împiedică buna desfășurare a raporturilor dintre state, că trebuie depuse eforturi pentru promovarea unui comerț cu adevărat liber și a unei cooperări egale între toate țările, fără deosebire de orînduire socială.

Ca țară socialistă și ca țară în curs de dezvoltare — a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu, expunînd cîteva considerente cu privire la necesitatea lichidării subdezvoltării — România participă intens la acțiunea de făurire a unei noi ordini economice internaționale care să ducă la eliminarea fenomenului subdezvoltării, la așezarea relațiilor economice pe principii de egalitate și echitate, care să permită desfășurarea unui comerț internațional fără îngrădiri. Aceasta ar contribui, totodată, la întărirea stabilității economice mondiale, la practicarea de prețuri stabile, atît la materiile prime, cit și la produsele industriale, accesul tuturor statelor la tehnologii care să permită ridicarea generală a gradului de civilizație al tuturor popoarelor.

Abordînd această problematică, atît de actuală pentru epoca în care trăim, președintele României a relevat rolul principal ce revine țărilor în curs de dezvoltare în ridicarea din punct de vedere economic, și a arătat că România face efortul propriu pentru a lichida starea de la care a pornit, pentru a se dezvolta rapid. În același timp însă, țara noastră susține cere-rile îndreptățite ale țărilor în curs de dezvoltare de a primi un sprijin mai puternic din partea statelor mai dezvoltate, mai cu

seamă în domeniul accesului la tehnologii și al promovării unor relații economice echitabile. În condițiile accentuării cooperării economice internaționale, a subliniat președintele Nicolae Ceaușescu, este necesar să se depășească unele practici învechite, iar activitatea companiilor internaționale să fie adaptată cerințelor dezvoltării economiilor naționale, respectării independenței și suveranității tuturor statelor.

Sînt idei cunoscute, afirmate cu nenumărate prilejuri în declarațiile și acțiunile de politică externă românească, idei puse în slujba dezvoltării și făuririi bunăstării popoarelor, idei și acțiuni slujind cauza destinderii, a cooperării și păcii internaționale.

Într-o atmosferă cordială, prietenească, s-a desfășurat întîlnirea dintre președintele Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, și delegația Partidului Muncitoresc Unit (MAPAM) din Israel, pe care secretarul general al Partidului Comunist Român a primit-o chiar la începutul acestei săptămîni, în dimineața zilei de 6 martie.

Întrevederea a prilejuit un schimb de păreri privind activitatea și preocupările actuale ale celor două partide, privind dezvoltarea raporturilor de colaborare dintre Partidul Comunist Român și Partidul Muncitoresc Unit din Israel, precum și abordarea unor probleme ale situației internaționale, ale mișcării muncitorești. A fost relevată cu această ocazie dorința celor două partide de a extinde în viitor sub diverse forme, relațiile dintre ele, corespunzător intereselor ambelor popoare, cauzei păcii și înțelegerii internaționale.

Schimbul de vederi a cuprins și examinarea situației din Orientul Mijlociu, exprimîndu-se preocuparea în legătură cu perpetuarea situației de tensiune din această zonă, situație de natură să pună în pericol pacea și securitatea întregii lumi.

Expunînd poziția promovată cu consecvență de Partidul Comunist Român și Republica Socialistă România, tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat și cu acest prilej necesitatea de a se ajunge la o reglementare politică corespunzătoare, care să ducă la retragerea Israelului din teritoriile arabe ocupate în urma războiului din 1967, la înlăturarea drepturilor naționale legitime ale poporului arab palestinian, inclusiv dreptul său la autodeterminare și la constituirea unui stat propriu, independent, la asigurarea integrității și securității tuturor statelor din regiune.

Complexitatea și diversitatea problemelor abordate în cadrul acestor convorbiri relevă, în agenda politică a unei săptămîni, caracterul dinamic și pozitiv, deschis, deosebit de amplu și realismul consecvent al politicii externe românești, aportul constructiv deosebit al tovarășului Nicolae Ceaușescu.

6 Martie 1945

Întîiul guvern muncitoresc-țărănesc din România

Am sărbătorit, ca în fiecare an, la început de martie, un eveniment memorabil al istoriei noastre contemporane — instaurarea, la 6 martie 1945, a celui dintîi guvern muncitoresc-țărănesc al României.

Această mare izbîndă politică a forțelor populare unite își are originea în victoria insurecției din august 1944 care a dus la răsturnarea dictaturii antonesciene și a dat un nou curs dezvoltării țării noastre. Participarea reprezentanților P.C.R. și P.S.D. la guvernare a marcat începutul ascensiunii clasei muncitoare în conducerea treburilor țării.

Reorganizîndu-și în scurt timp activitatea în condiții de legalitate, Partidul Comunist Român s-a dovedit, încă din primele săptămîni de după insurecție, la înălțimea răspunderii pe care și-o asumase de la începutul existenței sale: făurirea unei noi orînduirii sociale pe pămîntul românesc. Chemările sale pentru ducerea cu toate forțele umane și materiale a războiului antihitlerist, pentru democratizarea consecventă a vieții politice, desființarea marii proprietăți moșierești și împroprietărirea țărănimii, pentru reconstrucția economiei naționale însuflețeau toate forțele democratice și patriotice ale țării.

Spre sfîrșitul anului 1944 devenise evident faptul că reprezentanții burgheziei în guvern tergiversau luarea unor măsuri hotărîte pentru democratizarea aparatului de stat. Din inițiativa partidului comunist au luat amploare acțiunile de ocupare a prefecturilor și

primăriilor, de înlăturare din fruntea acestora a elementelor vechiului regim peste capul autorităților și înlocuirea lor cu reprezentanți ai forțelor democratice.

Concomitent cu schimbarea pe cale revoluționară a primarilor și prefecturilor vechiului regim, țărănimea a început împărțirea pămînturilor moșierești. Mii de muncitori, membri sau membri ai partidului comunist, au sprijinit organizarea țărănimii în lupta sa pentru realizarea reformei agrare. Se făurea în aceste condiții alianța muncitorească-țărănească, principala forță socială care a hotărît apoi deznodămîntul luptei pentru putere.

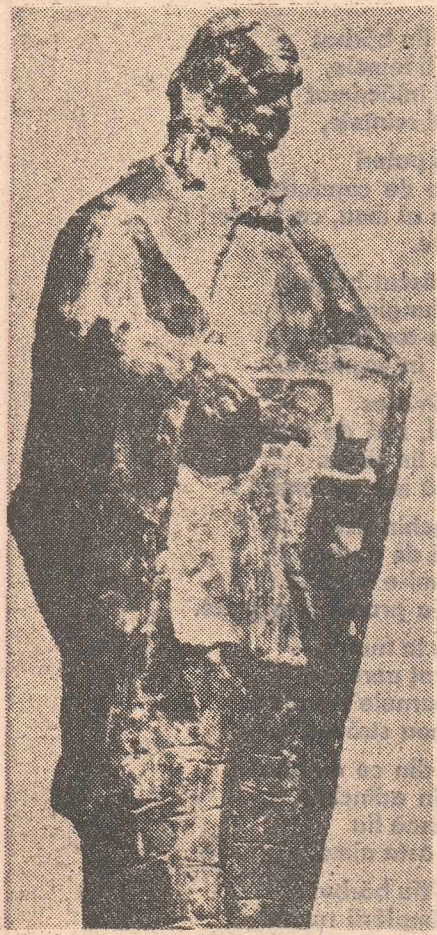
La începutul anului 1945, acțiunile de masă desfășurate în cadrul Frontului Național Democrat pentru aducerea la cîrma țării a unui guvern care să exprime interesele marii majorități a populației țării au cunoscut o nouă amploare.

Orașele și satele patriei se aflau practic sub stăpînirea miilor de demonstrații ale eșor acțiuni, asemeni unui uriaș torent ce nu mai poate fi zăgăzuit, se succedau furtunos în acei început de primăvară a anului 1945. Asaltul primăriilor și prefecturilor pentru instaurarea în fruntea lor a reprezentanților maselor populare cunoștea o nouă vigoare. Împotriva sutelor de mii de manifestații care demonstrau pentru un guvern democratic s-a deschis focul, căzînd morți și răniți. Întreaga țară a condamnat reprimarea brutală a voinței populare, cerînd aducerea la

cîrma țării a unui guvern al forțelor democratice. Jertfele nu au fost însă zadarnice. Luptele maselor populare, în frunte cu clasa muncitoare, și fermitatea reprezentanților F.N.D. în guvern au avut drept rezultat rezolvarea problemei puterii politice în favoarea co-virșitoarei majorități a poporului român. Prin instaurarea la 6 martie 1945 a guvernului condus de dr. Petru Groza, eminent om politic și patriot român, masele populare au dat un răspuns hotărît, definitiv și ireversibil, la alternativa „întoarcere la trecut” oferită de partidele burgheze interesate în conservarea vechilor structuri social-economice, alegînd calea preconizată de forțele real democratice, aceea a unor transformări radicale în societatea românească. Ceea ce a prevalat atunci, ca și în anii care au urmat, a fost opțiunea maselor, voința lor exprimată puternic în desfășurarea luptelor revoluționare sub conducerea Partidului Comunist Român, pentru cucerirea unui regim de reală democrație, care să asigure împlinirea aspirațiilor lor spre o viață mai bună, pentru realizarea străvechilor idealuri de progres, libertate, pentru împlinirea deplină a personalității umane.

„Instaurarea guvernului de la 6 martie nu a fost un act politic întîmplător sau efectul unei simple conjuncturi — a precizat tovarășul Nicolae Ceaușescu — ci rezultatul unor ercincene bătălii de clasă, revoluționare, duse cu arma în mînă, în care au ieșit victorioase clasa muncitoare, forțele revoluționare, democratice, care, în strînsă unitate, au reușit să lichideze împotriva înverșunată a reacțiunii și să cucerească pe cale revoluționară puterea politică în stat”.

ION ALEXANDRESCU ■

Ion Vlasu — Horia

MĂSURI PENTRU ÎNDEPLINIREA ÎN TOT MAI BUNE CONDIȚII A SARCINILOR HOTĂRÎTE DE CONGRESUL AL XI-LEA ȘI DE CONFERINȚA NAȚIONALĂ ALE PARTIDULUI

Sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, a avut loc marți, 7 martie, o ședință de lucru a Comitetului Central al Partidului Comunist Român. Pe baza propunerilor adoptate de Comitetul Politic Executiv, au fost soluționate probleme organizatorice și de cadre decurgând din cerința întăririi unor sectoare de bază din economia națională, în vederea aplicării cu tot mai mult succes în viață a importantelor sarcini stabilite la Congresul al XI-lea, la Conferința Națională ale partidului. În cadrul ședinței, secretarul general al partidului a relevat necesitatea creșterii rolului activității de planificare și activității financiare în îndeplinirea programelor de creștere în ritm înalt a forțelor de producție, a întregii economii, de ridicarea rolului întreprinderilor și centralelor în planificarea propriei lor activități, în vederea așezării pe o bază mai temeinică a autogestunii și a autoconducerii acestora, precum și necesitatea sporirii rolului și răspunderii guvernului în activitatea de înfăptuire a hotărârilor partidului, a capacității sale de a rezolva cât mai rapid și eficient problemele multiple ale dezvoltării economiei și întregii vieți sociale din patria noastră.

În aceeași zi s-a desfășurat ședința Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., care a analizat și stabilit măsuri privind o sferă largă de probleme de însemnătate deosebită pentru perfecționarea în continuare a activității economico-sociale. A fost dezbătut și aprobat raportul cu privire la analiza pe bază de bilanț a rezultatelor economico-financiare înregistrate în anul 1977. S-a apreciat că succesele obținute oglindesc munca plină de dăruire a clasei noastre muncitoare, a țărănimii cooperatiste, a întregului popor, care depune eforturi susținute pentru transpunerea în viață a sarcinilor, indicațiilor și orientărilor date de conducerea partidului și statului, personal de tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru materializarea hotărârilor Congresului al XI-lea și Conferinței Naționale, a obiectivelor planului cincinal. S-a apreciat că și în anul care a trecut, economia românească s-a dezvoltat în ritm susținut, asigurându-se sporirea avuției naționale, modernizarea structurii întregii economii, utilizarea mai eficientă a resurselor materiale și de muncă de care dispune societatea noastră, diminuarea cheltuielilor în toate sectoarele producției materiale.

Dar loc pentru mai bine este peste tot, în sfera de atribuții a fiecăruia dintre noi, și cu atât mai mult acolo unde mai există unele rămăneri în urmă, în îndeplinirea planului producției industriale nete, al celei agricole vege-

tale, al investițiilor, în depășirea consumurilor planificate. Tocmai de aceea, criticând asemenea neajunsuri Comitetul Politic Executiv a trasat sarcini ministerelor, celorlalte organe centrale, comitetelor executive ale consiliilor populare să ia măsuri energice pentru ca toate unitățile economice, adică fiecare colectiv de oameni ai muncii, să realizeze în mod ritmic și integral sarcinile ce îi revin din Planul național unic de dezvoltare economico-socială și din bugetul de stat pe anul 1978. Are o semnificație deosebită faptul că s-a indicat să se treacă rapid la stabilirea, ca indicator principal de plan, pe baza căruia să se plătească și retribuția, a producției nete și a producției fizice, aceasta fiind o expresie a spiritului de echitate de care este marcată societatea noastră. Să muncim bine, să muncim eficient, să încheiem activitatea fiecărei întreprinderi cu beneficiile pe care ni le-am planificat, sint tot atâtea cerințe care se desprind din această profundă analiză.

Abordând căile de înfăptuire a acestor sarcini Comitetul Politic Executiv a indicat și de această dată să se desfășoare în continuare, cu toată perseverența, eforturi pentru reducerea cheltuielilor materiale ale producției, economisirea metalului, a produselor chimice, a lemnului și materialelor de construcție, a tuturor materiilor prime, a energiei; să fie îmbunătățite permanent normele de consum, preocuparea pentru utilizarea integrală a produselor secundare și deseurilor, de folosire pe scară largă a înlocuitorilor. Adică ceea ce partidul, secretarul general ne-a indicat în permanență, să ne gospodărim toate aceste bunuri, resurse, cu și mai multă pricepere și simț de răspundere, de acest mod de a munci depinzând, în mare măsură, dezvoltarea în continuare a economiei naționale, creșterea avuției țării, bunăstarea întregului popor.

Dezbătând raportul cu privire la utilizarea mașinilor, utilajelor și instalațiilor, Comitetul Politic Executiv a apreciat indicii de utilizare de 85,6 la sută, dar a reliefat, totodată, rezervele și posibilitățile încă mari de sporire a avuției naționale pe calea folosirii intensive, la întreaga capacitate, a mașinilor și utilajelor. Și în această privință, atenție sporită trebuie acordată perfecționării continue a organizării producției și muncii, aprovizionării ritmice cu materii prime și materiale a locurilor de muncă, încărcării uniforme a mașinilor, utilajelor și instalațiilor, asigurării și pregătirii forței de muncă necesare, îmbunătățirii disciplinei, extinderii schimburilor doi și trei. Că aceste și alte măsuri sint tot atâtea căi sigure de reușită în activitatea noastră, ne-au confirmat-o de fiecare dată

răspunsurile celor mai harnici dintre noi, fruntașii întrecerilor socialiste, experiența atîtor colective muncitorești din întreaga țară.

În continuare, Comitetul Politic Executiv a dezbătut și aprobat un raport cu privire la evoluția prețurilor și tarifelor în anul care a trecut, constatînd că dezvoltarea și diversificarea continuă a producției materiale, importante rezultate obținute în creșterea continuă a eficienței economice, echilibrul financiar și monetar au permis să se asigure o circulație bănească sănătoasă, precum și stabilitatea prețurilor. Prețurile cu amănuntul și tarifele, prețurile produselor agricole intrate în fondul de stat au evoluat în limitele și chiar sub nivelurile planificate, iar în primii doi ani ai actualului cincinal ele au crescut cu numai 1,7 la sută. În viitor, prețurile vor evolua în limitele planificate, astfel încît rezultatele obținute în toate sferele economiei naționale să se reflecte cu pregnanță în ridicarea continuă a nivelului nostru de trai material și spiritual. Tot în ansamblul măsurilor stabilite de partid pentru ridicarea nivelului de trai, se înscrie și Programul de reducere a duratei săptămînii de lucru adoptat la Conferința Națională. În cadrul ședinței s-a apreciat că aplicarea acestei măsuri s-a făcut și trebuie să se facă și în viitor cu asigurarea tuturor condițiilor pentru buna desfășurare a producției, îndeplinirea integrală a tuturor indicatorilor planului de stat. În 1978, vor mai beneficia de săptămîna de lucru redusă peste 1370 000 de oameni ai muncii, prioritate acordîndu-se ramurilor și sectoarelor în care lucrează femeile, celor cu condiții grele de muncă. Măsura a determinat, va determina și în viitor, o puternică emulație în muncă, avînt în activitatea fiecăruia, expresie a recunoștinței pentru grija partidului și statului față de viața oamenilor muncii, a hotărîrii de a face totul pentru îndeplinirea și depășirea Programului partidului de edificare a societății socialiste multilaterale dezvoltate pe pămîntul României.

Comitetul Politic Executiv a dezbătut și aprobat, apoi, proiectul Legii privind asigurarea sănătății populației, proiectul de decret privind constituirea, la Ministerul Muncii, a Consiliului Asigurărilor Sociale și Pensiilor, proiectul de hotărîre a Comitetului Central al Partidului Comunist Român cu privire la activitatea de rezolvare a propunerilor, sesizărilor, reclamațiilor și cererilor oamenilor muncii. Prin esența lor, aceste proiecte reflectă umanismul profund ce caracterizează întregul politică a partidului și statului nos-

tru, grija pentru starea de sănătate a întregului popor, pentru menținerea vigoriei și tinereții națiunii noastre socialiste.

Întreaga activitate de examinare și rezolvare a propunerilor, sesizărilor, reclamațiilor și cererilor se va desfășura sub conducerea nemijlocită a organelor și organizațiilor de partid. Problemele pe care le vor ridica de acum înainte oamenii muncii în scrisori, sesizări și audiențe vor fi dezbătute în cadrul democratic al organelor colective de conducere ale unităților, în adunările generale ale organizațiilor de partid, adunările generale ale oamenilor muncii, în adunările cetățenilor organizate de consiliile populare. Răzbatte, din această măsură, expresia celei mai profunde democrații, a celei mai largi democrații, caracteristică orînduirii noastre socialiste.

În continuarea lucrărilor, Comitetul Politic Executiv a examinat și aprobat propunerile cu privire la organizarea finalelor pe țară ale competiției sportive naționale „Daciada”, amplă manifestare a sportului românesc, organizată din inițiativa secretarului general al partidului, la care în prima fază a participat aproape un sfert din populația țării. Este cazul să relevăm aici, ca o dovadă a preocupării partidului și statului pentru dezvoltarea continuă a mișcării de educație fizică și sport, faptul că prin decret prezidențial președintele Consiliului Național pentru Educație Fizică și Sport devine și ministru al sportului, membru al guvernului. Au fost aprobate de asemenea propunerile privind organizarea, între 29 și 31 martie, la București, a Conferinței pe țară a președinților consiliilor populare, precum și ținerii conferințelor pe județe ale deputaților consiliilor populare, municipale, orașenești și comunale.

A fost hotărîta convocarea Plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român în ziua de 22 martie 1978.

Măsurile adoptate în ședința de lucru a Comitetului Central al Partidului Comunist Român și în ședința Comitetului Politic Executiv, măsuri de importanță covârșitoare pentru întreaga noastră viață politică, economică și socială, relevă cu pregnanță preocupările partidului nostru, ale secretarului său general, pentru perfecționarea continuă a întregii activități de conducere a vieții politice, economice și sociale, asigurîndu-se, astfel, îndeplinirea în condiții tot mai bune a sarcinilor de mare răspundere trasate de Congresul al XI-lea și Conferința Națională ale partidului.

GRIGORE MARĂȘANU ■

scrisori de la locul de muncă

Să poți sta mereu cu fruntea sus

Poate că pentru unii socoteala era oarecum simplă: i-a amețit succesul! Adică pe noi. Și nu-i puteam contrazice. Ne cam lipseau argumentele. Ne trebuiau fapte. Mai exact, carbune. De fapt lucrurile se prezentau astfel: în 1974 și în 1975 întreprinderea noastră minieră a primit Ordinul Muncii clasa I, fiind fruntașă pe ramură. Anul următor însă nu ne mai regăseam. În 1977 dădusem cu 26 000 de tone mai puțin decît era prevăzut în plan. Așa cum spuneam, unii erau convinși că ne amețiseră medaliile. Noi însă nu mai aveam nici zile și nici nopți ca lumea. Trebuia schimbat ceva. Și productivitatea scăzută și prețul de cost atîrnau de gîtul nostru ca niște pietre și ne trăgeau la fund.

Căutam soluții. Cînd a fost la noi secretarul general al partidului și i-am raportat că eram sub plan, ni s-a făcut rusine. Desigur, tovarășul Nicolae Ceaușescu știa cum stăteam, dar, de fapt, ne întreba ce avem de gînd. Mecanizare, tehnologii noi, utilaje moderne. Nu erau doar simple indicații; erau soluții, era punctul de la care trebuia să ne gîndim munca. Și uite așa, am să vă dau un exemplu, din două soluții ineficiente s-a născut o idee nouă. Despre ce este vorba? Am realizat un abataj frontal cu tavan de rezistență din plasă și grinzi metalice și depilarea cărbunelui cu o combina de mare productivitate cu atac frontal. Metoda se mai folosise. Ei bine, noi am modificat grinziile. Înălțimea erau de 1,6 metri, mențineau o deschidere mare pe abataj și creau presiuni miniere. Noi

le-am făcut de 1,25 metri, iar în locul unei galerii de bază, pe sub acoperiș, am introdus tuburi metalice folosite în mod curent. Pentru cei care nu știu ce înseamnă minierul, lucrurile sînt mai greu de înțeles, dar pentru noi asta înseamnă productivitate mai mare și preț de cost scăzut. Este, bineînțeles, un exemplu, pentru că în întreprindere s-a acționat pe mai multe fronturi: concentrarea producției pe blocuri și pe strate, introducerea de utilaje moderne (combine pentru abataje și combine pentru înaintat în steril), creșterea posturilor direct productive în abataje și altele. V-am vorbit însă de tehnologia aceasta nouă pentru că brigada mea — 29 de tineri, cu media de vîrstă de 27 de ani — a reușit să scoată 220 de metri liniari pe direcția straturilor. Știți ce înseamnă acest lucru? Înșurșirea noi tehnologii într-un timp record și îmbunătățirea ei de la felie la felie. Am îmbunătățit tehnologia și am și înaintat în strat. Totul din mers. Vă pot spune acum că ne-am regăsit. Mina Vulcan a realizat în ianuarie cea mai mare productivitate fizică pe post, sau pe om, cum vreți. Este, după părerea mea, semnul că angajamentul pe care ni l-am luat în acest an — 10 000 tone de cărbune în plus față de plan, din care brigada mea are porția ei, de 500 de tone — va fi îndeplinit. Dar cel mai important fapt este că putem ridica iarăși fruntea sus.

FLOREA PETRIȘOR ■
șef de brigadă, sectorul II
Întreprinderea minieră Vulcan

Ion Vlasiu — Maternitate

HĂRNICIA, DĂRUIREA, ABNEGAȚIA —

Alexandrina Șerb este singura femeie mecanic de locomotivă electrică din Europa

Viața unui erou, închisă între copertele unui carnet, seamănă cu cea a bobocului de trandafir rețezat prea devreme. Dacă reporterul nu dezleagă însemnele filelor, dacă nu retrăiește faptele țesute cu calm sau în grabă, dacă nu simte pulsul țîșnind din cuvinte, rostul lui se confundă cu sevele smulse din apă stătută. Aceasta cu atât mai mult cu cât eroul nu e unul oarecare, ci unul deosebit.

Spun și scriu deosebit nu pentru că ar fi vorba de un extraterestru, ci de o femeie. Nu de o femeie medic, de una geolog, fizician sau de orice altă profesie, ci de o femeie mecanic. Nu un mecanic obișnuit însă, ci un mecanic de locomotivă electrică. Iar dacă adăuți că din cite ne-am putut informa în Europa este singura femeie cu această profesie, cititorul îi va ierta autorului introducerea.

Așadar, am avut o zi norocoasă, pentru că pe ALEXANDRINA ȘERB nu o poți găsi oricând în Depoul C.F.R. București-Triaș. Drumurile ei sînt drumuri lungi, la fel cu garniturile remorcate de locomotiva pe care o strunește și pe care o cunoaște ca pe propria casă. În acea zi de sfîrșit de februarie trebuia să se întoarcă de la Fetești și așteptarea mea s-a redus doar la aproape trei ore. Timp suficient pentru a afla o parte din opiniile colegilor despre ea, pentru a intra cit de cit în tainele unei profesii despre care noi (și nu numai noi) ne aducem aminte de prea puține ori pe an.

Despre Dida Șerb, cum o strigă toți cei care o stimează și o iubesc ca pe propria soră, Mitică Tora, președintele comitetului de sindicat, mi-a vorbit o jumătate de ceas și poate ar fi povestit încă de 5 ori pe atît, dacă nu ar fi preluat el însuși rolul de reporter, intervievînd prin telefon sau radio pe cei ce urmăreau bunul mers al trenului așteptat.

Drumul lor, adevărat drum de fier, e într-un fel paralel, chiar dacă nu atinge perfecțiunea celor două șine. O cunoaște de aproape un sfert de veac.

— Este o femeie aparte, îmi spune. Viorea întii a unei mari familii de cefești. Energică și totuși foarte comunicativă, destul de modestă în pofida vechimii în depou și a succeselor, serioasă și de o corectitudine demnă de invidiat. Și-a ajutat mult părinții și frații, dovedind astfel că spiritul său de răspundere nu se răsfrînge doar asupra locului de muncă. Nu a avut nici o abatere și nu s-a înregistrat cu vreun defect de locomotivă sau eveniment de circulație. E fruntașă an de an și alături de steluțele care i-au împurpurat inima, a primit cea mai înaltă distincție a lucrătorului de cale ferată: „Meritul ceferistului”.

Ascultîndu-l, încercam să mi-o imaginez și mărturisesc sincer că a trebuit să mă declar înfrînt cînd am zărit-o venind, într-un suflet, spre noi.

— De ce această meserie și nu alta?
— Așa sînteți dumneavoastră, reporterii. E o întrebare care îmi convine însă, pentru că mi-a plăcut întotdeauna să fac o muncă deosebită de cele socotite a fi nimerite pentru noi, femeile. Încă din copilărie mi-am dorit acest lucru și poate de aceea mă „luptam” cu tata să min eu caii de la căruță. Dar aceasta se întimpla de mult. Acum sînt mecanic de locomotivă, ca oricare din colegii mei.

— A existat o tradiție în familie?
— Nu. Sora mea s-a căsătorit cu un ceferist care lucra aici, la depou, și am rugat-o să mă sprijine, să mă pot califica și eu.

— Cum a fost începutul?

— Foarte frumos! Am făcut focărie și după ce am terminat stagiul, am urmat cursurile unei școli medii de mecanici. După aceea am lucrat 10 ani pe locomotiva cu abur, după alte cursuri, alți 10 ani pe locomotivă diesel electrică, iar din 1974 pe cea electrică.

— Meseria de fochist mă trimite, fără să vreau, cu gîndul la omul vinjos, la omul leocărcă de sudoare, care aruncă în cuptor cărbunele cu o lopată mare, de miner, numită, dacă nu mă înșel, inimă de urs. La numai 19 ani nu vă înspăimîntau căldura, efortul?

— Nu există meserie grea pentru o femeie. Și chiar dacă ar fi, indiferent de greutatea ei, trebuie în primul rînd să-ți placă. Dacă nu-ți place, oricît de ușoară ar fi o profesie, tot spui că e grea. Pentru mine focăria a fost și va rămîne cea mai frumoasă perioadă din viață. Așa cum scrie și în manuale, ea este o artă. Dacă nu știi cum să bagi cărbunii în foc, dacă nu știi cum să potrivești focul ca să meargă locomotiva bine, s-a dus tot farmecul și pe deasupra mai ai și necazuri.

— Înțeleg că nu ai avut niciodată intenția să renunțați la profesie.

— Una din ambițiile mele cele mai mari a fost să nu fiu niciodată protejată. Avem condiții egale, să muncim și egal. De ce să nu răspund eu de locomotivă, care costă cîteva milioane, de vagoanele în valoare de alte cîteva zeci de milioane, dacă pot să răspund? Colegii nu m-au înțeles la început și mi-au oferit tot felul de munci mai ușoare. Azi sînt convinsă că singura meserie pe care o îndrăgesc este cea de mecanic. Și, cum se vorbește în depou, sînt un mecanic... bătrîn. Iată de ce mă bucur că pot să-mi fac meseria mea, că secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, pune un accent deosebit pe rolul nostru în societatea pe care o construim, pe promovarea femeii în munci de răspundere.

— Dumneavoastră aveți tot felul de sarcini pe linie obștească, începînd cu organizațiile din depou și terminînd cu cele de la sectorul 8 al Capitalei. Nu sînt prea multe?

— Muncesc și aici cu aceeași plăcere. Dacă m-au ales colegii, trebuie să-mi duc atribuțiile la bun sfîrșit.

— Acum aveți ca ajutor un bărbat. Nu v-ar suride să lucrați tot cu o femeie?

— Fetele nu mai aleg această meserie, în plus fiind și niște restricții pe care nu le înțeleg și din pricina cărora ducem acum lipsă de ajutori de mecanici. Cînd lucram pe abur am avut ca ajutor o femeie, Maria Bodnărescu. De 8 Martie făceam un tren numai cu partidă de femei. Remorcăm vagoane de două ori cit putea duce locomotiva și eram totdeauna primite cu flori în gară.

— Acum?
— E tot la fel de frumos. Dacă se nimereste să fiu de serviciu, colegii sînt mereu atenți.

— Ca responsabilă a comisiei de femei pe depou, pe cine ați evidențiat?

— Nu pot să fac o deosebire, aproape toate cele 80 de colege fiind la fel de active, fie că au meseria de strungar, bobinator, laborant sau funcționar. Notați totuși cîteva nume: Maria și Ortansa Ionescu, Adriana Geoncu, Elena Șuşurică, Gheorghiza Șerban, Maria Ieremia, Georgeta Smarandache, Dina Ruță, asta pentru a marca fiecare sector în care mina noastră se simte.

— Ce ați dori să transmiteți femeilor de ziua lor?

— Că pentru a fi respectate, trebuie să muncească. Și nu oricum, ci la înălțimea încrederii care ni s-a acordat.

Cîte lucruri nu s-ar mai putea spune despre Alexandrina Șerb, despre cele aproximativ 220 de trenuri pe care le conduce anual, despre cei 50 000 km parcurși în aceeași perioadă, despre faptele adunate cap la cap în 25 de ani de muncă în aceeași profesie, în același depou? Întrîndu-mă spre casă, mă gîndeam la bucuria sinceră a celei care-și salută de la bordul locomotivei concetățenii, femeile care poartă uniforme de ceferist, la titlul volumului unui poet sucevean care, dintr-o eroare tipografică, era să fie imprimat pe copertă „Desculț pe C.F.R.” în loc de „Desculț pe cer”. Dar cine, mă întreb, n-ar alerga desculț, la început de martie, pentru a înmîna acestei femei mecanic, singura în Europa, un buchet de flori?

CORNEL GALBEN ■

De treisprezece ori viață

Un sat, Coșoia, la marginea unei păduri, Zăvestreni, undeva în nordul șesului Teleormanului, și la marginea aceluia sat, la marginea cealaltă, nu cea dinspre pădure, o casă țărănească încăpătoare, cu ferestre largi și curate și cu pereți albi, parcă proaspăt văruiți, așezată mai într-o latură a curții pînă la hotarul căreia, din primăvară pînă în toamnă, vine griul și vine porumbul ca un flux și ca un reflux vegetal al pămîntului însuflețit de anotimpuri.

— Treisprezece?

— Treisprezece.

Treisprezece copii a născut Maria Bălăreanu. Și toți au trăit, toți sînt sănătoși. Unii au apucat să-și facă un rost în viață, alții sînt pe cale de a și-l face iar cîțiva abia acum deschid ochii asupra lumii. Cel mai mic este Aurica, de opt luni. Ion, de 23 de ani, este cel mai mare copil și cel mai bun prieten, totodată, al Mariei și al bărbatului ei, Ilie Bălăreanu. Nici nu se putea altfel, adăugă această femeie măruntă de statură, căreia la 42 de ani, cit zice că are, doar miinile îi sînt asprite de munca și bătălia aspră și zilnică pentru viață dar obrajii îi sînt netezi și drepti amintind oamenilor satului vremea cînd această femeie frumoasă, la 18 ani, împreună cu bărbatul ei și neajutați decît de „claca” satenilor au ridicat a-

ceastă casă în care avea să rodească, asemeni unui fruct, de treisprezece ori, viața. Nici nu se putea altfel, trebuie să înțelegem, dacă pe măsură ce creșteau copiii n-a fi devenit bunii prieteni ai propriilor lor părinți care, sub ochii lor, trudeau pentru siguranța piinii fiecărei zile. S-au ridicat ajutîndu-se unul pe altul, se poate zice crescîndu-se unul pe altul, fie că inseamnă, aceasta, a-i da altuia hainele încă bune dar devenite neîncăpătoare, o-i lăsa celui mai mic bucata cea mai mare de piine, așa cum a făcut Ion cu Vasile, 21 ani, Vasile cu Georgeta, 19 ani, Georgeta cu Petra iar Petra cu Constanța, ajurși estăzi, în ordinea de mai sus, strungar la Uzinele „23 August” București, mecanic de întreținere centrale telefonice automatizate, muncitoare la Filatura română de bumbac, muncitoare la Galați, elevă la Liceul pedagogic Slatina. Exemplul lor fiind urmat acum de Alexandru, clasa a 8-a, Sorina, a 7-a, Constanța, a 5-a, Dumitru, a 3-a, Victor a 2-a, ceilalți, Dumitru, de 4 ani, ori Gherghina, de 3 ani, fiind deocamdată prea mici, bineînțeles, pentru a pricepe ceva din pedagogia simplă dar plină de bun simț a părinților lor, care au gîndit să dea acestor copii casă, mîncare și îmbrăcăminte, înțelegere și liniște în familie, dar au avut grijă ca fiecare să se întilnească, după vîrsta și după puterea lui, cu munca. Și dacă omul se deprinde cu munca, nu mai are de ce să se teamă în viață, zice Maria Bălăreanu, Mamă Eroină. Ea însăși nu s-a temut, nici bărbatul ei, pentru că deprinderea aceasta au învățat-o tot de mici, de copii. Ea, peste lucrul de acasă, își găsește timp să facă și normele la C.A.P., de unde împreună cu Ilie Bălăreanu a luat, anul trecut, o mie trei sute de kilograme de griu și tot atîtea de porumb. Tot anul trecut, socotește ea, au contractat doi porci și două vaci pe care au luat, cu totul, șaptesprezece mii de lei. Cu banii pe care-i mai scoate și bărbatul muncind acum, iarna, la pădure, unde-și ia de lucru de două și de trei ori mai mult decît alții, și cu banii pe care ea îi primește în fiecare lună, ca Mamă Eroină, au reușit să-și crească băieții și fetele chiar cu o anumită dare de mină. Încît copiii au putut să învețe nestingheriți, lucru confirmat, daltfel, și de învățătorul Radu Ilie, de la care aflăm că elevii Bălăreanu s-au numărat întotdeauna printre cei mai buni din clasele lor. Iar în privința felului cum i-au crescut și cum i-au educat Maria și Ilie Bălăreanu, stabilindu-le obligații și răspunderi ferme în casă — Alexandru are grijă ca întotdeauna lingă sobe să existe un braț de lemne, Sorina ca gălețile de

Niște femei și niște fete,

● În Craiova, din totalul de 122 716 oameni ai muncii (conform statisticilor încheiate anul trecut), 43 126 sînt femei. Ele dețin o pondere de 35,14 la sută din totalul celor cuprinși în producția bunurilor materiale și spirituale. Faptul, la prima vedere, poate părea surprinzător. Nu sîntem într-un oraș al marilor filaturi sau țesătorii, precum de pildă, Bușușul, ci într-o cetate a construcțiilor de mașini, a industriei chimice și electrotehnice, domeniul, s-ar zice, ale bărbatilor, ceea ce, iată, precum cifrele o probează, nu-i chiar așa. Craioveanca lucrează în toate aceste industrii, lucrează în multe alte domenii (învățămînt, sănătate, comerț, cercetare-proiectare), lucrează în colective care s predomină ale lor, precum Întreprinderea de confecții (5 675 femei, 847 bărbați), Întreprinderea textilă „Independența” (613 femei, 232 bărbați), Întreprinderea de industrializare a cîrnii (1 044 femei, 900 bărbați), cooperăția meșteșugărească (5 570 femei, 2 340 bărbați) etc. Zeci de mii de femei muncitoare, femei ingineri, femei medici, profesori, cercetători științifici, femei la bancul de lucru, în laboratoare sau la catedră, femei cu munci de răspundere, femei care sînt și soții, și mame, femei ce muncesc cot la cot cu bărbații, femei ce muncesc cot la cot cu femeile, într-o Craiovă în care ele, femeile, mai mult decît craioveanul însuși își închipuie, au un cuvînt important de spus. Pe care-l spun. Cum îl spun?

Maria Fălticeanu are 34 de ani, e inginer, e președinta cooperativei meșteșugărești „Voința” din Craiova, unitate specializată în tricotate. Unitatea e mare, are peste 1 100 de lucrători, din care 94 la sută sînt femei, și ea, Maria Fălticeanu, declară că e frumos, că e și greu, dar nici chiar atît de greu cum se crede, să muncești cu femeile, că, sigur, această muncă își are, cum zic bărbații, „specificul ei” (a se citi, în accepția masculină: o mare doză de neașteptat, de imprezvizibil), dar, cum și ea e femeie, integrată acestui „specific”, pînă la urmă le înțelege pe celelalte, pînă la urmă deci se descurcă. Ca să precizăm, zice interlocutoarea noastră, imprezvizibilul de care vorbeam e dat, în cea mai mare măsură, de fluctuația cadrelor. Primăvara, fetele unității încep să se-ndrăgostească (colectivul e tînăr, vîrsta lui medie e de 23 de ani), lucrează trăgînd cu coada ochiului la ceas, grăbite să nu întirzie la întilnirile cu băieții, se plimbă cu ei, serile, pînă țîrziu, a doua zi au ochii roșii, lucrează sau nu lucrează, lucrează vîsînd sau vîsează lucrînd, apoi se mărită, apoi intră în concedii de naștere. Te trezești, brusc,

cu zeci de lucrătoare care dispar. Deci trebuie să ai întotdeauna o rezervă de cadre și, ca s-o poți avea, trebuie să te îngrijești de recrutarea și de școlărirea acestei rezerve, trebuie, de asemenea, să poți totuși da, cu fetele ce lucrează vîsînd sau visează lucrînd, producții suplimentare, care să justifice scriptic plusul rezervei. Apoi, mamele cele tinere se întorc, vin de-a dreptul la vechiul lor loc de muncă, trebuie să te îngrijești ca locul acela, în ziua aceea, să fie liber, să le aștepte, fiindcă, de fapt, ceea ce numeam fluctuația (dar feminină!) a cadrelor nu e o fluctuație în accepție masculină, este chiar inversul ei. Bărbații, cînd pleacă dintr-un loc de muncă, nu se mai întorc, de regulă, tot acolo. Cu femeile se întimplă invers, femeile sînt de o mare fidelitate, de o mare constanță, ele pleacă sau „fluctuează” doar obligate ferm de o circumstanță (concedii de naștere sau de alăptare), apoi, aproape fără excepție, se întorc de unde au plecat.

Absențe de la lucru? La noi în unitate, zice Maria Fălticeanu, problema absențelor nu se pune. Ce fac — mă între-

TREI CALITĂȚI LA FEMININ

apă să nu fie niciodată goale, Constanța și șteargă praful și să măture etc. — Radu Ana, tot învățătoare și membră a comisiei sâțești de femei, ne spunea: „Copiii aceștia sînt printre cei mai buni nu numai la școală ci și în sat. Sînt cuminiți și inteligenți iar cei care au apucat să se ridice mai mult s-au dovedit a fi oameni cinstiti și harnici. Și sînt, toți, foarte mindri, au o demnitate extraordinară. Pe potriua părinților lor, care n-au cerut niciodată ori nu s-au împrumutat cu ceva, vecinilor, mai mult decît ar face-o oricine, într-un sat, chiar dacă ar avea un copil sau doi, ori nici unul. Dar este foarte adevărat, în același timp, și de-a dreptul impresionant că alături de truda acestei femei și acestui bărbat s-a făcut simțită întotdeauna mina ocrotitoare a statului, a legii. Și dacă această familie a crescut și crește oameni pentru țară, pentru munca, viitorul și fericirea ei, se poate spune că țara însăși s-a îngrijit de acești copii cu o înțelegere și cu o căldură de-a dreptul părintești. Fie că este vorba de alocațiile de stat pentru acești copii, de ajutoarele sociale primite, de o aparent banală butelie de

aragaz, de bursele pe care cei mai mari dintre ei le-au primit la școlile profesionale și la licee ori despre gratuitatea manualelor sau a excursiilor pe care elevii Bălăreanu le-au făcut în vacanțe. În modul cel mai concret cu puțință, partidul nostru, statul au fost părinți buni pentru acești copii și prieteni care la nevoie s-au cunoscut ai acestei femei și ai acestui bărbat. Iată de ce putem spune că statul nostru socialist este un stat de omenie, partidul nostru este un partid de omenie”.

— Asta așa este. Dacă ne-am fi zăbătut singuri, dacă n-am fi simțit cit sîntem de ajutați, poate că ne-am fi descurcat greu — zice Maria Bălăreanu, mama celor treisprezece copii.

— Treisprezece, Maria Bălăreanu ?

— Treisprezece.

Pe primii, iată, lumea i-a primit ca pe niște oameni adevărați. Ambiția Mariei Bălăreanu, ne spune, este ca lumea să-i primească pe toți, pînă la unul, ca pe niște oameni de nădejde.

DUMITRU ELIADE ■

„La fericire n-am ajuns bătînd din palme. Ci muncind serios și temeinic.”

O găsec pe Nicolina Mișca, textilistă și Erou al Muncii Socialiste, la „Mătasea populară”, pe strada Popa Nan, la numărul 82. Orele de schimb s-au epuizat, dar din ea mai are cîte ceva de făcut, iar mirarea mea o nedumirește. „Adică unde să fiu, îmi răspunde, dacă nu la fabrică ? ! Din cei patruzeci și opt de ani pe care-i dovedesc cu buletinul, treizeci dovedesc cu cartea de muncă, în care nu e trecut decît o rubrică.”

Trece cu repeziciune peste biografia sa — născută în comuna prahoveană Aluniș, într-o familie nevoiașă, tata sonzor, mama „femeie de țară, fără pretenții, dar cu o droaie de copii”, zece frați, din care au rămas numai opt, spune toate astea parcă dintr-o răsufare — zăbovind apoi la destinul fabricii în care muncește, cu tragere de inimă și cu mulțumire. „Cînd am venit la meserie, fabrica era un fel de gheretă. Făceam propagandă cu utemeul pe la țară, umblam la muncă patriotică foarte des, cu camionul și cîntînd. Chiar aici, lingă Hala Traian e un bloc la care am oțutat uneori. Cînd trec astăzi pe lingă el și zăresc copii jucîndu-se

în hol, îmi aduc aminte de tinerete și ochii mi se umezesc. Le văd pe unele fete din grupă, cu care lucrez la secția

de cravate, cum mai strîmbă din nas. Nu le cert, ci le povestesc cum era pe vremea mea, la început. Căram cărămidă pe șantier și mincam un kil de cireșe. De-alea mai ieftine și mai storcoșite. Ca să-mi iau o pereche de pantofi trebuia să treacă un an. Le spun asta și le rog să bage la cap. Asta ar fi despre mine, restul e despre fabrică. O vedeți ce mindră e. Recent, ne-am sistematizat, ca să scăpăm de unele gîtuiri, iar producția s-a mărit cu aproape un milion și jumătate de metri patrați de țesături. Dar acum nu atît cantitatea contează, cît calitatea, că la noi, la „Mătasea populară”, se duce o bătălie încinsă pentru calitate. Eu lucrez la două războaie late, dar secția face vreo două mii de cravate pe zi, cu un sortiment cît mai variat de desene. Dintr-o cravată, m-am luat cîndva cu bărbăta-miu, care lucrează la Autobaza 2 Bucureni. Aveam o ocazie și a pornit-o singur în oraș să-și ia o cravată. Nu că n-are el cine știe ce gust, dar a cumpărat o cravată din altă parte ! Nici nu m-am mai dus cu el. Poate greșesc, dar mi s-a părut că m-a jignit, căci am convingerea că nimeni nu face cravate mai frumoase ca noi. Ele au ajuns pînă în Libia și Kuwait, și în alte țări, care sînt tocmai în cealaltă parte a lumii.”

Despre ziua în care a primit titlul de Erou al Muncii Socialiste, scriu la masculin tocmai din stimă și respect, vorbește cu o emoție pe care timpul nu i-a diluat-o. „Nici azi nu-mi vine să cred, pentru că în mintea mea a fost și a rămas faptul că se găseau alții în fabrică mai în măsură să fie onorați. Dar dacă mi s-a dat tocmai mie, am înțeles că am muncit bine, dar și că trebuie să muncesc mai bine, ca să merit încrederea. Dacă am plîns ? Am. Nu pe loc, că nu se făcea. Dar la unitate, cînd au venit fetele să mă felicite, am plîns. Fetele acelea au crescut. Iată, pe Petra Crăciun eu am învățat meserie. Acum ea învață pe altele, e lucrătoare fruntașă. La noi în grupă, Florina Micu și Sofia Rotilă sînt la fel de harnice. Cînd mă întrebă cineva cum arată un om nou, mă gîndesc la ele. Muncitoare, comuniste, mame, femei pentru care primează interesul producției și mai pe urmă al lor, al familiilor. În altă ordine de idei, tovarășe, eu am fost la fața locului cînd s-a deschis, cîți ani să fie de-atunci ?, mulți, încă nu eram în partid, deci trebuie să fi fost înainte de 1954, secția de la etaj. M-am ocupat cu organizarea, am dansat și am cîntat „Suveica să zboare”, atît de mult

că am ajuns acasă răgușită. A trecut de-atunci atîta vreme, dar numai cu folos !”

Nicolina Mișca crede că are toate motivele să se socotească fericită. Poate că numai lipsa copiilor, în care n-are, fi-rește, nici o vină, căci și i-a dorit, îi umbrește intrucitva mulțumirea. În rest, numai bucurii și satisfacții, la care a ajuns, cum zice, nu bătînd din palme, ci muncind serios și temeinic. Locuiește pe bulevardul Șulea, într-un bloc nou. Are în casă de toate, de la mobilă „Ruxandra” la televizor „Opera”, de la dormitor de opt mii la frigider și așa mai departe. „Tata, evocă, a venit la noi de mai multe ori și s-a simțit foarte bine. Bănuia el că ne-am aranjat o gospodărie zdravănă, dar nu-și închipuia chiar că nu ne lipsește nimic. Doar telefonul l-a supărat. Zicea că face prea mult zgomot. Cînd m-am măritat, n-am avut nici o pernă. Soțul lua șapte sute de lei pe lună, iar eu nici o mie cinci sute. În prezent, după ce retribuțiile ne-au crescut considerabil, ne intră în casă peste patru mii, asta după ce scădem ratele”.

E sigură că biografia dînei seamănă, ca picăturile de apă, cu viețile tuturor colegelor de muncă. Lucrătoare într-o întreprindere în care femeile sînt prețuite cum se cuvine, cu un cuvînt greu și respectat în destinele fabricii, hotărîte în cadrul consiliului oamenilor muncii, în fruntea căruia se află, de asemenea, o femeie, tehniciana Clara Fusaru, fostă țesătoare, astăzi tehnician, prin muncă și merit. Nicolina Mișca n-are cine știe ce proiecte simandicoase pentru viitor. Viața îi curge fără evenimente grave sau cruciale, dar îi curge bine, alcătuită din bucurii și satisfacții poate rutiniere, ceea ce nu înseamnă că și-ar dori altceva. „Am de gînd, incheie, să călătoresc mai mult prin țară. Dacă n-ar fi prea tîrziu, m-aș apuca de schiat, dar acum nu prea mai merge. Datorită inițiativei tovarășului Nicolae Ceaușescu care, ca totdeauna, s-a gîndit cu înțelepciune la mai binele nostru, al tuturor și al femeilor, în special, am primit dreptul la simbețe libere. Chiar și fără schiuri, tot la munte am hotărît să ne petrecem prima simbătă liberă, într-o excursie, cu kolegele. Pentru treaba asta, mi-am propus să-mi cumpăr un pulover gros, dar pînă azi am tot uitat. Azi însă după lucru, mi-l iau sigur”.

O femeie. O viață. Un destin. Al muncii și datoriei împlinite.

EMIL NEGOIȚĂ ■

Într-o primăvară de muncă, de dragoste, de speranță

bați — cînd unei femei i s-a îmbolnăvit copilul și trebuie să fugă acasă, să-l îngrijească ? Nu mă întrebați ce fac. Fac ceea ce e just și omeneste să fac. Copilul va fi îngrijit, iar femeia își va face planul. Eu pot, la nevoie, să închid ochii, dar știu că, atunci cînd o să-i redeschid, femeia aceea va fi la treabă, la postul ei.

Ele, femeile, se țin cu constanță de munca lor, chiar și atunci cînd munca asta a lor, în împrejurări de excepție, cere eforturi de excepție, deci cere mai mult decît constanță : conștiință. Să vă dau un exemplu, zice Maria Fălticeanu. Cutremurul din 4 martie anul trecut ne-a afectat serios unitatea, în special sediul central, care e baza producției, și, pe lingă marea ajutor pe care l-au dat reconstrucției, trînd ca bărbății, salahorînd ca bărbății, ele, femeile și fetele noastre, au știut să facă și sacrificii, au știut să probeze, prin munca lor, că noi toți, în acele zile, am desființat durerea personală, nenorocirea personală, suferința personală, constituindu-ne în marele bloc de granit care e națiunea noastră socialistă. Cooperativa merge astăzi bine, sarcinile pe ’77 s-au făcut, am depășit și planul la export (da, exportăm tricotațe în destule țări, în Franța, Norvegia, U.R.S.S., R. D. Germană, R.F. Germania și altele), am depășit și productivitatea planificată, și beneficiul, ponderea produselor noi în totalul produselor reprezintă cam jumătate, fără să mai vorbim de cele reproiectate. Vă rog să consemnați munca harnică și de calitate a tricotezelor Maria Ioniță, Aurica Pirvu, Elena Trifan, Afrodita Mitran, Maria Roșca, a confecționerelor Ioana Lică, Maria Bătrînu, a șefelor de secție Florica Davidescu, Paula Birsănescu, a șefului de secție (avem și 6 la sută bărbăți) Constantin Burciu. Ce altceva ați mai dori să mă întrebați ?

Relațiile cu publicul, dacă-l mulțumim sau nu ? Vreau să vă spun, fără să fac,

credeți-mă, demagogie, că-l înțeleg pe clienții cînd somează, cînd cer, adesea cu vehemență, mai mult decît sîntem în stare să le dăm, fiindcă e vorba de banul lor și, mai ales, de niște legitime exigențe, adică, pe românește, de dreptul cetățeanului nostru de a se îmbrăca cu lucruri frumoase, trainice. Așadar, în lumina indicațiilor de partid, noi am organizat la scară largă așa-numita „servire în întîmpinarea clientului”, producția de serie cu alte cuvînte, dar „serie” ce înseamnă cam 380—400 de noi modele pe an, difuzate tot mai extins prin comerțul stradal, prin bilciuri, tirguri, oboare etc., ceea ce face ca omul să nu-și mai piardă timpul la centrele de comandă. La centrele de comandă (care oferă anual cam 500 de noi modele), am fixat termene-limită de 10 zile (cînd e sezon) și de 5 zile (cînd nu e sezon) pentru executarea oricărei comenzi. Cum stăm cu reclamațiile din partea publicului ? Anul trecut, față de 1976, au scăzut cu 60 la sută.

Despre mine ? Sînt prahoveancă, părinții sînt muncitori, m-am dus, cînd eram fată tînră, la București, să mă calific, am făcut școala profesională la fabrica „Pavel Teacenco”, astăzi „Apollo”, la 18 ani am intrat în partid, am muncit patru ani în producție, ca tricotează, am făcut liceul seral, apoi Facultatea de industrie ușoară de la Iași. Da, cel mai greu mi-a fost cînd eram studentă, trăiam doar din bursă dar, verile munceam, ciștigam. Diminețile, ca studentă, făceam practică în producție, după-amiezile munceam ca tricotează calificată. Pe urmă am venit la Craiova, la Întreprinderea de confecții, pe urmă am răspuns, în cadrul Uniunii județene a cooperației meșteșugărești, de ramura confecții-tricotațe, din 1975 sînt

aici, ca președintă a unității. În 1976—1977 am urmat și Academia „Ștefan Gheorghiu”, secția organizarea activității în industrie. Viața mea personală ? Am o fetiță de 10 ani, care-i la Liceul de artă, cîntă frumos la pian... Nu, în căsnicie n-am avut noroc, sînt acum singură cu fetița. Ziceți că totuși cel puțin din punct de vedere al muncii, al împlinirii profesionale, am o biografie frumoasă ? Vă mulțumesc, dar, nu e nevoie să v-o spun, ați dedus-o probabil și singur, meritul nu e al meu, am fost crescută de partid. Ce m-a învățat, în toți acești ani, partidul ? Că nimic nu e mai de preț ca omul, eu însămi, cu frumoasa mea biografie, cum ziceți dv., fiind, ca să zic așa, în revărsarea acestui preț peste oamenii României noastre, în revărsarea acestui preț peste munca și viața de azi a femeilor. Avem în unitatea noastră multe fete care urmează seralul, avem o fată, Ecaterina Glava, tricotează calificată aici, la noi, la locul de muncă, absolventă a seralului, iar din toamnă — studentă. A reușit la Facultatea de științe economice, secția fără frecvență, știți ce greu se reușește la o astfel de facultate, iar eu mai știu că după greul ăsta urmează alt greu, poate și mai mare, greul de-a și învăța, de-a și munci în producție. Eu, ca șefă a unității și ca membră de partid, sînt datoare acum să ajut la revărsarea prețului pentru om pe această fată. Eu trebuie să-l creez, ei, aceste fete, niște condiții, dar, pe de altă parte, eu nu pot s-o absolv de sarcinile producției, eu nu pot să-i fac favoruri, fiindcă nu e principal, nu e muncitorește, nu-i omeneste, nu este drept față de celelalte femei și fete, care, poate, și ele, nu toate, dar cel puțin unele, ar fi putut deveni studente, dacă n-ar fi avut copii, dacă n-ar fi avut, în familiile lor, în viața lor, niște prăguri mai greu de trecut. Eu am sfătuit-o

pe E. Glava să se policalifice, să treacă la tricorecord, în felul ăsta ar putea să muncească, pe baza unui contract, și la domiciliu, și-ar gospodări timpul și în funcție de învățatură. Vedeți, ea este, cum și eu am fost cîndva, una din fetele muncitoare, care-s nenumărate, ale acestei țări, ce pot beneficia de condiții ale izbinzii în viață la care mamele lor nici n-au visat. Eu am fost prima intelectuală din familia mea, ea va fi prima dintr-a ei. Dar ea, pentru izbînda ce și-a propus-o, trebuie să muncească, ea trebuie să se ridice, prin munca ei, la înălțimea condițiilor, a prețului sau a prețurii pe care i le-au acordat partidul, socialismul.

Nu mai aveți alte întrebări ? Atunci vă rog să scrieți, din partea noastră, a lucrătoarelor de la „Vointă”-Craiova, cît de mult mulțumim partidului, tovarășului Nicolae Ceaușescu, pentru tot ce-a făcut pentru noi, pentru munca și viața noastră. De curînd, potrivit indicațiilor secretarului general al partidului, trecerea la reducerea săptămîinii de lucru a început în colective în care ponderea forței de muncă revine femeilor. Avem deci, lunar, o zi în plus pentru odihnă, pentru treburi gospodărești, pentru deschis o carte, pentru mers la un film sau într-o excursie, iar pentru fetele mele (care acum, odată cu primăvara, or să înceapă să se îndrăgostească) o zi în plus ca să-și șteargă de pe obraji ostenele muncii, ca să se facă mai proaspete, mai frumoase... Credeți că e puțin ?

Așadar, nu mai aveți întrebări ? Atunci vă rog să mă iertați... Am de condus o discuție, în atelierul nostru de creație, despre viitoarele modele noi. Inclusiv umane ? Da, poate...

ILIE PURCARU ■

„Sat Cudalbi cu nume mîndru numai la tine mi-e gîndul”

Primele amănunte despre comuna Cudalbi, din județul Galați, și despre Dumitra Birsan, primăria comunei, avea să mi le ofere Palade Drugan, președintele CAP-ului doi. Dealtfel dialogul nostru a început chiar de la această ciudată denumire de CAP doi.

„În urmă cu aproape 20—25 de ani, comuna Cudalbi era socotită a doua mare comună a țării. Trăiau în Cudalbi aproape 14.000 de suflete. La ora actuală, după cite știu eu, sîntem numai 9200 de locuitori. Unde sînt ceilalți? În industrie, mai ales tineretul. Dar, deocamdată, stăm încă destul de bine cu forța de muncă. Și cum comuna noastră este propusă să devină oraș în acest cincinal, sîntem convinși că mulți din cei plecați se vor reîntoarce. Ce înseamnă CAP-II? Nimic mai simplu, adică în comuna noastră sînt două CAP-uri, colegul meu de la CAP-I numindu-se Ion Mihalcea. Realizăm la un loc o producție agricolă globală de peste 90 de milioane de lei. Ce să mai spun despre comuna noastră? Un amănunt istoric la care noi ținem foarte mult: comuna a fost întemeiată de un anume Toader Cudalb, oștean viteaz de-al lui Ștefan cel Mare, dar nu măritul voievod l-a împroprietărit pe Toader Cudalb, și pe fratele său, Ștefan Cudalb, ci Ștefan — Vodă, printr-un uric datat la 1526. Cu alte cuvinte, părinții părinților noștri, adică străbunii noștri, au fost răzeși. Despre primăria, ce să spun? Este localnică, are 42 de ani, dacă nu cumva greșesc, este, de profesie, contabilă, iar acum, adică în acest an, a terminat cursurile Academiei „Ștefan Gheorghiu” la fără frecvență. De șase ani de zile conduce, cu multă bărbăție și pricepere,

treburile comunei. Este o femeie foarte ambițioasă și oamenii au multă încredere în ea”.

Nu, Dumitra Birsan n-a fost surprinsă că într-un răstimp scurt am cules atîtea date despre comuna Cudalbi și despre ea însăși. Avea un plic, pe care îl întorcea cînd pe-o față, cînd pe cealaltă, și, de-abia sosit la sediul Consiliului popular, m-a întrebat: „Femeia asta vrea să-i dau un răspuns. Dar ce răspuns să-i dau? Pentru ziua de miine, 8 Martie, ziua noastră, a femeilor, am primit zeci de mărtisoare. Printre mărtisoare, acest plic cu o poezie scrisă de Stanca M. Mistreanu, o femeie din sat. Nu mă pricep la poezii, dar eu spun că este frumoasă, mai ales că vorbește și despre Steluța mea, calul de la șareta cu care bat ogoarele. Ei bine, în finalul poeziei, îmi spune că așteaptă un răspuns de la mine. Ce răspuns să-i dau? Că mi-a plăcut poezia? Da, mi-a plăcut, mai puțin versurile în care spune despre primăria că e mîndră ca o garofiță. Asta, dacă e s-o spunem, a fost odată. Acum am 42 de ani, chiar așa cum m-a divulgat nea Drugan. Am doi copii, Iulian, care este student în anul doi la Politehnică, în București, calcă pe urmele tatălui său, adică se face inginer TCM, iar celălalt, Dan, este încă elev, în ultimul an al liceului de matematică și fizică din Galați. Dar nu din cauza vîrstei nu mai sînt eu ca o garofiță, ci pentru că am multe, foarte multe treburi de făcut. Funcția asta de primărie nu este deloc ușoară. De șase ani o îndeplinesc, timp în care în comuna noastră, de ce să nu ne lăudăm, s-a făcut cite ceva. Avem un liceu de mecanică agricolă, înființat acum doi

ani, două magazine cu etaj, un bloc cu 12 apartamente, iar în 1979 vom avea în total 100 de apartamente, un cîmin cultural cu 400 de locuri, 3 școli generale, un dispensar cu cinci medici, adică doi stomatologi, doi pediatri și un generalist. Pe cale să devină oraș, comuna noastră se îndreaptă vertiginos și înspre industrie. Am început o secție de binale, o secție de covoare și am început construcția unei fabricuțe de bunuri de larg consum, adică vase emailate și veselă inox. Să adăugăm și dezvoltarea prestărilor de servicii și, iată, avem imaginea viitorului oraș numit Cudalbi. Această incipientă activitate industrială se bazează pe o gamă destul de largă de articole produse la SMA — Cudalbi, unde se confecționează, de exemplu, hidrosfere de 60 de metri cubi pentru rezervoare de apă, hidrosfere răsbindite în toată țara. Sau mai pot fi amintite, pentru dificultatea lor, remorcile pentru tractoare, sau diverse piese

pentru unitățile constructoare de mașini. Avem, cu alte cuvinte, oameni harnici, care vor schimba fața comunei noastre”.

Despre ea însăși, Dumitra Birsan a vorbit mai pe scurt. Ține minte, în legătură cu funcția de primar, două momente sau două întâmplări: „Am fost numită în funcția asta acum șase ani, mai exact spus într-o sîmbătă, în 12 februarie 1972. Atît de uimită am fost, încît luni, în loc să vin la sediu, m-am îndreptat tot înspre cooperativa de consum, unde eram contabil-sef. Nici ceilalți primari din județ nu se obișnuiseră să mă vadă la ședințe. Ba l-am și auzit, în spatele meu, pe unul din colegii spunînd: „Ia uite-o și pe asta, primăria! Ea crede că funcția de primar se mîncă cu mămăliga!” Cuvintele m-au durut, dar m-au și ambiționat. La prima adunare cu toți oamenii din comună, am avut bucuria să-l aud vorbind deschis, propunînd o mie și una de lucruri. Aveau, pur și simplu, încredere în mine. Această încredere a lor și sentimentul nostru comun, dragostea față de comuna noastră, m-au însoțit și mă însoțesc permanent în munca mea. Eram prima femeie primar de comună în județul Galați. Acum sîntem patru primărie”.

Cam acestea au fost, în mare, datele mai importante ale dialogului meu cu primăria Dumitra Birsan, din comuna Cudalbi, dialog pe care se cuvine să-l întregim cu un fragment din poezia „compusă” de Stanca M. Mistreanu: „Foale verde foi de cîmbru / Sat Cudalbi cu nume mîndru / Numal la tine mi-e gîndul / Că ai casele frumoase / Și cîmpile mănoase // Două colective mari / Cu roade multe în hambar / Fete mîndre și feciori / Ținere ca niște flori / Și primar o primărie / Mîndră ca o garofiță // Cînd răsare mîndrul soare / Ea e plecată pe ogoare / Cu calul ei năzdrăvan / Care înoată prin lan / Prin lanul de griu bobos / Și la spice mătăsos...” Poezie care, după părerea mea, este cel mai frumos mărtisor oferit Dumitrei Birsan cu prilejul zilei de 8 Martie.

VICTOR NIȚA ■

Grupul de inginerie industrială, o chestiune care ține de tehnică, dar, în egală măsură, și de conștiința politică a specialistului

În ultimul an și jumătate, la cunoscuta întreprindere arădeană de fabricat strunguri au fost reanalizate și reproiectate peste zece mii de repere, indigenizîndu-se toate importurile ce țineau, de pildă, de strungurile normale (SNB-400) și de cele purtînd o denumire oarecum mai pașnică, strungurile-revolver (DRT), obținîndu-se în același timp produse noi, de o calitate superioară, precum și economii de peste 3.000 tone de metal și peste două milioane ore-manoperă în anul care a trecut. Am deschis reportajul cu aceste succese ale „inteligentei” colectivului din Arad, nu pentru că ele ar fi singurele, ci pentru că ele sînt rodul aplicării metodelor și tehnicilor specifice ingineriei industriale. Ajunși în acest punct se cade, cel puțin pentru profani, să vedem ce este de fapt ingineria industrială. Și, în ciuda alergiei pe care o fac unii cînd este vorba de definiții, vom începe tocmai cu așa ceva. „Ingineria industrială este o știință interdisciplinară care se ocupă cu proiectarea, perfecționarea și aplicarea în practică a sistemelor integrate alcătuite din oameni, materiale, echipamente tehnologice”. Dat fiind că amintita definiție n-are darul să lămurească prea multe lucruri, pentru început inginerul Ilie Vați, animatorul, sufletistul grupului de inginerie industrială de la „Strungul”, ne explică ceva mai pe larg cele sintetizate de definiție.

„În două expuneri făcute la sfîrșitul anului 1976, tovarășul Nicolae Ceaușescu atrăgea atenția asupra deficiențelor existente în concepția produselor referindu-se, printre altele, la supradimensionarea lor nejustificată, la estetică, la lipsa de corelare între funcționalitate, consum de material și consum de muncă vie, la prețuri de cost ridicare. Adică, secretarul general al partidului a subliniat necesitatea realizării într-o etapă foarte scurtă a unei adevărate revoluții în gîndirea, în modul de muncă al cercetătorilor, inginerilor proiectanți și tehnologii, al tehnicienilor și muncitorilor noștri. Aceasta înseamnă ca, efectiv, gîndirea noastră să fie mai eficientă. De la aceste date am plecat la constituirea grupului de inginerie industrială. Sînt de fapt considerente politice care stau la temelia sistemului presupus de ingineria industrială, considerente care fac parte chiar din sistem. Pe scurt, trebuie să gîndim economic, eficient și competitiv, ca niște oameni politici, implicați în acest proces. Pentru rezolvarea sarcinilor care ne revin ne-am gîndit că trebuie să analizăm o sumedenie de lucruri: oameni, mașini, mediu de muncă, relațiile dintre aceste elemente, colaborările din cadrul întreprinderii și dintre întreprinderile cu care avem contacte. Forma clasică nu mai era valabilă. Noi tratam doar individul sau piesa. Admiteam personalitatea omului, dar nu a colectivului. Desigur, proiectarea făceam și pînă acum, tehnologii, la fel, ne ocupam însă de fiecare element în parte. Și dacă cineva greșea, făcea treaba prost, sufeream toți. Principiul nostru de muncă este următorul: ideea este a colectivului și nu a lui X, altfel

spus, grupul nostru cuprinde doisprezece oameni și, dacă pot spune astfel, nu douăsprezece orgolii.

12 OAMENI PAȘNICI ÎN FAȚA SANDALEI ROMANE ȘI CITEVA ÎNTREBĂRI APARENT BANALE

În încăpătorea sală a expoziției întreprinderii, 12 oameni așezați la o masă lungă privesc cu egală dăruire și îndrjire un desen. Sînt de profesii diferite: ingineri, economiști, psihologi, tehnicieni etc. Nu virfuri, ci oameni care își cunosc bine domeniul. Desenul pe care îl privesc reprezintă o piesă. Urmează apoi un adevărat bombardament cu întrebări, care, fiecare în parte, nu depășesc în aparență un anumit didacticism, o anume simplitate ce ține de bunul simț. Ce este obiectul respectiv? Ce face? Este necesar? Cum lucrează? Nu se poate fără el? Unde se face, cum și cînd? (Verbul „a face” este, după cum se observă, verbul predictiv revenind obsesiv.) Sînt, de fapt, întrebările unui chestionar. Odată lămurită situația piesei prin răspunsuri foarte exacte, se trece la discutarea prețurilor de cost. În acest moment intervine analiza valorii, desfășurîndu-se, cum ați ghicit, toate funcțiile piesei. Cîți oameni, atîtea păreri. Se discută pe loc, rapid, făcîndu-se imediat calculele. „Este un ciștig calculul pe loc. Pentru că degeaba studiez eu funcțiile imediat și calculez la costuri cîteva zile la rînd, că totul mă scoate pînă la urmă la prețuri și mai mari”. Se alege varianta cea mai bună. În citeva ore. „În felul acesta pot, de pildă, în citeva minute să spun tot ce se poate spune despre, de exemplu, scrumiera aceasta și, iată, așung la concluzia că o pot realiza mai frumoasă, mai ieftină, mai ușoară. Așa se poate discuta orice obiect, și o piesă de strung și o scrumieră și un pantof și o sanda. Uitați, sandauna romană este rezultatul unei analize concrete, dacă vreți, de inginerie”. Se aleg deci soluțiile optime. Optim, țînînd seama de posibilitățile întreprinderii, de colaborările pe care le are și, bineînțeles, de scopul propus. Și printre sarcinile propuse, atunci cînd s-a înființat grupul, se numără: reducerea cheltuielilor de producție, reducerea consumurilor de metale feroase și neferoase și creșterea indicilor de utilizare și valorificare a metalului.

Îți vine în minte, firesc, o întrebare: cum trebuie să gîndească un inginer, un tehnician, un specialist? Potrivit rezultatelor aplicării ingineriei valorii (metodă ce ține de ingineria industrială, alături de ingineria metodelor și ingineria umană) în diferite întreprinderi din străinătate, experții afirmă că inginerii și tehnicienii aplică numai 10 la sută din soluțiile posibile, și doar 10 la sută din soluțiile elaborate cunosc costurile soluțiilor pe care le practică, toate acestea, ca urmare, printre altele, a unor cunoștințe tehnice insuficiente, lipsei de timp, informațiilor incomplete în domeniul respectiv, precum și a unor elemente subiective ce țin de comportamentul psihologic al specialistului respectiv, ca frica de insucces sau de efort suplimentar etc. „Sînt lucruri

demne de luat în seamă, ne spune inginerul Ilie Vați. Dar, așa cum am mai arătat, inginerul nostru trebuie să fie o adevărată conștiință politică. Să țină seama de politica economică a statului, să gîndească asemenea unui gospodar, ca un adevărat proprietar. Desigur, să nu se oprească aici. N-ajunge să te doară risipa, dacă nu faci nimic s-o împiedici; și să aduci soluții pentru evitarea ei. Așa s-a ajuns la noi la soluțiile turnării sub presiune sau turnării în cochilă, care au dus la însemnate economii de metal. Sînt doar două exemple. Iată și un aspect al modului în care grupul de inginerie industrială și-a propus să lucreze. Sprijinindu-ne analiza pe concluziile unei acțiuni de marketing, adică pe o cercetare atît a procesului de producție, cît și a pieței și a satisfacerii nevoilor clienților, încercăm să fim receptivi la tot ce este nou, să gîndim cu un pas înainte”. Că lucrurile stau chiar așa, putem aminti că numărul țărilor în care exportă întreprinderea de strunguri din Arad depășește cifra 80.

„PERSONAL, NU CONSIDER CA FAC CEVA EXTRAORDINAR, CI DOAR CEEA CE TREBUIE”

Inginerul Zoltan Lengyel (proiectare) ne explică la început mai rezervat, apoi din ce în ce mai prins că ceea ce face dînsul alături de ceilalți din grup sînt lucruri absolut normale. „Eficiența mea și a altuia se vede în eficiența gîndirii, a lucrului colectiv. Discuțăm reperele componente ale unui produs. Pe rînd și pe îndelete. Și cit se poate de operativ. Ne-am fixat, deocamdată, pe produsele relativ complexe, cele care au în jur de trei mii de repere componente. Întocmim fișe pentru fiecare reper și răspundem atunci cînd e cazul de rezolvarea lui. Apoi discutăm rezultatele în grup. Mai proaspăt în minte îmi este exemplul strungului normal sau paralel (SNB-360). Am avut la dispoziție consumul de metal al fiecărui reper, toate desenele de ansamblu și de detaliu și încă o groază de alte lucruri. Asta ține de informarea asupra produsului. Cînd a fost nevoie, am consultat și tehnologii. Am analizat mai întîi funcțiunile. O analiză preliminară care a durat cam două luni. Greul a început după această etapă, și anume tragerea pe curat, cum spunem noi, finisarea ideilor și elaborarea desenului de execuție. După aproximativ alte șase luni a rezultat un proiect. S-au executat imediat 10 mașini prototip, la care am observat citeva necorelări așa zice inerente, iar în 1977 s-a început producția de serie după noul proiect. Noul produs ne-a refăcut, cum s-ar spune, firma. Ce se întimpla de fapt? Primisem o serie de reclamații la vechiul strung: asupra siguranței în exploatare, asupra dificultăților de depanare și altele. Ei bine, la noul proiect am avut cu toții în vedere încadrarea în productivitatea muncii la beneficiar. Este o latură importantă a ingineriei industriale, să cunoști condițiile beneficiarului, să te adaptezi. În felul acesta devii și competitiv. Vă spuneam la început că prin acest grup noi n-am făcut ceva extraordinar. Ci nu-

mai ceea ce trebuia să facem. Nu este vorba deci de eroism, de nopți nedormite, de lucru ore în șir, cu nemiluita. Nici nu tindem către așa ceva. Dimpotrivă, trebuie să ne facem viața mai ușoară, să gîndim mai mult, să și dormim, ca să fim proaspeți, să putem gîndi limpede. Mă refer, în fapt, la un fel de fals eroism. Nu este eroism atunci cînd nu îți organizezi viața și munca așa cum trebuie. Sîntem deci datori să luptăm ca să transformăm cantitatea într-o nouă calitate, să economisim metal și energie, să mărim productivitatea, cum o spune adesea secretarul general al partidului, dar toate acestea prin soluții tehnice și de organizare moderne, care aparțin epocii. Reinventîndu-mă la grupul de inginerie industrială al întreprinderii voi spune că modul nostru de a lucra este nou. O serie de informații ne lipseau, iată că le-am găsit intrunindu-ne să gîndim în colectiv. Și mai este și o problemă de morală: a dispărut eul. Nu s-a anulat nici o personalitate, nu despre asta este vorba, ci gîndim împreună, afirmînd esențialul: noi am realizat!”

„FĂRĂ PROPUNERILE TUTURORA NE-AR FI FOARTE GREU ȘI TIMPUL S-AR MĂSURA ÎN ANI”

Deși a trecut cu puțin peste vîrsta de treizeci de ani, inginerul Gheorghe Girbovan suportă destul de bine să i se spună și „patronul strungurilor-revolver”. Firește, din punct de vedere conceptual. „În sensul că mă ocup de documentația constructivă și corelările legate de problema aprovizionării, a îmbunătățirii soluțiilor etc.”. Meticulos, adună de ani de zile, în caiete de observații ale produselor, toate părerile, și bune, dar mai ales rele, de la toată lumea, și din întreprindere, dar mai ales de la beneficiari, observații pe care le studiază, le sintetizează, iar atunci cînd se apropie vremea „scadenței” se așază la treabă. „Cînd am început să proiectez noul tip de strung-revolver, am analizat caietele cu observații. Foarte multe veneau de la muncitorii noștri, oameni cu care am stat de vorbă pe îndelete, chibzînd împreună lucruri care, ulterior, aveau să se concretizeze în noul proiect. Fără acest imens ajutor tehnic ar fi fost foarte greu și cred că totul dura ani buni. Din capul locului am observat că, în condițiile în care existau două tipuri de strung-revolver, prin reproiectarea cinematicei se putea obține la unu din ele o economie de metal de 400 de kilograme pe strung. Analiza de proiectare a durat o lună. Proiectul propriu-zis, alte citeva luni. În 1977, în octombrie, prototipul a fost gata. Unificîndu-se soluțiile tipurilor existente, s-au indigenizat toate importurile aferente, iar calitatea noului produs este cu mult mai bună. Este izbînda colectivului. N-o spun demonstrativ, pentru a susține ideea, ci pentru că aceasta este realitatea. Vedeti, la început, cînd s-a vorbit de grupul de inginerie industrială, de realizarea lui, existau destule rezerve. Se gîndea lumea și la producția întreprinderii pe ultima jumătate de an, și la retribuții. Desigur, ideea era generoasă, dar unii spuneau că nu tot ce zboară se și mîncă. Pe de altă parte, nu trebuia făcută cercetare de dragul cercetării. Nu asta ne interesează. Avem probleme de rezolvat. Dar curajul joacă un rol foarte important și iată că grupul de inginerie valorică s-a dovedit eficient. Fie și prin prisma miilor de piese pe care nu le mai importăm”.

RAZVAN BĂRBULESCU ■

Mă numesc **Constantin Brutaru**, sint student in anul V, TCM., domiciliu in Braşov, strada Nicolae Bălcescu nr. 45 — fost cu domiciliul in strada Horia nr. 6. Urmare sesizării expediată către redacția FLACĂRA in decembrie 1977, cu sprijinul dumneavoastră și al organelor de stat, familia subsemnatului, compusă din soție și trei copii, dintre care doi gemeni, a fost instalată in noua locuință repartizată din strada

menționată mai sus, după ce in prealabil ocupanții abuzivi au fost evacuați. In contextul relatat, împreună cu întreaga mea familie aduc mulțumiri organelor care, sesizate de dumneavoastră, au manifestat sollicitudine in rezolvarea situației. Totodată, imi permit să trimit cu acest prilej o fotografie a micilor mei gemeni, Costin și Claudiu, care vă transmit — prin intermediul meu, firește — succes in activitatea pe care o desfășurați.

Din partea Comitetului județean Bihor al U.T.C. :

„In legătură cu scrisoarea adresată de tinăra **Victoria Rus** din Aleșd revistei FLACĂRA, trimisă nouă spre rezolvare, vă comunicăm : cazul relatat de tinăra V.R. a constituit obiectul unei anchete sociale dispusă de Comitetul județean Bihor al P.C.R. Din concluziile acesteia, ca și din hotărârea Judecătoria Oradea in fața căreia s-a judecat cauza respectivă, rezultă următoarele : se confirmă in cea mai mare parte datele cuprinse in scrisoare, privind relațiile tinerei cu Jean Podilă. Conform rezultatelor expertizei și pe baza depozițiilor martorilor audiați, s-a stabilit că paternitatea fetei născută de Victoria Rus îi aparține lui Jean Podilă, obligându-l pe acesta la plata sumei pentru pensia alimentară. In urma atitudinii avute, Jean Podilă a fost schimbat din funcția de secretar al Comitetului U.T.C. de la C.L.A. Aleșd. De asemenea organul local de partid și cel al U.T.C. poartă discuții cu tovarășul Podilă pentru al determina să-și normalizeze situația familială...”

Avind nevoie de întocmirea unui act, un contract de împrumut, m-am adresat notariatului sectorului 5, unde mi s-a spus să mă prezint cu cei care vor să mă împrumute — soț și soție — și să plătesc la C.E.C. suma de 213 lei. V-am plătit această sumă și a doua zi m-am prezentat, împreună cu mătușa și unchiul care locuiesc in Brăila, la notarul de serviciu. Acesta a refuzat întocmirea actului din diverse motive procedurale. L-am rugat să mi-l facă totuși, îi adusesem pe cei doi oameni vîrstnici din provincie special pentru asta, a fost imposibil să-l înduplec. A doua zi m-am prezentat la notariatul sectorului 1, unde actul in cauză mi-a fost întocmit in exact 30 de minute !... V-am relatat acest caz pentru a pune in evidență lipsa de sollicitudine, și cit timp și nervi m-au costat această atitudine, pentru că trebuie să știți, povestea nu se termină aici : am nevoie acum de alt timp pierdut pentru a anula chitanța plătită in contul notariatului sectorului 5 — mergi la C.E.C., la contabilitate, ia numărul dispoziției de plată, du-te la circa financiară pentru a intra in posesia banilor etc. Nu pot înțelege ce a avut cu mine acest om deoarece o zi mai tîrziu, ducindu-mă la același notariat al sectorului 5, un alt notar de serviciu mi-a propus întocmirea actului pe loc — deja eu îl făcusem la sectorul 1. Cum își pot permite unii oameni să abuzeze de timpul nostru, prețios și pentru un tinăr, dar mai ales pentru doi bătrîni care se deplasează greu dintr-o localitate in alta ? (George Grabov-

sch, Alcea Aliorului nr. 6, bloc B 8, scara 2, apartament 77, sector 5, București).

In urma mai multor încercări nereușite de a ne îmbunătăți condițiile de navetă cu autobuzul pe ruta Suceava — Zamoscea — Siret, încercăm și prin publicarea acestor rînduri să înduplecăm organele in drept să ne asculte propunerea. Sint mai multe săptămîni de cînd primele autobuze ale Autobazei Siret — cele de la 6,30 și 7,30 — circulă nesatisfăcător. Cel de la 6,30, de pildă circulă doar cite 1—2 zile și apoi diagrama sa e preluată de cel de la 7,30. Un răspuns complet primit de la I.T.A. Suceava, pe care îl alăturăm scrisorii noastre, nu rezolvă, in fapt, situația noastră, el rezumîndu-se, după cum vedeți, la sancțiuni disciplinare. Pentru rezolvarea acestei probleme — in sensul ca oamenii să nu mai fie nevoiți a aștepta in stradă ore in șir, mă refer la cei din schimbul III, și nici ca noi, cei care intrăm la ora 8, să intîrziem — singura soluție ar fi ca autobuzul de ora 7,30, cel care circulă mai regulat, să plece din Suceava la ora 7,00. (In numele unui colectiv de cadre didactice de la Școala generală Buda, județul Suceava, semnează prof. Rozica Vărvăreanu)

Comitetul de partid al sectorului 4 București :

„Urmare scrisorii locatarului **Nicolae Stoian**, referitor la unele defecțiuni de instalații in apartament, vă comunicăm : remedierea defecțiunilor la instalații care producune infiltrații in apartamentul tovarășului N.S., au fost executate de centrul nostru de administrare nr. 8 in luna octombrie 1977. Pentru neexecutarea in termen, după sesizarea locatarului, vă comunicăm că au fost sancționați cu „Avertisment” responsabili de imobil și tehnicianul de centru care răspund de buna gospodărire a imobilului...”

Sintem locatarii unei noi asociații de locatari, nr. 9, înființată la sfîrșitul anului trecut și situată in cartierul Orașul muncitoresc din orașul Cimpia Turzii, județul Cluj. In cadrul asociației funcționează o centrală termică ce deservește două asociații cuprinzînd 560 apartamente. Funcționînd cu păcură, pentru a da căldură și apă caldă, centrala este prevăzută cu 6 cazane, ea funcționează însă la ora actuală numai cu trei sau patru, deoarece cei ce trebuiau să fie interesați nu au cerut suplimentarea cotei de combustibil, ea rîmînd aceeași ca și pentru cele 80 apartamente folosite inițial, fără a se ține cont că in iarna asta s-a racordat diferența de pină la 560. Este aceasta oare o situație care nu se poate remedia ? (Scrisoarea este semnată de președintele și vicepreședintele asociației)

Primim din partea Uniunii Artiștilor Plastici din Republica Socialistă România :

„Referitor la scrisoarea publicată in revista FLACĂRA nr. 5 și semnată de membrii asociației de locatari din blocul T. 6, Drumul Taberei 42, București, vă comunicăm : U.A.P.-Fondul Plastic, a primit in folosință in acest bloc, ca atelier de creație, o încăpere de 39,60 mp conform ordinului de repartitie nr. 1163/30.V.1970 emis de Comitetul executiv al Consiliului popular al sectorului 7. Punînd in executare acest ordin, a fost încheiat contractul de inchiriere nr. 150/1 octombrie 1970 între I.C.R.A.L. Giulești și U.A.P., cu termen de inchiriere pină la 31.III.1976, fixat prin prelungire pină la data de 30 octombrie 1979. Chiria se plătește de instituția noastră in contul I.C.R.A.L. Giulești. Atelierul de creație este folosit de Schuster Reinhardt — pictor, membru al UAP din R.S.R., in baza dreptului conferit membrilor acestei uniuni, de a beneficia de atelier pus la dispoziție de această organizație obștească... Tovarășul Schuster Reinhardt nu ocupă in blocul T. 6. Drumul Taberei nr. 42, o încăpere cu destinația „cameră de oaspeți”. Comitetul Asociației nu are dreptul să dea in folosință atelierul de creație situat in imobilul proprietate de stat. Folosința atelierului de creație aparține Uniunii Artiștilor Plastici din Republica Socialistă România, in baza ordinului de repartizare și a contractului de inchiriere arătate mai sus...”

In cartierul gălățean Țiglina III, ne scriu tovarășii **Mihai Ionescu, Elena Mărgărit, Maria Cristea și Marin Toma**, am avut cîndva multe necazuri din pricina autobuzelor transportului in comun, pină cînd, la sesizările făcute de noi, stațiile de imbarcare au fost mutate la marginea cartierului. Le mulțumim așa-dar forurilor competente din Galați pentru înțelegerea arătată familiilor noastre, însă necazurile noastre tot nu au încetat, și să vedeți de ce. Un autobuz „Autotransport” cu număr de Brăila, uneori și două microbuze, vin și transportă gălățeni care lucrează in județul vecin, făcînd naveta. Așa că in fiecare dimineață, de pe la ora 4,30, aceste vehicule își ambalează de zor motoarele și urlă din claxoane ca la foc. Pentru noi, toți cei care locuim, de pildă, in blocurile B3 și C5, sfîrșitul fiecărei nopți e un cosmar. Zadar nic am încercat — și cu vorba bună, și cu apeluri adresate autorităților locale — să scăpăm de pacostea asta. Am primit din partea șoferilor respectivi niște răspunsuri de genul : „Să se ducă in stația liniei 9 fraierii de gălățeni, noi sintem brăileni !” sau „Nu vă convine, mutați-vă”. Ne-am adresat **Flacărei** in speranța că apelul nostru se va auzi unde trebuie, chiar și la Brăila.

Am cumpărat de la magazinul Hermes de pe strada Șepcari o haină de damă din fiș captușită cu petice de blană. Periind această căptușeală, așa cum m-a învățat vînzătoarea, m-am pomenit că multe dintre petice au rămas complet fără păr. Reclamînd cazul la magazin, am fost pusă in legătură cu un meșter din Oradea, căruia l-am trimis haina prin poștă pentru remediere. De atunci au trecut o toamnă și o iarnă. Din cînd in cînd telefonez la magazin și la Oradea, pentru a auzi cum producătorul și vînzătorul dau vina unul pe altul. Iar eu mă aleg cu o pagubă de peste 2000 lei, fără nici o vină. (Nicolae Ion, București)

Primim din partea Comitetului județean Ialomița al P.C.R. : „Urmare adresei dv. Nr. 1877/R/978, referitor la scrisoarea unui grup de muncitori de la I.C.M.S.C. Călărași, trimisă nouă spre rezolvare, vă comunicăm următoarele : Petiționarii reclamă faptul că unitatea nu le-a restituit sumele de bani reținute pentru plata in acord global, că șeful de șantier are o atitudine necorespunzătoare. Din verificările efectuate a reieșit că diferența de 10% din valoarea totală a lucrărilor executate in acord global

(29.966 lei) se va restitui petenților la terminarea completă a lucrării, adică la 11 martie 1978... Referitor la activitatea tovarășului Alexandrescu F., arătăm că cele sesizate in parte se confirmă, fapt pentru care s-a stabilit să fie pus in discuția comuniștilor de la șantierul nr. 2”.

Mă numesc **Maria Lazăr Anton**, din satul Zlătunoaia, comuna Lunga, județul Botoșani, Am 61 de ani și lucrez la C.A.P. Soțul meu a murit in 1958. Rugămîntea mea este următoarea : am doi gemeni născuți la 22 septembrie 1946 — **Mihai și Vasile**. In luna iunie 1947, din cauza sărăciei de după secetă, i-am dat la stat, la Spitalul „Sf. Spiridon” din Iași. De atunci nu mai știu nimic de ei. Mai am încă 6 copii, trăiesc foarte bine, dar așa vrea să știu ce s-a întîmplat cu cei doi gemeni ai mei. Nu le cer nimic, am tot ce-mi trebuie, așa putea să le cresc feciorii, sint sănătoși, dar din cauză că nu știu ce-i cu ei sufletul meu este bolnav. In speranța că veți publica aceste rînduri vă mulțumesc.

Din partea Regionalei C. F. București :

„Urmare celor sesizate in revista FLACĂRA nr. 6/1978, cu privire la cele întîmplate in stația București Nord, vă comunicăm următoarele : vinovată de neplăcerile întîmplate de călători in trenul 25/45 din 12 decembrie 1977 se face tovarășa **Maria Vizireanu**, casieră la stația București Nord. Numita casieră, avînd de emis legitimații de călătorie pentru trenul 25/45, din neatenție a dublat locurile in vagonul nr. 14 clasa a II-a, producînd neregulile semnalate și contribuînd la o deservire necorespunzătoare. Urmare dosarului întocmit, casiera **Maria Vizireanu** a fost sancționată prin diminuarea retribuției cu 10% pe timp de o lună, iar cazul său — prelucrat la școala personalului...”

Din partea Consiliului popular al sectorului 4 :

„La scrisoarea dv. privind sesizarea cititorului **Paul Daniel** din strada Apostol Mărgărit nr. 18 (privind poluarea sonoră și pericolul distrugerii imobilului datorită funcționării defectuoase a unor utilaje — N.R.), vă facem cunoscut următoarele. A fost somată Cooperativa „Tehnometalica” pentru a executa fundații independente la utilajele ce produc zgomot și trepidații, conform normativelor tehnice in vigoare. Nerespectarea somatelor va atrage după sine retragerea autorizației de funcționare a acestora...”

Prin grija organelor locale și de stat și a Direcției județene sanitare Bacău, a fost trimisă la cursuri de specializare, la clinica condusă cu multă competență de prof. dr. Osipov Sineșii, tovarășa medic **Constantina Voicu**, care, după un curs de 11 luni, la revenirea in Bacău, a început aplicarea noilor metode de vindecare postoperatorie a „paradontopatiei esențiale”, prin homo-implante de os minerale. Privită la început cu neîncredere și scepticism, ea a ajuns astăzi să officieze cea de a 150-a operație, fără a se înregistra vreun caz secundar de infecție sau alte complicații. La această reușită au colaborat și dr. Iulia Dimitriu, dr. Carmen Lungeanu, dr. Gh. Munteanu și asistenta **Maria Manca**, cit și dr. Teofil Zaharescu de la Laboratorul spitalului de adulți. După ce am fost supusă operației, am reușit să-mi restabilesc liniștea sufletească cit și sănătatea trupească, fapt ce mă determină să transmit, prin intermediul revistei dv., sincerile mele mulțumiri, urări de sănătate și pentru că recent am sărbătorit ziua de 8 Martie, doresc ca tovarășa dr. Constantina Voicu să primească rîndurile acestea ca un simbol al tinereții fără bătrînețe, din partea celor operați. (Aurica Chirica, Bacău)

Poșta redacției

Marin Micu — Călărași. Potrivit legislației in vigoare, vechime in muncă utilă la pensie este socotit timpul in care persoana încadrată in muncă și-a întrerupt activitatea pentru că a îndeplinit serviciul militar in termen, a fost concentrată, mobilizată sau in prizonierat. Timpul lucrat in C.A.P. constituie vechime in muncă in cadrul asigurărilor sociale de stat numai dacă ați lucrat ca retribuit.

Victor Șerbănoiu — comuna Urechești Pălanca (Vrancea). Sumele de bani ce vi se cuveneau au fost depuse la CEC, iar recipiele de consemnarea lor au fost înaintate la Judecătoria Focșani, la greșierul principal, de unde le puteți ridica pentru incasarea banilor de la unitățile CEC.

Elena Capră — comuna Frătăuții Noi (Suceava). Nu puteți beneficia de ajutor lunar ca mamă cu mai mulți copii conform Decretului 197/977, pentru că nu aveți in îngrijire cel puțin 5 copii sub vîrsta de 18 ani, sau peste 18 ani care să-și continue studiile. Dumneavoastră beneficiați de alocație de stat pentru cei 3 copii pe care îi aveți in întreținere.

Viorica Grecu — Giurgiu. Am fost informați că ați fost încadrată la I. T. Dunăreana, ca țesătoare in formare in țesătoria I.

Ana Alexandrescu — comuna Lunca Mureș (Alba). Cererea fiicei dumneavoastră va fi discutată in consiliul oamenilor muncii, care va stabili dacă este sau nu de acord cu revenirea ei la calea ferată, iar rezultatul îl veți primi in scris la domiciliu.

Aurelia Dorneanu — comuna Mihăilești (Ilfov). Nu îndepliniți condițiile de stabilire in Capitală, deoarece localitatea in care locuiți este situată sub 30 km. astfel că nu există nici posibilitatea legală de a vă contracta locuința proprietate personală.

Maria Dina — București. Problema in care ne-ați solicitat ține strict de domeniul instanțelor de judecată, așa cum ați fost anunțată. Nu înțelegem de ce mai reveniți in acest caz.

MARGA NEDELEA

● Anunțăm pe cititorii nostri care doresc să ni se adreseze personal in rezolvarea diferitelor probleme că o pot face in fiecare zi între orele 10—13 iar luni, marți și miercuri între orele 10—17.

● „FLACĂRA” nu ia in considerare scrisorile anonime. Scrieți-ne cit mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți.

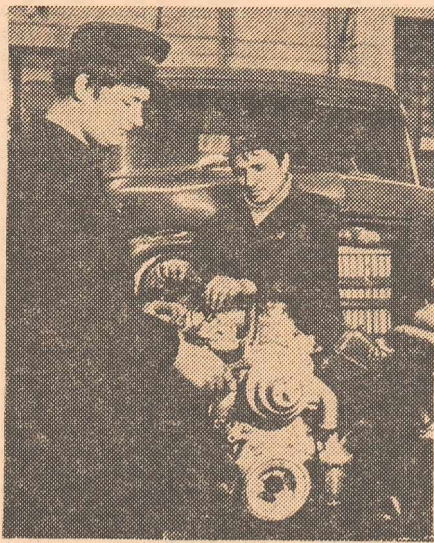
Sint **Victor Renea** din Focșani și vă trimit alăturat imagini din orașul nostru ca să vedeți cum arată strada pe care locuiesc de mai bine de un an. Cred că așa ceva e greu să mai vezi astăzi chiar și intr-un sat. La repetațele noastre demersuri ni se răs-

punde că aici se vor mai construi și alte blocuri cîndva. Chiar dacă-i adevărat, noi tot sintem convinși că problema nu este lipsită de soluție posibilă. Nu ar fi atât de greu să se construiască un trotuar din prefabricate de beton.

„Transcom” trece și pe strada dumneavoastră!

Spre sfârșitul anului 1974, cînd inginerul Sorin Nicolau a fost chemat la conducerea Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor, urmînd a deveni directorul unei întreprinderi ce abia se înființa, prea multe lucruri de amănunt n-a avut de aflat. Esențiale, oricum, erau numai următoarele: 1. în urma Decretului 1381/74 lua ființă **Întreprinderea de transporturi auto comerciale** (sau „Transcom”), avînd scopul de a satisface integral nevoile de transport din rețeaua comercială a Capitalei și (sau implicit) aprovizionarea populației prin transportul mărfurilor la magazine, dar și a combustibilului, a mobilei, aprovizionarea piețelor și așa mai departe; 2. **Întreprinderea trebuia să preia majoritatea parcului auto din garajele altor întreprinderi, instituții sau chiar ministere;** 3. undeva lângă Tirgoviste așteptau 300 de camioane noi, livrate de întreprinderea de la Brașov; 4. sediul central al „Transcom”-ului se fixa în clădirea de la numărul 44 de pe strada Buzzești. Avînd deci aceste cunoștințe, dar și o experiență de 18 ani în Centrala de transporturi auto, inginerul Sorin Nicolau a trecut la un lucru care se impune — adică la muncă. Parcul auto care fusese pus la dispoziția întreprinderii cuprindea 2500 de autovehicule, primite de la I.T.B., I.C.R.A., I.C.R.M., I.C.R.T.L., I.L.F., I.C.V.A. și așa mai departe („Transcom”-ul urmînd a prelua, la nivel centralizat, mare parte din atribuțiile privind aprovizionarea ale acestor unități), dar mijloacele auto se aflau în marea lor majoritate mult sub nivelul cerințelor, unele avînd și 15—20 de ani de „vechime” în serviciu, precum cele de la I.T.B. În plus, nu existau autobuze — trebuiau construite platforme, ateliere, utilaje, stații de alimentare etc., etc. În plus, trebuia format un nou colectiv, din oamenii veniți din medii cu adevărat eterogene, șoferi cu obiceiuri și cunoștințe diferite, cu mai multă sau mai puțină școală, respect față de muncă și față de disciplină. Sediul central se afla într-adevăr pe strada Buzzești, dar clădirea era aproape o ruină. Toate aceste lucruri au trebuit luate pieptiș laolaltă, și crearea bazei materiale, și calificarea și policalificarea șoferilor, și formarea unei ferme discipline a muncii, ca să nu mai vorbim de dezvoltarea propriu-zisă a întreprinderii — dar, practic, fără perturbări în rețeaua de aprovizionare-desfacere a comerțului bucureștean.

În acte, „Transcom” există de la 1 ianuarie 1975. În numai trei ani de zile deci, întreprinderea a ajuns să fie ceea ce este de fapt astăzi, adică o unitate dintre cele de frunte ale ministerului de resort, ca și ale Capitalei. „Transcom”-ul are astăzi nouă autobuze, cu cinci pînă la zece autocoloane, care au în dotare aproximativ 4500 de mijloace auto (de la autovehicule ușoare de numai o tonă, pînă la cele de 15 tone), deservite de peste 7000 de oameni ai muncii. Nu există moment al zilei în care pe străzile Capitalei să nu întîlnim camioanele „Transcom”-ului, avînd înscrise vizibil însemnele întreprinderii, în drumul lor

spre unitățile de desfacere. Mașini cu produse alimentare, confecții, încălțăminte, mărfuri generale din gama de produse metalo-chimice, frigoterme avînd desenate cunoscutul pinguin, camioane de mobilă și alte asemenea vehicule specializate — practic, tot ce încape în sfera comercială a Capitalei este legat nemijlocit de activitatea de zi și de noapte a „Transcom”-ului, de serviciile sale operative, prompte, regulate. Sînt peste 70 de unități și subunități aparținînd întreprinderii în București, între care o foarte bine gospodărită Stație de întreținere și reparații auto. În fapt, fiecare autobază posedă cite un atelier propriu de reparații, dar lucrările cele mai complexe se efectuează la stația centrală, dotată cu utilaje mai moderne, mai eficiente. Aici, din inițiativa conducerii întreprinderii, se practică sistemul reparațiilor prin schimb de agregate, lucru care aduce cu sine scurțarea timpului de imobilizare și, desigur, creșterea eficienței economice a fiecărui autovehicul din parc.

Dealtfel, „Transcom”-ul a primit la sfîrșitul anului 1976 diploma pentru întreprinderea cu cea mai bună eficiență economică din cadrul Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor, iar anul trecut, în 1977 deci, a reușit să încheie planul anual cu 15 zile mai devreme de termen. De fapt, întreprinderea încheiasse planul pe primii doi ani ai cincinalului încă de la data de 15 noiembrie a anului trecut, avînd astfel căpătat aducînd cu sine importante realizări suplimentare și beneficii peste plan. Practic, întreprinderea și-a depășit indicatorii de plan la absolut toți indicii: 113,5 la sută la beneficii, 106,9 la sută la productivitatea muncii, 108,3 la sută la indicele care numără tonele transportate, 105,3 la sută la venituri totale, 108,1 la sută la alte activități, 98,7 la sută la prețul de cost al cheltuielilor pe tonă și kilometru (deci o economie de 1,3 la sută) și așa mai departe.

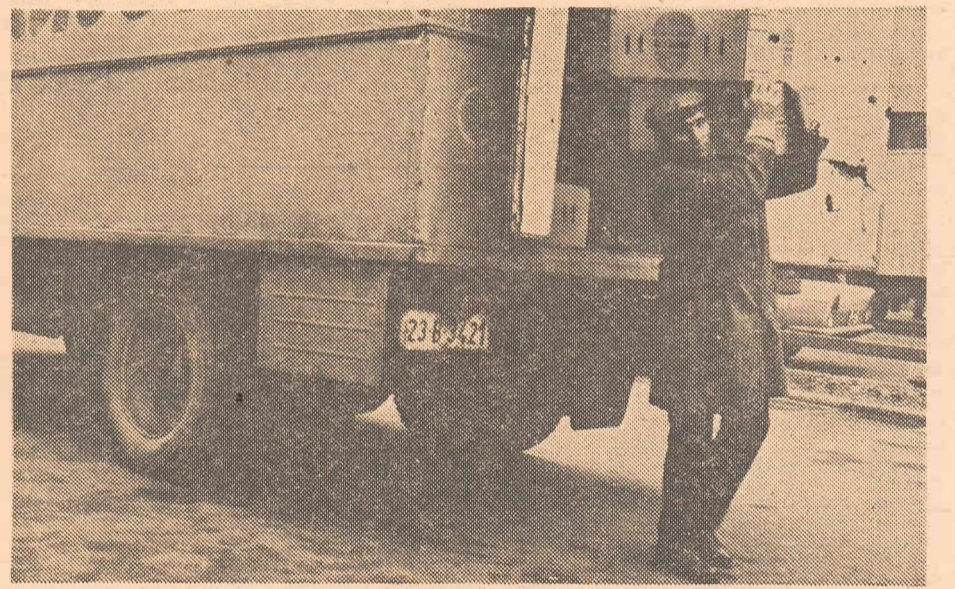
Și pe linia încadrării autovehiculelor în consumurile normate de combustibil „Transcom”-ul a realizat frumoase economii: 657 tone de benzină și 638 tone de motorină. Aceeași situație bună, mai exact îndeplinirea și chiar depășirea tuturor indicatorilor de plan și a beneficiilor, se regăsește și după scurgerea primelor două luni ale anului în curs, lucru care atestă încă o dată continuitatea în rezultate din ce în ce mai bune. Toate aceste lucruri, laolaltă cu activitatea generală bună a întreprinderii, au adus „Transcom”-ului locul întii pe anul trecut și diploma de întreprindere fruntașă în întrecerea socialistă între unitățile ministerului de resort. Iar „Transcom”-ul a luat ființă, să nu uităm, abia acum trei ani!

Deși nu există, la rîndul ei, decît de un an de zile, secția de automobilism (aflată în cadrul asociației sportive Unirea Tricolor) a întreprinderii a devenit cu rapiditate un „cap de afiș” al tuturor concursurilor interne. Există desigur o logică extrem de directă între activitatea generală, de transporturi auto, a „Transcom”-ului și participarea secției de automobilism la marile rally-uri naționale, ba chiar, mai de curînd, și internaționale. Echipa Unirii Tricolor (din cadrul căreia face parte renumitul Eugen Ionescu-Cristea, apoi inginerii Doru Gîndu, Nicolae Herisan și încă alții) a obținut în 1977, primul an al activității cu alte cuvinte, locul întii în campionatul național de viteză pe circuit, locul al doilea în cel de viteză în coastă și locul al treilea în cel de rally-uri, intrînd direct în lupta sportivă cu asociații de mai mare tradiție automobilistică, precum Dacia Pitești sau I.T.A. Timiș. Și aici opinia directorului Sorin Nicolau era limpede exprimată: „Noi cînd ne apucăm de un lucru, vrem să-l facem numai foarte bine! Altfel ne pierdem vremea...”

Am stat de vorbă cu mai mulți muncitori, meseriași fruntași și șoferi, toți din cadrul Autobazelor 2 Giulești, aflată în subordinea „Transcom”-ului, pe care i-am întrebat cum explică dinșii o asemenea activitate susținută, dusă cu rezultate din-

tre cele mai bune și petrecută într-un interval de timp așa de scurt. Dinșii au ținut să-mi arate mai întii autobaza, dotările pe care le posedă, utilajele moderne, ordinea și curățenia, felul cum întreg colectivul de oameni ai muncii știe și doare să o gospodărească, ca pe o anexă aflată în curtea propriei locuințe. Meseriași fruntași, precum Gheorghe Spinciu, Constantin Marin, Mihai Marinică, Dumitru Bîlă, Ionel Ilie, Gheorghe Berceanu sau șoferi pricepuți și muncitori ca Vasile Ambrozie, Ion Apostol, Paraschiv Dumitru, Tudorel Tihan, Duță Nicolae, Mircea Măgureanu, Nicolae Constantin și încă mulți alții s-au aflat întotdeauna în fruntea muncii, contribuind din plin la rezultatele cu adevărat excelente pe care întreprinderea le înregistrează astăzi. Oamenii mi-au vorbit de modul cit se poate de democratic în care acționează Consiliul oamenilor muncii, sub îndrumarea Comitetului de partid al întreprinderii, efectuînd un control concret asupra activității economico-sociale, participînd activ la elaborarea și înfăptuirea hotărîrilor, la lichidarea și prevenirea neajunsurilor. De asemenea, cum spunea seful autobazei, Dumitru Bașca, întreprinderea a beneficiat în repetate rînduri de ajutorul prețios al Comitetului de partid al sectorului 8, pe raza căruia își află sediul, ca și al Comitetului municipal de partid, care au ajutat efectiv la soluționarea multitudinii de probleme care, uneori, depășesc competența de rezolvare a întreprinderii în speță. Dincoia de toate aceste lucruri nu mai rămîn multe de spus — poate doar munca pasionată a oamenilor cu care am stat de vorbă, ordinea și disciplina intronate de conducerea unității, dorința spre o cit mai bună calificare. Dincolo și de aceste amănunte, care se văd dealtfel cu ochiul liber la fiecare pas, nu mai rămîn decît rezultatele întreprinderii, cu adevărat exemplare cum s-a dovedit. Fără nici o îndoaială, deși este o unitate cu abia trei ani vechime, „Transcom”-ul a devenit deja un nume de care trebuie să se țină seama! Este în evidența lucrurilor.

DUMITRU GRAUR ■

Cît de dietetice sînt produsele unităților de profil

● **ZÎMBETUL — SPECIALITATEA CASEI.** Despre Lacto „Dorna” de pe bulevardul Magheru se spune că este printre puținele unități pe profil care, din 1952, de la înființare, a reușit să-și respecte firma. Rezultatele obținute o fac să se prezinte singură: creșterea de aproape trei ori a volumului de vînzări pe zi în condițiile în care spațiul comercial e același, realizarea sarcinilor de plan la toți indicatorii și depășirea lor, creșterea gradului de rentabilitate, lipsa de fluctuație a personalului etc.

Joi, 2 martie, ne-am numărat și noi printre cei aproximativ șase mii de consumatori care trec zilnic prin această unitate. Oră de vîrf, Lume multă. Ospătarele Elisabeta Răducu și Zoia Radu fac față cu greu ritmului rapid al comenziilor. Aceasta nu le împiedică să fie atente cu toată lumea și să le ofere tuturor în afara listei și un zîmbet. În meniu, preparate diverse din lactate, carne de pasăre, legume, zarzavat, produse de patiserie, răcoritoare. Pentru a satisface în cît mai mare măsură cerințele consumatorilor s-a introdus un caiet de comenzi speciale. Micul dejun s-a diversificat incluzîndu-se în el numeroase minuturi din ouă și mămăliuța cu brînză și smîntînă.

Există în această unitate un responsabil harnic și plin de inițiativă, Elena Urdăreanu, și un colectiv bine organizat. Nu întîmplător deci Lacto „Dorna” a fost dat ca unitate exemplu la adunarea oamenilor muncii din Complexul I.T.H.R. Ambasador din luna februarie. Personalul este extrem de unit, educat

în adevărat spirit comercial, conform principiului căruia clientul trebuie să fie întotdeauna oaspete de seamă.

● **„CONSUMUL DE PRODUSE LACTATE, IZVOR DE ENERGIE ȘI SĂNĂTATE.”** Acesta este motoul listei de bucate de la Lacto-bar Bulevard — anexa restaurantului cu același nume — deschis în decembrie 1977. Îndemn care ne-a trezit curiozitatea de a vedea ce produse lacto cuprinde lista. Prînzul din 3 martie era compus din: pilaf de pasăre, ciulama de pui și ciuperci, tocăniță piperată din pulpă de porc, sarmale surprize. Am mai reținut dintre... lactatele existente: omleta cu șuncă, jumărilă cu cîrnăciori și cașcaval, mușchii țigănesc și file. Desigur, pe lângă acestea, figurau și preparate lacto nu însă în măsură să justifice numele unității. Pentru a ne lămuri, ne-am adresat responsabililor Nica Aurel și Alexandru Duncanu, care ne-au spus că unitatea și-a lărgit gama și astfel și-a depășit profilul. Inițial existau doar produse lacto, dar s-a renunțat pentru că vînzarea mergea greu.

● **„SERVIM PRODUSE DE COFETĂRIE DIETETICE”** sună reclama din vitrina cofetăriei „Cîșmigiu”. Reclamă se pare îndreptățită numai în primele ceasuri ale dimineții. Atanasie Cojocar, responsabil unității, ne oferea la ora 15, în loc de prăjituri dietetice o frumoasă listă de explicații, dietetice și ele:

„Știți, cererea de produse e mare, dar nu facem față. Nu s-au luat măsuri. Laboratoarele noastre nu pot fi folosite de un an. Trebuie consolidate. Ne aprovizionăm din exterior de la laboratorul din Drumul Taberei care nu are însă profil dietetic. Pînă au în-

cercat a trecut timpul... Acum ne trimt dar nu suficiente. Însă specificul acestei cofetării erau înainte cremșnitul și prăjiturile cu frișcă! (n.n. Deci nicidecum cele dietetice.) Am făcut intervenții la conducerea I.C.R. nr. 1 dar nu s-a rezolvat nimic. Nu dau nume pentru că eu cînd mă adresez, mă adresez conducerii. Și ei mi-au zis să mă adresez laboratorului din Drumul Taberei”.

Comentariile sînt de prisos. Adăugăm doar la cele de mai sus că în registrul unic de control e consemnată lipsa apei calde curente necesară spălării în condiții de igienă a veselei. Și, deși A. C. susține că e vorba doar de un accident, muncitorii Aurora Mustafa și Zamfira Bălan susțin contrariul: apa caldă lipsește în fiecare zi începînd cu ora 15. Fapt dealtfel constatat și de noi.

● **DIETETIC PREMIAL.** În urmă cu un an și jumătate se deschidea pe strada Academiei magazinul de prezentare Dietetic Premial. Astăzi vînzarea curentă se ridică zilnic la 50000 lei, planul e depășit lunar, numărul clienților este în creștere. Cele șase raioane desfac o gamă variată de produse cuprinzînd aproape tot ce este necesar unui regim dietetic. Vorbindu-ne despre profilul special al acestei unități, responsabilă Elena Cojocar ne-a dat citeva amănunte: „În general magazinul face față cerințelor. Avem însă și probleme, ca de pildă acum, cu F.P.L. Militari, care, de la 1 ianuarie 1978, în loc să ne trimită lapte degresat și hiperproteic ne trimite... suze. Uneori primim mărfuri cu eticheta de dietetic și cu conținut sărat. Cît privește produsele de patiserie, acestea sînt puține. Pînă acum ne aprovizionam de la Constanta, dar s-a renunțat deși avem mare nevoie de ele”.

● **RESTAURANTUL „MUREȘUL”** a împlinit șase ani de la înființare. Dacă

la început fluxul consumatorilor era mic, astăzi numărul lor depășește zilnic 700—800 dintre care 200 sînt clienți permanenți. Și aceasta nu numai pentru că „Mureșul” este singurul restaurant dietetic, ci și pentru că și-a făcut un bun renume. Zilnic pentru dietele indicate în diverse afecțiuni care implică regim strict, meniul cuprinde 55 de preparate (de fiecare dată altele), ape minerale medicinale și ceaiuri dietetice. Organizarea activității s-a făcut în așa fel încît întregul colectiv să contribuie la satisfacerea cerințelor.

„Pentru ca totul să meargă bine — ne spunea responsabil unității, Gheorghe Mărculescu — am organizat în funcție de apropierea orei de vîrf, orarul în scară. La deschiderea unității vine un ospătar, după o oră al doilea, și așa mai departe, încît la ora 15 să fie prezenți toți opt. Cît privește meniul și calitatea serviciilor, așa cum ați văzut, nu avem reclamații. Problema dificilă e doar graficul de aprovizionare cu carne de vită, care nu se prea respectă, deși unitatea noastră prin profilul său are prioritate”.

Certificarea bunei serviri ne-au făcut-o și Nicolae Ionescu și Alexandru Demetriade, clienți permanenți, care ne-au mărturisit că n-au fost puși niciodată în situația de a refuza mîncarea. De la dieteticiana Elena Hornoiu am aflat că în preparare se folosește 275 de tipuri de alimente, din totalul de 318 prevăzute în tabelele Clinicii de nutriție și nu mai puțin de 1500 de rețete. „Muncim mult, ne spunea ea, dar important este că muncim cu toții. Fiecare client statornic are o fișă medicală personală de care ținem seama în alcătuirea meniului. Numai astfel am reușit să facem ceea ce facem”.

MARIA COANTĂ ■

DOCTOR ÎN ȘTIINȚE MEDICALE LIGIA SIMIONESCU ȘI REALIZĂRILE SALE ÎNTR-UN DOMENIU DE VÂRF AL MEDICINEI

RADIO-IMUNO-ANALIZA

În anul 1977, lumea întreagă afla despre un nume, până atunci cunoscut, desigur, doar în cercurile, destul de restrinse, ale unor specialiști: Rosalyn Yalow, biofiziciană, care primea prestigiosul Premiu Nobel pentru „realizări în domeniul imunologiei”. Ceea ce nu putea fi cuprins, într-o asemenea caracterizare telegrafică, era noul sens pe care-l căpăta imunologia, în cadrul cercetării fundamentale și aplicative din nenumărate domenii ale medicinei, biologiei, zootehniei. Oricare om de cultură generală este înclinat să înțeleagă prin imunologie, sectorul științific legat de apărarea organismului animalelor superioare față de invaziile microbiene: arsenalul celulelor fagocitare, care distrug agresorii, anticorpii, care neutralizează toxinele, serurile și vaccinurile. Dar realizările lui Rosalyn Yalow (a căror recunoaștere nu l-a mai putut bucura pe medicul S. A. Berson, colaboratorul său apropiat, decedat prematur) se referă la altceva: la transformarea tehnicilor fine, folosite de imunologia clasică, pentru depistarea agresorilor microscopici și a otrăvurilor secrete de ei, în metode de cercetare și de dozare a hormonilor, a vitaminelor, a medicamentelor, a toxicelor industriale și poluante... Aceste perspective de studiu, de analiză, de reconsiderare (pe baze riguroase) a marii capitole din știință, care se caracterizează, în final, în noi arme de apărare a sănătății și de dirijare a fenomenelor vitale, nu sînt, încă, deplin sesizate nici de către medici și nici de biologi. Ni le-au desfășurat, sumar, relațiile Ligiei Simionescu, doctor în științe medicale, pe care le-am ascultat într-unul din laboratoarele clădirii Institutului de endocrinologie „Prof. dr. C. I. Parhon”. Relațiile sale au în ele ceva de roman de aventuri, impresie creată și de patosul cu care această femeie, povestește captiv, irezistibil, interesul reportericesc, fapte ce vor intra, desigur, în legenda medicinei secolului nostru.

Cum ați caracteriza, din punct de vedere științific și endocrinologic, realizarea Rosalynnei Yalow, pentru a putea trece, apoi, la actualitatea românească, în materie?

O admirabilă reușită a interdisciplinarității: radio-imuno-dozațiile (și rostesc acest cuvânt răsplat și eviden-

țiindu-i componentele) care reprezintă efectul colaborării imunologiei clasice, a imunochimiei, a radiochimiei, a biomatematicii. Endocrinologii le pune la dispoziție tehnici de extremă sensibilitate; se „pune” la o treabă utilă un fenomen similar celui care persoanelor predispuse le dezlănțuie un acces de astm la mirosul unui trandafir...

Metoda la care vă referiți a avut, dintr-o dată, aderența pe care o merită?

La început, înainte de 1960, articolele predate de „precursori” spre publicare erau refuzate de revistele din Occident, ca erezii. A existat și o problemă de prioritate, Ekins propunând o metodă similară, dar cu un spectru mai restrâns de aplicații. În laboratorul nostru, ecoul n-a întârziat, deoarece, chiar de la începutul activității mele de cercetare, eram convinsă (ca și alți autori români, cum este dr. V. Săhleanu) că imunologia și endocrinologia au zone largi de suprapunere. Dealtfel, în 1972, pentru lucrări de radio-imuno-dozare, mi s-a conferit Medalia Uniunii Medicale Balcanice.

Cit de vechi sînt preocupările dv. în acest domeniu?

Acum zece ani am livrat, pentru uz terapeutic, hormon de creștere uman, preparat și dozat în acest laborator. În acel moment, trusele de hormoni nu erau disponibile în comerțul mondial. Doar în câteva țări: S.U.A., Anglia, Suedia, Belgia, Franța și Italia se practica pentru „uz intern” procedeul. Din păcate, din colectivul de trei, care au realizat prima „trusă” românească, am rămas singură, tovarășii mei de cercetare și muncă, chimista Rodica Stamatescu și tehnicianul Nelu Bondoc, părăsindu-mă, în mod tragic, cu mult înainte de vreme...

Cer să mi se arate o „trusă”. Este o cutie din polistiren expandat, cu câteva compartimente, în care se află sticlucule de diferite dimensiuni și — mărturisesc sincer — sînt dezamăgit.

Unui nespecialist — rela discuția interlocutoarea noastră — câteva sticlucule, ca cele pe care le avem în față, nu-l spun absolut nimic. Cel neavizat nu poate realiza ce înseamnă, ca dintr-o adevărată junglă proteică (mă refer la

sutele și mii de proteine diferite din lichidele biologice) să poți doza un singur component, care se află într-o concentrație de ordinul miliardimilor dintr-un miligram.

Înțeleg că un astfel de rezultat poate avea o valoare esențială pentru punerea unui diagnostic. Sînt, oare, implicate și valori economice?

Sîntem preocupați și de eficiența materială. Cu o astfel de trusă, lipsită de spectaculozitate, se pot face sute de determinări. Voi da un exemplu. Materia primă, de care am nevoie, o reprezintă 2—3 hipofize recoltate de la cadavre, 5 iepuri și câteva substanțe chimice. Ceea ce rezultă, poate să-mi ajungă pentru peste un milion de dozații. La prețul comercial internațional, ajungem — pornind de la această „materie primă” — la zeci de mii de dolari (și cifra exprimată este modestă...).

Inteligența investită de specialiști este rentabilizată corespunzător?

Nu e vorba doar de capacitatea mea, sau a altuia, ci de necesitatea, obiectivă de a pregăti cadre care să lucreze în clinici universitare dar și la nivelul spitalelor județene. Radio-imuno-dozarea este o ramură a medicinei nucleare. Multe spitale noi au cabinete de medicină nucleară bine dotate, dar, în lipsa specialiștilor tineri și entuziaști investițiile făcute nu dau încă roade. Mai apar și aspecte morale. Personal nu cred să existe o profesie mai nobilă decît cea de medic, pentru că ea se adresează vieții omului, considerată nu numai ca un spectacol fascinant... Totodată, nu cred să existe o mai pură emoție decît aceea de a ști că forța nucleară, încetîșind distrugerea și supraviețuirea, se eliberează în scopul promovării vieții pe acest pămînt! Țara noastră este membră a Agenției internaționale pentru energia

atomică, de la Viena, agenție în care savanții români au locuri de conducere. Pentru un obiectiv definit al acestei agenții lucrăm și noi în prezent, pe bază de contract.

Ce ramuri ale medicinei vă solicită, în acest moment?

N-aș dori să se înțeleagă, din cele spuse, că preocuparea aceasta este concentrată, exclusiv, în Capitală. De exemplu, la Timișoara, Otto Dreichlinger a pus la punct o tehnică de dozare a angiotensinei. Pînă la ora actuală, doar trusa noastră a intrat însă în circuitul medical și este larg folosită. În București există 10—15 grupuri deja constituite, iar în provincie alte 3—5, care au interes pentru metodele discutate aici. Ca număr de persoane — cu studii superioare — sînt angajate, ferm, între 30 și 40 de oameni. Prea puțini încă! Cît despre ramurile medicinei, care ne solicită, lista ar fi foarte lungă: pediatria, obstetrica și ginecologia, medicina internă, cardiologia, oncologia, virusologia (în controlul inocuității singelui pentru transfuzii). Nu pot să nu reamintesc pătrunderea tehnicilor în medicina veterinară (alt sector cu implicații economice și totodată sanitare). Conexiunile, mai îndepărtate, sînt tot mai numeroase; de pildă, pentru depistarea, la timp, a patologiei de sarcină, în urmărirea acesteia, în supravegherea creșterii și dezvoltării copilului, așadar, răspîndirea tehnicilor noastre poate avea consecințe demografice, în care statul este foarte interesat.

Dar — ca perspectivă — ce ar aduce răspîndirea tehnicii despre care vorbim în rezolvarea flagelilor ce înspăimîntă lumea de azi?

Cum și cancerul și ateroscleroza au coeficienți endocrinometabolici, dozările fine de hormoni și alte substanțe biologice active vor aduce, firește, clarificări, precizări, noi puncte de vedere. Mai ales că tehnica are avantaje numeroase pentru bolnav ca și pentru medic. O anumită rezistență vine din necunoașterea — chiar de către unii medici — a modului în care „interven” radioizotopii în desfășurarea dozărilor; aceștia sînt manipulați în eprubete de laborator și nu introduși în corpul bolnavului. Nu există riscuri, ci economie de timp, de materiale, cu un surplus de sensibilitate și precizie — adaug și posibilități de automatizare, de computerizare, pe care le-ați putut observa — la proporții modeste deocamdată — și în laboratorul nostru.

MANOLE CĂRȚAN

Informatica pe înțelesul tuturor

Începînd cu anul 1948, cînd s-au pus bazele ciberneticii, și pînă astăzi, cînd explozia informațională și știința informaticii cunoaște o dezvoltare extraordinară, oamenii de știință, creatori cît și utilizatori ai calculatoarelor electronice, au tot scris și tot publicat, încercînd să transmită maselor largi de oameni informații cît mai exacte asupra etapelor prin care a trecut munca lor. Miile de cărți publicate în acest domeniu au demonstrat oamenilor cîmpul larg de aplicabilitate al informaticii. Preocupările cercetătorilor din lumea întreagă în acest ocean informațional au prins în apele lor învolburate de ațîția biți, bytes și coduri de numerație, ingineri, matematicieni, economiști, lingviști, artiști. Revoluția tehnico-științifică actuală nu poate fi concepută fără dezvoltarea informaticii, fără utilizarea largă a calculatoarelor în știință, industrie, în economie. Și nici România nu face excepție în acest sens. Dezvoltarea pe care a cunoscut-o economia țării în anii socializmului a implicat crearea unei industrii electronice avansate, de neconceput fără o industrie proprie de calculatoare. România produce calculatoare electronice de aproape un deceniu iar familia de calculatoare Felix cuprinde o gamă diversă de tipuri, pornind de la cele foarte mici, de buzunar, și culminînd cu uriașul Felix C-512.

Cu ocazia sărbătorii centenarului Independenței

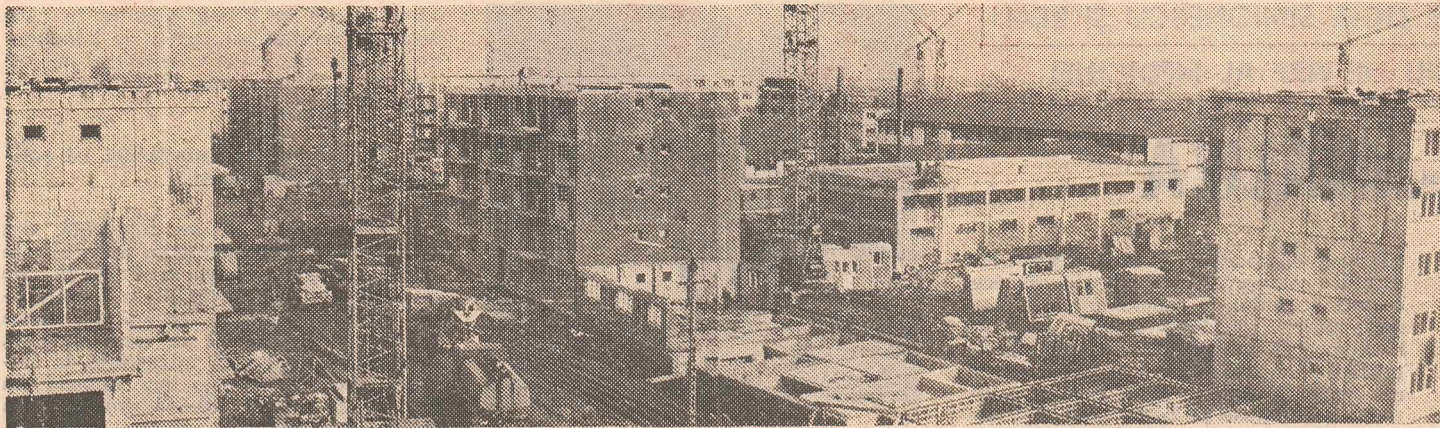
de stat a României un grup de cercetători entuziaști au alcătuit o lucrare, reunind o serie de articole, reportaje, povestiri, poezie, informații, din domenii diverse, cu scopul nedisimulat de a face cunoscut publicului larg cite ceva din realizările și preocupările informaticii. Lucrarea apare la Cluj-Napoca și este intitulată sugestiv „Display-informatic”, orașul de pe Someș fiind cel în care se fabrică primele dispozitive terminale cu afișaj sau „display”-uri românești.

Gazdele ne propun pentru început o mică prezentare a Laboratorului județean de informatică, o familie unită de cercetători și preocupări, preocupări care ne aruncă de la bun început în vîltoarea informaticii. Aflăm cite ceva despre primele calculatoare românești, DACICC și CIFA-1, despre primii pași. Și pentru că este vorba despre primii pași nu poate fi uitat cel care a fost unul din promotorii acestei științe drept care ni se prezintă un careu omagial al profesorului Moșil. O întrebare firească și un răspuns afirmativ demonstrat: „există o școală de informatică românească?” sînt urmate de o încercare de definire pe scurt a ciberneticii. Un interesant articol prezintă Dan Farcaș de la Academia „Ștefan Gheorghiu” referitor la dialogul om-calculator, nu în teritoriul restrîns al dialogului cu omul de știință, ci dialogul celor două mari expansiuni: în întreprinderi și unități economice, epocă în care a apărut așa-zisul „Management Information System” și dialogul cu marele public „Community Information System”. Dr. Benedek Ștefan ne introduce în simbioza ciberneticii cu macromoleculă. Aflăm astfel că noțiunea de informație structurală moleculară separă chimia organică de biochimie. Capitoul „Bionica” ne introduce în citeva din secretele naturii cu demonstrarea necesității conservării informației în natură și un mesaj „pro-natura”. Un mic lexicon de informatică îi ajută pe cei mai puțin cunoscători să se familiarizeze cu terminologia specifică informaticii. Nu putea să lipsească din acest volum nici capitoul consacrat modelării cu aplicativitate în procesul muncii, în științele juridice cît și modelul matematic al ecosistemului. Pentru cei interesați, matematiciana Constantinescu Poliana oferă un model matema-

tic al fericirii. Foarte interesantă este prezentarea pe scurt a informaticii ca piață mondială, a principalelor puteri pe tărîmul calculatoarelor, de asemenea ne sînt prezentate păreri științifice referitoare la fiabilitatea sistemelor informatice, reducerea conflictelor prin inițierea în informatică a utilizatorilor sistemelor informatice, calculatorul în învățămînt și renumitul calculator didactic de la Timișoara pe numele său CADIC, despre aplicații și cercetări în rafinării, în industria sticlei, în industria chimică, despre posibilitățile de adaptare a sistemului de scriere Braille pentru dialogarea cu calculatorul. Meritul realizatorilor acestui volum constă și în aceea că, pe lângă informațiile cu caracter pur științific care abundă, lucrarea este completată cu elemente deconectante, umor și schițe tot din domeniul informaticii, poezii compuse cu ajutorul calculatorului. Nu este uitată nici legătura tot mai puternică dintre calculatoare și creația muzicală, legătură concretizată și în țara noastră prin creația compozitorilor Aurel Stroe, Anatol Vieru, Aurel Niculescu și alții. Unul din ultimele capitole este consacrat realizărilor informaticii în domeniul medicinei sub semnătura competentă a dr. Restian Adrian și dr. Branea Ioan. Și, în sfîrșit, ultimele rînduri sînt închinare mult iubitului sport care este șahul, domeniu în care calculatoarele au deja un cuvînt greu de spus și în care și programatorii români au realizat lucruri demne de reținut. Despre șahul programat pe calculatorul Felix ne vorbesc chiar realizatorii, respectiv matematicianul Darie Viorel și cercetătorul științific principal Werner Schatz de la I.T.C. București.

O lucrare fără deosebite pretenții științifice, cu caracter informativ, de popularizare, sobră și deconectantă în același timp, o lectură interesantă și demnă de a fi luată în seamă. Ea reflectă preocupările unor oameni, eforturile lor pentru dezvoltarea informaticii românești, pentru progresul științei. O inițiativă demnă de laudă.

V. ȘTEFAN
analist la I.T.C. București

Un uriaș șantier numit Zimnicea

Zimnicea — probă de bărbăție, Zimnicea — semn de biruință

N-ar fi exclus, gîndim, ca fraza care urmează să pară unora o impletate, dar noi o încredințăm hîrtiei cu convingerea că ea corespunde de la un capăt la celălalt adevărului: seismul de la 4 martie a însemnat pentru orașul teleormănean Zimnicea nu doar necazul caselor prăvălite și al oamenilor rămași — temporar — fără acoperișuri deasupra capetelor, ci și șansa de a renaște din propria-i cenușă, mai mîndru, mai trainic, mai frumos, pe măsura timpului pe care-l trăim cu toții, într-o țară liberă, stăpîna pe trecutul, prezentul și viitorul ei. La puține ceasuri după ce cutremurul transformase vechiul port dunărean, cu case pitice și zămislite din chirpici, într-un uriaș maldăr de dărîmături, fără să fi produs însă vreo victimă în rîndul populației, primul bărbat al țării s-a înființat, cu neoboseala care i-a caracterizat și îi caracterizează întreaga viață pusă în slujba poporului său, la fața locului, secretarul general al partidului și președintele țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu, oferind localnicilor o pildă de minunat patriotism și grijă față de interesele fiecărui om al muncii. Constatînd daunele, dintre cele mai mari în ceea ce privea fondul edilitar al așezării, tovarășul Nicolae Ceaușescu a indicat zimnicenilor reconstruirea din temelii a orașului și transformarea lui într-un centru urban modern, cu construcții noi, prevăzute cu toate anexele civilizației, cu tot confortul.

Cum am scris și cu alte ocazii, propunerea celui mai iubit fiu al poporului n-a constituit numai o îmbărbătare, firească în clipele acelea de restriște, ci o decizie cu adînc semnificație, pe care localnicii au primit-o cu recunoștință, trecînd neîntîrziat la aplicarea ei în practică. În cel mai scurt timp, orașul a devenit un vast șantier, un simbol al solidarității și umanismului nou, revoluționar. Cum forțele zimnicenilor erau prea puține spre a schimba, din mers, destinul unui oraș prevăzut a deveni modern și model, cu un număr de locuitori aproape dublu față de cel înregistrat la 4 martie 1977, oameni din toate colțurile României socialiste, ba chiar și mai departe au alergat să dea o mină de ajutor reconstrucției Zimnicei. În toate zilele de după cutremur, am mai spus-o și o mai spunem, cel mai sudic oraș al țării a primit din toate județele nu doar semne de simpatie, ci sprijin concret, solidaritatea muncitorească funcționînd în fiecare clipă, în fiecare ceas, fără cusur, localnicii simțînd permanent alături umărul de nădejde al întregii națiuni române.

Mai înții, firește, în funcție de necesități, au sosit barăcile, de la Bacău, Cîmpina, Tîrgoviște, Tarcău și așa mai departe, barăcile, confortabile și dotate cu toate cele, inclusiv cu încălzire, în stare să adăpostească sutele de oameni rămași fără locuințe. Au urmat automagazinele de tot felul, pentru ca viața să-și continue cursul ei normal, pentru ca oamenii să mînce, să se îmbrace, să uite. S-au prezentat apoi, după 1 aprilie 1977, primii constructori ai Zimnicei, zidari, dulgheri și betoniști sosiți din toate punctele cardinale ale geografiei noastre, români, maghiari, germani și de alte naționalități, oameni care au înțeles să lucreze pentru refacerea Zimnicei nu doar cu pricepere profesională și abnegație, ci și cu mult suflet, convinși că, dacă lucrurile s-ar fi întîmplat să stea altfel, zimnicenii

ar fi procedat aiudoma la locurile lor de baștină. Opt întreprinderi de construcții-montaj din diverse județe, din Sibiu, Vîlcea, Dîmbovița, Neamț, Gorj, Caraș-Severin, Ialomița și Maramureș, și-au instalat solide organizații de șantier pe malul Dunării, pornind cu motoarele în plin zidirea primelor din cele 5.000 de apartamente prevăzute a fi construite aici, ca un prim semn al transformării Zimnicei într-un oraș socialist înfloritor. Un oraș a cărui arie se va restrînge — operație aflată de-acum în plină desfășurare — de la 350 de hectare, cît număra înaintea seismului, la 80, în perimetrul cărora, dincolo de blocurile de locuit, ridicate, desigur, într-o primă urgență, se vor construi sediul politico-administrativ, un centru cultural reprezentat prin casă de cultură, club, muzeu, bibliotecă etc., toate încadrînd piața tradițională a așezării, un hotel, un cinematograful, un magazin universal și așa mai departe. Și despre viața acestor bravi constructori, cu bucuriile muncii lor temeinice de fiecare zi, cu necazurile și dorul lor de casă, revista noastră a mai scris, subliniînd contribuția lor însemnată la refacerea Zimnicei, ca o urbe a zimnicenilor, ca o urbe a întregii suflări românești.

Zilele trecute, ne-a fost dat să străbatem din nou străzile celei mai meridionale dintre așezările țării. Zeci de blocuri au fost puse la dispoziția oamenilor care și-au regăsit, după luni de zile trecute în spatele pereților subțiri ai barăcilor, căldura căminelor. Un modern liceu industrial, la ridicarea cărui a participat și constructorii elevienți, și-a deschis porțile pentru elevii Zimnicei. Un spital, o sumedenie de spații comerciale... Într-un cuvînt, viața bătrînului port dunărean și-a reluat cursul firesc, numai că ritmurile ei sînt de-acum altele, mai accelerate. Primarul orașului, Dumitru Sandu, care s-a nimerit să fie ales în fruntea obștii în chiar seara seismului și care s-a achitat exemplar de înalte și grelele răspunderi ce i-au revenit, începînd cu demolările caselor prăbușite, continuînd cu nesfîrșitele nopți fără somn trăite de-a lungul și

de-a latul unui uriaș șantier, încheind cu satisfacția de a fi ajutat personal la mutarea primilor zimniceni, înaintea de căderea zăpezii, la noile și confortabilele domiciliu, primarul ne-a purtat cu legitîmă mîndrie pe fostul bulevard al Eroilor. Cîndva, strada principală a așezării, numărînd cîteva case cu etaj și o mulțime de case pitice, astăzi, o arteră largă, mărginită de blocuri moderne, de magazine și de amenajări de șantier, ca semn al blocurilor ce se construiesc sau se vor construi, traversată de oameni pentru care trecutul interesează mai degrabă ca element de îmbucurătoare comparații, cu toate în favoarea prezentului și, mai ales, a viitorului ce se distinge aici cu ochiul liber. Pentru Zimnicea, viitorul înții înseamnă, alături de cele amintite mai sus, trecerea la industria modernă, amenajarea falezii și a cornelei de la Dunăre ca față principală a orașului, cu clădiri de 7 și 8 etaje, construcția a numeroase și felurite obiective, menite să schimbe pentru totdeauna chipul și destinul localității. O localitate trecută prin grele încercări, dar care a reușit, ca și alte localități, prin forțe proprii și prin forțele întregii țări, să renaască rapid și temeinic din propriile-i dărîmături, ca o dovadă grăitoare a solidarității oamenilor de pe întregă această bucată de pămînt numită România, ca un simbol al umanismului nou, revoluționar. Se cade să spunem că toți cei care au muncit și muncesc pe vastul șantier al reconstrucției orașului, localnici sau sosiți din colțuri îndepărtate ale țării, au demonstrat, dincolo de meserie, naționalitate sau vîrstă, virtuțile morale de excepție ale poporului nostru, capacitatea lui extraordinară de a-și stringe rîndurile în confruntarea cu greutățile, știința și abnegația lui de a le învinge. Prin neodihnă. Prin muncă. Prin devotație. Prin solidaritate. Prin ambiție. Din toate aceste puncte de vedere, probabil și din altele, Zimnicea ne apare în rîstimpul unui an ca o elocventă probă de bărbăție și în același timp de biruință.

OIDIU IOANIȚOIA ■

Treptat-treptat, barăcile au fost demontate, iar zimnicenii s-au mutat în blocuri moderne, zidite cu promptitudine și gust de constructori veniți din toate colțurile țării

De cînd

Bătînd potecile lui Iovan Iorgovan se mai zăresc și azi urmele calului călărit de viteaz în vreme ce jos în vale apele involburate ale Cernei vivesc întruna, iar pămîntul scoate din adîncuri ape binefăcătoare, ape tămăduitoare, „ad aquas Herculis sacras“, cum le-au numit romanii. Nu se știe cînd Hercule va fi poposit pe aici, dar legenda spune că pe aceste locuri ar fi avut loc o luptă cu un balaur. Cei de atunci n-au știut cum îl cheamă pe viteaz — Hercule sau Iovan Iorgovan — dar l-au purtat cu drag la poalele munților să se îmbăieze, după atîta luptă, în apele calde izvorite din pămînt. Puterile i-au revenit, ba chiar i-au sporit. În semn de omagiu, oamenii i-au creat în stîncă făptura, numindu-l apărătorul omului împotriva răului, aducător de bine și de sănătate.

Ziua aceea cînd s-a petrecut minunea cu pricina se pierde în negura veacurilor. Cert este că în vechile ruine ale băilor romane va sta săpat în stîncă și mereu neclintit Hercule, bărbatul fără seamăn. Călătorul atent poate zări, sau își poate închipui numai, chiar urmele pașilor legendarului erou în clipa cînd a dat balaurului prima lovitură. Li se întîmplă adesea eroilor să lase urme...

Cu mii de ani în urmă, dacii foloseau apele termominerale așa cum le folosesc de fapt și azi țărani din împrejurimi. Apa țîșnește liber din pămînt în crovuri în care se poate face baie. Zidind crovurile romanii au construit terme, în ruinele cărora s-au găsit șapte statui ale lui Hercule cu inscripții latine, și mai multe tabule votive, tot în limba latină, una dintre ele datînd din anul 153 e.n. și este închinată: „Zeilor și divinităților apelor. Ulpius Secundinus, Marius Valens, Pomponius Haemus, Iulius Carus, Valerius Valens, trimiși la Roma la festivitatea numirii senatorului Severianus drept consul, întorși cu bine ne-am împlinit făgăduința“ ridicînd această tabulă care atestă 1825 de ani de existență a băilor.

Mai aproape de vremurile noastre, bărbai iluștri au lăsat semne ale trecerii lor prin aceste locuri, au lăsat însemnări și gînduri prin care aduc laude și mulțumiri acțiunii binefăcătoare a izvoarelor de la Hercule — care sînt mărturie a prețurii de care s-au bucurat din timpuri străvechi și pînă astăzi. Pe aici a trecut în anul 1825 Dinicu Golescu și, uimit de puterile binefăcătoare ale apelor termale, scrie despre aceasta în „Insemnare a călătoriei mele“. Slova cronicarului Nicolae Stoica de Hațeg spune în „Cronica Banatului“ despre călătoriile lui Tudor Vladimirescu în Banat și Transilvania în anul 1815. „Toamna în septembrie, din Ardeal, călare la mine veni — însemna cronicarul. Ceru istoria românească și calendare, că o să șadă la Băi, să cetească, să-și petreacă și pînă în septembrie, nouă săptămîni șezu“. În verile anilor 1847 și 1884, Vasile Alecsandri a trecut pe sub privirile bătrînului Hercule — geniul apelor calde — să se convingă „dacă străbunii noștri aveau dreptate de a se

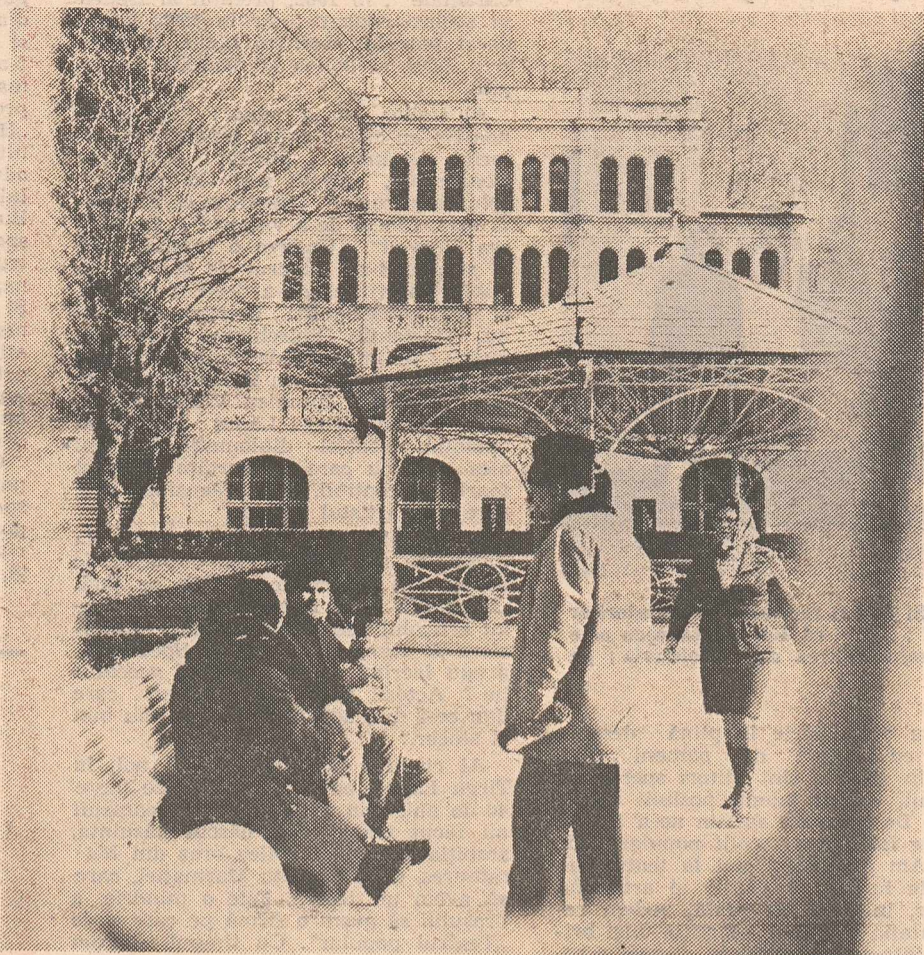
-ați mai fost la Băile Herculane ?

a în ele." Poetul George Coșbuc
is la Băile Herculane poezia „Prin
dia". Impresionat mai mult de
eele minunate ale naturii sălba-
și, totodată, încântătoare, istoricul
Kenopol publică în Convorbiri
re, nr. 11, „Mehadia, impresiuni
ilatorie": „De la gară pînă la băi,
e încântătoare, croită prin o vale
tă, mărginită de ambele părți de
și înalți, în formă conică, parcă ar
ște mușuroaie de cîrțită. Mai toți
acoperiți cu păduri de fagi secu-
care ascund sălbăticia tărîmului
are crește sub mantia lor cea
a. Numai cît pe unde calea a tre-
să spargă munții pentru a stră-
înainte, se vede apărînd la lumi-
înca vie cu luciul ei galben, vrî-
cu negru sau roșu, peste care se
aștăut un subțire strat de hu-
în care se împlintă rădăcinile ar-
or. În fiecare moment și se pare
oprește calea înaintea unui mun-
ieș ce seamănă a închide, dar ea
acovoiaie ca un șarpe ocolind pie-
și pătrunde prin gîturile munților
nai departe, către inima lor". Pași
veacul nostru în Herculane au
făcut Mihail Sadoveanu, Liviu Re-
nu, Lucian Blaga care scrie aici
ia „Sălcii plîngătoare", Ion Minu-
t, Nicolae Iorga și alții.

Imaginea pe care ne-am făcut-o
acum despre Băile Herculane, cu
orul spuselor unor ilustrații înaintași,
putea-o completa cu cele aflate de
Ilie Cristescu, directorul stațiunii,
rul tezei de doctorat „Valorificarea
rioară a potențialului turistic din
Herculane."

Structura apelor termale, ne-a în-
at Ilie Cristescu, face ca stațiunea
culane să aibă valențele terapeu-
a trei stațiuni: are ape termosali-
ape de cură internă și apele ter-
ulfuroase radioactive total specifice
culanelor, ceea ce permite tra-
a unui număr mare de boli, ape
licate terapeutic bimilenar.

În lucrare ați amintit și despre
area aerului de pe Valea Cernei.
Intr-adevăr, am constatat existen-
nui aer puternic, tonifiant, rela-
rar întîlnit în lume și care se
ară efectului apelor termominerale,
licate terapeutic multimilenar. E-
ntul care face aprecierea calității
lui este ionizarea negativă natu-
ră, respectiv numărul de ioni nega-
pe cm³/s, care asigură încărcarea

Țăranii — beneficiari ai apelor tămăduitoare, prin grija partidului și statului nostru

cifră care o situează la nivelul stați-
unii Davos din Elveția, considerată de
unii specialiști stațiunea nr. 1 a lumii.
Este de reținut că la altitudinea de 160
de metri, la care este așezată stațiunea
Herculane, se respiră aerul de la
2 000-3 000 de metri, dacă acolo ar pu-
tea exista și o pădure de conifere.

Și totuși, astăzi, o cură la Băile Her-
culane, pe lângă valențele terapeutice
în primul rînd, conforme cu specificul
apelor, cu felul aparte al aerului de pe
Valea Cernei, mai oferă oamenilor veni-
ți aici încă o metodă terapeutică,
mai nouă, acupunctura. Puterea lui

Hercule și-a unit forțele cu misterioa-
sa acupunctură. Utilizarea acesteia,
alături de metodele terapeutice clasice,
rodul cercetărilor medicului specialist
Tiberiu Răibuleț, în tratamentul de re-
cuperare a bolnavilor, duce la obține-
rea unor rezultate superioare și rapide
față de folosirea doar a băilor zilnice
cu apă termală sulfuroasă. Harnicul
medic își desfășoară activitatea la ho-
telul „Roman". Pînă acum a avut în
tratament acupunctiv peste 3 000 de
bolnavi. Unele afecțiuni se rezolvă
frecvent într-o singură ședință, com-
plet sau parțial, sau în cîteva ședințe.

Oamenii vin la Băile Herculane pen-
tru refacere. Se așteaptă ca exodul
de turiști și oameni care au nevoie de
tratament să fie din ce în ce mai mare.
Pentru ei există hoteluri cu confort
deosebit (saună, piscină, bowling, tra-
tamente cosmetice, sală de tenis, disco-
tecă). Vechilor hoteluri li se adaugă
„Afrodita" (400 de locuri), „Decebal"
(300), „Roman" (300), „Hercules" (500),
„Diana" (400), acestea încadrîndu-se
armonios în tulburătorul peisaj al Văii
Cernei.

L-am întrebat pe doctorul Bogdan
Răileanu, medicul șef al policlinicii
balneare, ce reprezintă Băile Hercu-
lane azi pentru sănătatea oamenilor și
pentru sine, ca medic.

— Băile Herculane reprezintă o vi-
guroasă alternativă la oboseală, supra-
încărcare cu medicamente, afecțiuni
cronice trenante ale aparatului loco-
motor, respirator, digestiv etc.; rep-
zintă ape vii, din laboratoarele fierbinți
ale pămîntului, un climat deosebit de
favorabil pentru sănătatea oamenilor,
instalații moderne de hidrofizioterapie,
săli de gimnastică medicală și cabinete
de recuperare funcțională; și în sfîrșit
reprezintă oameni devotați celor veniți
să-și caute sănătatea, de la doctori ca
Tiberiu Răibuleț, Vasile Bujancă, pînă
la asistenți medicali ca Tudor Dan,
Butnaru Doina, sau maseuri ca Grigore
Jurăscu, ori soții Gavrilă. La Hercu-
lane se recuperează într-adevăr sănă-
tatea, a conchis doctorul Bogdan Răi-
leanu.

Pentru mine personal, stațiunea Her-
culane înseamnă 20 de ani de rezonan-
ță între forțele și ritmurile tîmăduitoa-
re ale naturii și nevoile de sănătate și
echilibru ale oamenilor veniți din toate
colțurile țării și ale lumii.

În loc de încheiere, să transcriem
cuvintele lui Constantin Radovici din
Golești din a sa „Însemnare a călătō-
riei mele" făcută în anul 1825, referi-
toare la „felurimi de ape metalicești":
„O! ce nemărginită facere de bine să-
virșesc. Oare cîți oameni, pe tot anul,
să cîmpind de o așa mare bucurie?"
Întrebîndu-ne precum cronicarul, răs-
pundem tot cu vorbele sale: „Sînt zi-
diri destule pentru întrebunțarea celor
ce vin spre cîștigarea sănătății".

Nu uitați: o minune a naturii și
muncii specialiștilor vă așteaptă pe Va-
lea Cernei — Băile Herculane.

ION PREDOȘANU ■

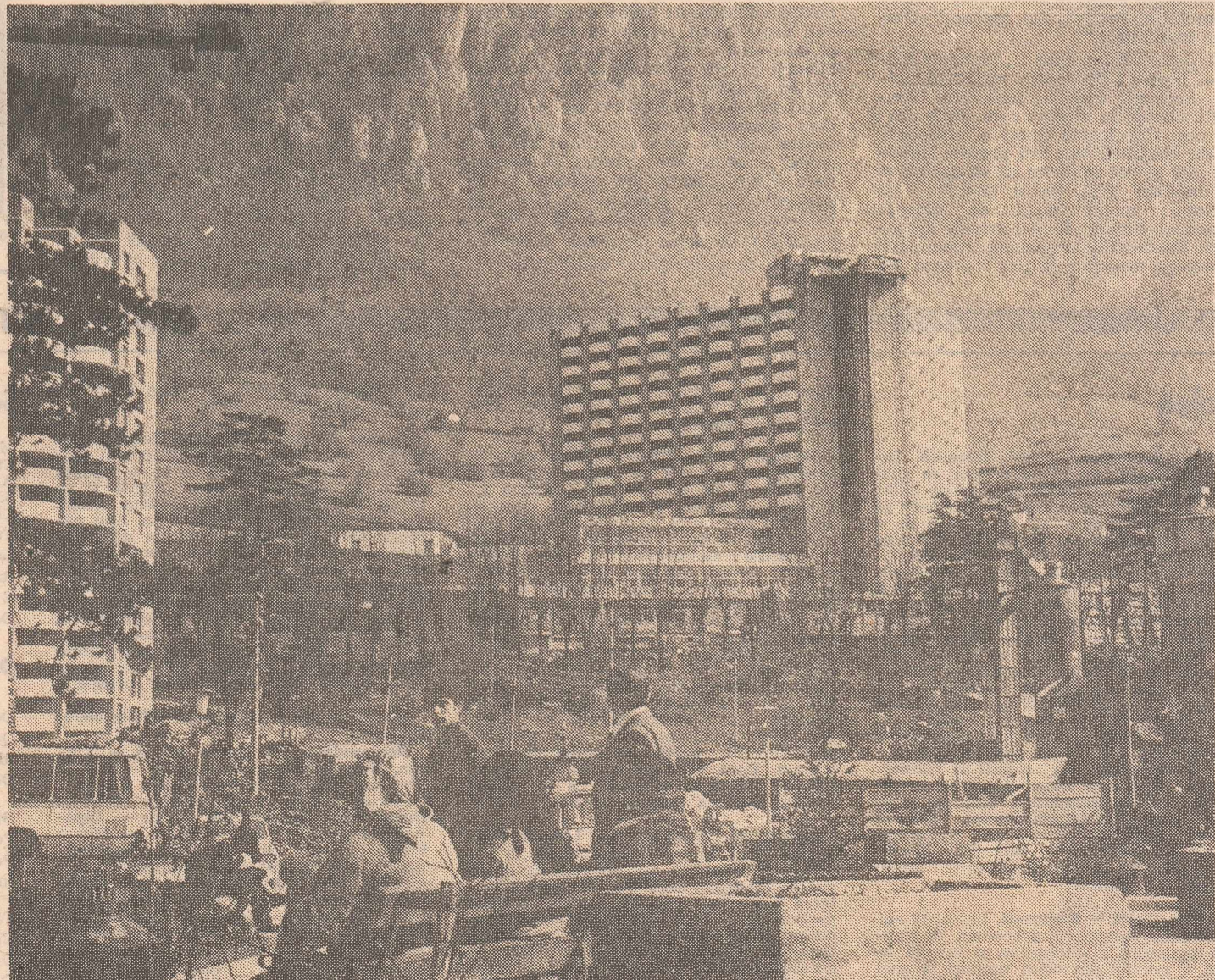
Tratamente eficiente — aerosolii
tușurile subacvatice

pului omenesc cu bioelectricitate
ativă. După aceasta Herculane își
udecă un loc prețios între stațiuni
din întreaga lume. Aeroionizarea
ativă naturală este un puternic se-
iv care se întrebunțează în trata-
multor boli, cum sînt nevroza,
de plămîni, astmul, dereglări me-
olice, precum și în cure postopera-
i. Este foarte indicată pentru copii.
general, putem spune, este excelen-
această ionizare și în procesul de
italizare, pentru odihnă, reconfor-
e.

— Puteți face cîteva comparații cu
stațiuni?

— În trecut fie spus, Sinaia, care
tează o parte din bolile amintite
i sus și care are un caracter pro-
ștat de odihnă, are numai 800 de
i negativi pe centimetru cub pe se-
dă, iar Herculane între 2 000—2 500,

Hotelul „Diana" (400 locuri) — construcție recentă ce se integrează armonios în peisajul Văii Cernei

RUBRICA MEA

Triumful rațiunii

În individ, ca și în societate, lupta dintre rațiune și instinctele joase nu se soldează totdeauna cu triumful celei dintii. Lui Hippolyte Taine și apoi lui G. Ibrăileanu le era familiară metafora gorilei pentru a releva stăruința instinctelor animale în om, cu toată evoluția culturii și a civilizației. Violenta, ca armă politică, a fost precognizată într-o prea celebră carte, **Réflexions sur la violence** (1908) de Georges Sorel, dar ea fusese aplicată, încă din ultimele decenii ale secolului precedent, de către așa-zii anarhiști. Crima politică a fost însă categoric dezaprobată și combătută de adevărații democrați, convinși că progresul social se întemeiază pe deșteptarea conștiințelor, iar nicidecum pe bită sau pe revolver.

Aceste elementare reflecții mi-au fost sugerate de lectura pasionantă a cărții istoricului Stelian Neagoe, **Triumful rațiunii împotriva violenței**, apărută în Editura Junimea de la Iași și care tratează despre luptele duse în cadrul Universității ieșene între forțele spirituale democratice și huliștii formați la școala lui A.C. Cuza. Elita corpului didactic, spre cinstea înaltei instituții, s-a opus cu ultima energie mijloacelor criminale la care recurgea o minoritate de tineri acafeți, de gabaritul unui Corneliu Zelea Codreanu, cu o diplomă obținută pe sub mină, dar cu nemăsurate ambiții

politice. Dintre profesorii Facultății de litere și filosofie, un statornic luptător pentru restaurarea ordinii și a disciplinei intelectuale în Universitate a fost G. Ibrăileanu, reușind să strângă în jurul principiilor sale democratice pe toți sau aproape toți universitarii.

Documentata lucrare dă date noi despre Timotei Marin, ales președinte al studenților socialiști. Era în anul 1921. L-am cunoscut cu patru ani mai târziu, la București, când a luat parte activă la înființarea grupării democratice „Uniunea Studenților Independenți” și a organului ei de luptă, **Viața Universitară**. Portretul lui, urmat de acelea ale lui T. Văscăuțeanu, Constantin Mihul, Vasile Mărza, Al. Birlădeanu, George Ivașcu și Ipolit Derevici ilustrează grupul de „militanți revoluționari, foști studenți, apoi, cadre didactice ale Universității din Iași”. Fiu al unui veteran din Războiul pentru independență și al unei țărăni basarabence, Timotei desfăcea, ca să se întrețină, splendide convoaie lucrate de mama lui. Cu prilejul împlinirii a cincizeci de ani de la întemeierea mai sus-numitei uniuni, am schițat portretul eminentului militant comunist, de mai multe ori arestat și condamnat pentru ideile lui, în timp ce crimele legionarilor rămăneau nepedepsite.

Au fost ani grei pentru Universitatea din Iași, dar pînă la urmă a triumfat rațiunea și înția noastră înaltă instituție culturală, în ordinea cronologică, a putut să-și ducă mai departe glorioasa tradiție creatoare.

ȘERBAN CIOCULESCU

DRAMATURGI ROMÂNI DE AZI

Aurel Baranga

Lupta pentru putere este una dintre obsesiile personajelor lui Aurel Baranga. Dar ea nu are nimic din măreția confruntărilor unor eroi de epopee, care se bat în văzul tuturor ca niște adversari loiali. Dramaturgul înfățișează felul în care „scaunul, jilțul, fotoliul” devin embleme ale puterii și sînt disputate sau apărate prin mijloace cît mai nelucrate.

În piesele sale, relațiile de serviciu nu mai sînt legăturile normale dintre oamenii unei instituții sau întreprinderi care își concentrează eforturile pentru realizarea producției, ci se transformă într-o țesătură complicată de intrigi. Bourourile se metamorfozează în cîmpuri de bătălie unde funcționarii caută să ocupe un loc cît mai bun în schemă pentru a dispune de subordonați după plac. Raportul firesc dintre șef și restul personalului este denaturat în raportul dintre suzeran și vasalul său. Opiniile se schimbă rapid în funcție de postul obținut, esența unui om fiind confundată cu investitura lui în ierarhia socială. O agitație nemaipomenită domnește în piesele lui Aurel Baranga. Dar ea nu este un semn al unei activități puse în slujba omului ci, dimpotrivă, o imensă energie se cheltuiește împotriva sa de înși care își consumă zelul pentru a falsifica istoria, revoluția, pentru a le aservi folosului propriu și nu celui al colectivității. Unele personaje par niște mecanisme mîinate de resorturile lor cînd spre ascensiuni spectaculoase, cînd spre prăbușiri definitive, în această mișcare constînd însăși intriga celor mai bune dintre piesele lui Aurel Baranga. La aparența de roboți a eroilor săi contribuie și lipsa lor de mister. Ele se dezvăluie integral spectatorului, astfel încît dincolo de vorbele și faptele lor nu se întrevăde vreo altă zare. Este însă falsă afirmația că sufletește aceste personaje sînt rudimentare. Dacă, într-adevăr, pe parcursul unei singure piese ele nu-și modifică datele psihologice inițiale, în totalitatea operei lui Aurel Baranga — în care putem ușor identifica, deși poartă alte nume, cam aceleași personaje — caracterul eroilor trece prin transformări importante. De pildă, în minia sa, Spiridon Biserică din **Mielul turbat** rămîne un inocent în comparație cu Mitică Blajinu (**Sfîntul Mitică Blajinu**) sau cu Bocioacă (**Interesul general**) care înregistrează pe bandă de magnetofon o discuție compromițătoare pentru șefii săi. Deoarece mijloacele de acțiune ale răului s-au rafinat, pentru a-l combate sînt necesare mijloace perfecționate. Dealtfel, însăși atitudinea autorului s-a schimbat substanțial, de

la **Mielul turbat** (comedie satirică) pînă la **Interesul general** (farsă atroce) și **Viața unei femei** (dramă) fiind parcursă calea de la acceptarea slăbiciunilor omenesci pînă la rechizitoriul lipsit de menajamente, teatrul său biciuind cu mijloacele risului orice încercare de desfigurare a idealurilor noastre, fenomenele veștejite de autor intrînd în sfera acelor aspecte împotriva cărora societatea în care trăim duce o luptă hotărîtă.

Este adevărat, autorul **Siciliei** nu poate fi numit un inovator al teatrului românesc. El nu cunoaște alte resurse ale comediei decît știa V. Alecsandri și I. L. Caragiale și nu a propus niciodată o nouă viziune dramaturgică dorind să sfărîme canoanele impuse de înaintașii săi. Și asta nu din pricină că, aidoma unui cronicar grăbit să relateze ceea ce se petrece în jurul său, nu mai are timp să mediteze și la modul în care o spune. Ci din simplul motiv că structural el este un clasic și nu crede că genurilor consacrate trebuie să li se aducă modificări. Așa se explică și plăcerea sa de a scrie fabule într-un timp în care genul nu mai e actual (poate din pricina didacticismului său, cititorul modern preferînd să i se sugereze, nu să i se ofere o morală de-a gata) sau să întocmească aforisme. După cum tot în maniera clasicii a alcătuit și un inventar al defectelor omenesci (**Satirice**) stigmatizate cu surîsul pe buze sau cu violență. Oricine poate să constate că arsenalul comediei clasice este stăpînit riguros de un maestru al genului care rămîne totuși actual deoarece prin arta lui nesofisticată dezbate probleme ale contemporaneității. Cel mai jucat dramaturg român de azi nu-și datorează succesul nici unor ieftine melodrame și nici unor comedii spumoase din care nu-ți mai amintești nimic după reprezentație. Acest autor pe nedrept bînuît de superficialitate cunoaște replica științietoare, calmul, dialogul plin de vervă, își pune personajele în situații care provoacă hohote de rîs. Dar el nu este autorul unor giubșucuri menite să distreze pentru o clipă asistența. Piesele lui au profunzime deoarece pun în discuție cu mijloace artistice superioare modul în care sufletul omenesc poate fi pervertit atunci cînd, nepregătît pentru aceasta, intră în contact cu puterea. Amețit de ascensiunea lor, unii dintre eroii lui Baranga nu acceptă cu nici un chip să renunțe la poziția cîștigată și se pretează la orice samavolnicii pentru ca s-o păstreze. După cum spune un personaj: „În perioada de trecere de la capitalism la comunism crește tot ce e mai frumos dar... iese la iveală și tot ce e mai josnic și mai decăzut în om”. Împotriva tuturor celor care amenință prin faptele lor omul protestează dramaturgia lui Aurel Baranga, cu o deplină încredere în triumful binelei și dreptății, al revoluției. Dramaturgie care, peste ani de zile, nu va sfîrși, cred, doar un interes documentar, fiind cercetată doar de cei cu pasiunea arhivelor, ci va fi jucată și va fi apreciată și atunci de public pentru că atrage atenția asupra pericolelor ce primejdiesc ființa umană, din interiorul acesteia.

GEORGE ARION

Cap limpede

O carte de poeme patriotice scrise cu acuratețe este volumul lui Ion Văduva-Poenaru — **Eroi de epopee** — apărut la Editura Eminescu. E drept, uneori autorul este prea discursiv și didactic, prea ilustrativ, urmărind prea riguros pagina de istorie. Dar de multe ori versul său limpede și melodos izbutește să emoționeze, fiind de o autentică vibrație. Prima parte a volumului — **Epoee în piatră** — este o reconstituire în versuri a războiului dintre daci și romani și a zămisirii poporului român. Poemele din această secțiune au de multe ori dramatism. În partea a doua a cărții sînt publicate o suită de portrete ale unor personalități istorice și culturale din țara noastră. Ion Văduva-Poenaru găsește deseori trăsăturile lor de

finitorii pe care le creionează cu talent. **Eroi de epopee** se înscrie ca o reușită printre încercările de a crea o **Epopee națională**. ● Un remarcabil volum de versuri cu un titlu imposibil — **Jugastru sfiala** — a publicat Doina Uricariu. Poeziile din această carte sînt compuse cu o vădită știință, a versului. Autoarea își domină sentimentele, nu le lasă să se exprime direct ci le filtrează din pudoare, pentru a nu se dezvălui integral cititorului. Dar versurile acestea nu devin reci, impersonale, ci deseori capătă capacitatea de a tulbura prin simplitatea lor: „A murit mielul acestei oi, / va începe să-l caute / și dacă nu află mirosul / de la nări va fișni surparea ființei, / o, fericitele animale / doar de la nări, / doar vestea adușmeării // a murit mielul acestei oi / sfișie pielea lui și pune-o pe mine”. Doina Uricariu, un nume deja cunoscut în lumea noastră literară, se afirmă cu o certitudine a liricii noastre tinere.

CRONICA LITERARĂ

Radu Cosașu: SUPRAVIEȚUIRI (vol. II)

Față de primul volum, **Supraviețuiri II** este o carte mai bine încheată și mai unitară — de fapt, se constituie ca un veritabil roman de autor. Și formula de jurnal retrospectiv n-a fost aleasă la întâmplare. Într-un fel ea traduce intenția scriitorului de a-și rescrie viața, cu toate accidentele ei esențiale, mai toate situații-limită depășite prin riscul opțiunii.

Modelul pare să fie Camil Petrescu: acesta concepea uneori literatura ca dosar de existențe. Firește, la Radu Cosașu elanul autobiografic este ceva mai pronunțat, ca și gustul pentru reportaj. În alt sens, în romanul de față, autorul își caută cu febrilitate „timpul pierdut”. Cum l-a pierdut și din ce motive — iată numai două din eventualele întrebări la care, pe parcurs, el încearcă să răspundă. Nu se adresează nici o clipă doar trecutului: faptul de a supraviețui și în sine mult prea grav pentru a-l înmormînta într-o poveste frumoasă. Timpul pierdut odinioară nu se sublimează, ci devine în carte timpul real, umple fabulos o absență.

Se înțelege că eroul cărții nu e altul decît autorul însuși, ceea ce complică intrucitva termenii creației: literatura (cultura) e subordonată normal vieții, viața eroului e marcată la rîndul ei de obsesia culturii (pe atunci, păcat burghez). Pentru tînărul scriitor, Isaac Babel și André Malraux constituie, înainte de toate, modele de viață. La fel absolutul nu exprimă tentația cunoașterii contemplative, ci o regulă de viață, fără de care nu se poate trăi. Or, a trăi în perspectiva absolutului înseamnă în realitate „a supraviețui”. Ca atare nu sentimentul fragilității condiției umane se degajă din impactul individului cu istoria. Metoda regresivului, de astă dată, are sens pozitiv, de recuperare. Înțelegem de ce autorul nu se proiectează într-un erou de pură ficțiune, păstrîndu-și astfel pînă la urmă identitatea civilă. Eroul din **Supraviețuiri II** e încă viu, puternic și are conștiința curată. A învins, fiindcă n-a acceptat nici un compromis și mai ales n-a negociat în vreun chip revoluția, ci a purtat-o înrădăcinată adînc în sufletul său, a apărut-o uneori cu disperare, apărîndu-se pe sine de mediocritate și minciună.

O vreme tînărul scriitor din roman nu scrie nimic. Acest lucru nu l-a pervertit, nici nu i-a întunecat vocația. A rămas totuși cu deprinderea de a-și elabora mai întii mental ideile sau de a se lansa în perorații imaginare. Pînă și formula de redactare a cărții pare marcată de această situație: multe secvențe au aspect de eseu vorbit. Pe de altă parte, dacă unele personaje din proza de azi se comportă ca niște indivizi ciudați, singuratici, care se înstrăinează în propria lor povestire, oricine ar fi de față cînd ei „vorbesc, vocația eroului nostru e comunicarea, transparența deplină. Nu face niciodată un secret din ceea ce gîndește în forul cel mai intim, nu are taine. Se dă în spectacol cu toată candoarea virtuții pe care o trăiește nesofisticat, fie în ședința sau în timp ce-și face autobiografia (un ritual aproape obsedant), fie în dialogurile peripatetice cu prietenii și îndeosebi cu numeroasele-i iubite. Evenimentele, în roman, se succed cu repeziciune, pentru a recompuce, dacă nu o viață de om, cel puțin traiectul ei. La 19 ani eroul nostru își părăsește familia, chiar din ziua agoniei și morții tatălui. Tînărul utecist, de-acum revoluționar de profesie, își reneagă fără complexe originea burgheză. Nu e de ajuns totuși. Astfel că după ce lucrează cîteva luni într-o redacție, trebuie să meargă în uzină. Lucrurile se complică apoi din ce în ce mai mult, fiind mereu la un pas de excluderea definitivă. Ne aflăm în epoca proletcultului, cînd inteligența și cultura păreau de-a dreptul subversive. I se cere de fiecare dată să se schimbe, adică să nu mai fie el însuși, cu toate că în fond dăduse pentru revoluție totul. Radu Cosașu reconstituie însă cu mult calm tabloul anilor '50. Ce-i drept mai dăm și peste unele situații șarjate: aici ar trebui să delimităm totuși ironia autorului de comicul — astăzi — involuntar al unor formule „sacre” de odinioară. Esențial e că nici un moment eroul din **Supraviețuiri II** nu rămîne exterior acestei epoci și nici nu apare doar ca victimă. Cel mai mult îl incomodează „șantajul familial”, pe care într-un fel singur și-l impune, nu neapărat cineva din afară. Apoi este nevoit să suporte alt șantaj, de astă dată odios, denunțat în **Eventul**. Pînă la urmă autorul se eliberează și de acest coșmar. Ultimele capitole ne deconectează aproape total de trecut, autorul regăsindu-și verva și ingeniozitatea reportericească. Nu se mai întimplă însă nimic deosebit. Trecutul a rămas undeva în urmă, numai obsesia timpului pierdut nu-i dă pace: „...un Proust al acestui timp pierdut nu a apărut și visul secret al acestor rînduri este de a se constitui într-o primă, fie și sumară, bibliografie pentru această nouă nevroză, necunoscută probabil încă de Freud, căruia niciodată nu i s-a întins pe banchetă un caz de post-revoluție...”

Supraviețuiri II are farmecul și strălucirea simplă a prozei lui Radu Cosașu. Aduce în plus o gîndire originală — profundă și în același timp decisă — așa cum nu avem întotdeauna ocazia să descoperim în proza contemporană. Radu Cosașu scrie cu limpezime despre lucruri grave, pe care uneori sîntem tentați să le complicăm inutil.

CORNEL MORARU

REEDUCAREA PRIN MUNCĂ

Greu e să devii om adevărat, dar lucrul acesta merită orice efort

În urmă cu mai multe luni, dorind să scrie despre procesul de reintegrare în societate al celor tineri încredințați spre reeducare unui colectiv de muncă, pe linia aplicării în viață a Hotărârii Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. din 24 mai 1977, reporterul a poposit la întreprinderea bucureșteană „Timpuri Noi”, găsim acolo, adică într-o unitate fruntașă a industriei românești, o preocupare constantă și plină de responsabilitate. Zilele trecute, am revenit la „Timpuri Noi”, după cum promiseseam în primul reportaj, prilej cu care am constatat că, lucru nu greu de anticipat și oarecum firesc, operația de recuperare a celor 13 tineri continuă, nefiind vorba despre un proces simplu, despre o acțiune lină și ușoară. Ci dimpotrivă, intrând în discuție o muncă de educație de mai lungă durată și o suptăveregheră permanentă, la care au fost chemați să colaboreze — ceea ce se și întâmplă — toți factorii de răspundere din întreprindere.

Începutul, folosim acest termen cu bună știință, deși de la declanșarea acțiunii s-au scurs câteva luni, a fost prielnic, înaintând garanții ferme în vederea reușitei, mulți din cei 13 aflându-se angajați pe un drum drept, al muncii și seriozității, la capătul căruia vor ajunge, mai devreme sau mai târziu, să-și privească tovarășii de lucru în față, fără teamă, ca de la egal la egal. Astfel, Stelian G., de profesie turnător formator, a găsit temeinice și rapide resurse pentru recuperare, reintegrându-se în colectivul comunistului Savin Bușcă, maestrul cu vechi stagii de serviciu la „Timpuri Noi”, prin conștiințozitate și îndeplinire exactă a sarcinilor. Firește, pentru a se ajunge aici a fost nevoie de mult tact și de un ajutor bărbătesc din partea colegilor din secție, ajutor care n-a însemnat nici favoruri și nici cocolose, dar care a însemnat sinceritate, spirit muncitoresc înaintat și, în funcție de situații concrete, o judecată limpede și aspră, atitudini pe care tânărul Stelian G. le-a înțeles cum se cuvine. „Imediat după reîncaadrarea lor, ne explica Ion Gherman, le-a fost greu să facă față acorului global, generalizat în uzina noastră. Spre a-i ajuta, i-am plătit câteva luni în regie, determinându-i să priceapă că nu atât de noi, cât de ei depinde să se alinieze efortului întregului colectiv și, implicit, societății. Stelian G., despre care întrebați, n-a avut ne-

vole de mult timp ca să înțeleagă rosturile noii sale vieți. El s-a reintegrat din mers, fără dificultăți, urmând nu doar sfaturile și vorbele părințești ale maestrului Bușcă, cât exemplul muncii și abnegației sale devenite, după părerea mea, elemente de educație dintre cele mai convingătoare. Altfel zis, am făcut și facem reeducare nu atât prin intermediul vorbelor și al intențiilor bune, cât prin forța exemplului de muncă și de viață al acelora însărcinați cu această problemă, oameni cu biografii pilduitoare, ca maestrul Alexandru Bădina, Eugen Nițu, Emanoil Bocriș sau Anghel Filip, ca muncitorii cu înaltă calificare Marin Mălăeru sau Cornel Nedelcu. Am obținut până acum rezultate pe care le-aș numi bune, dar cu care nu ne putem declara mulțumiți integral. Am avut și poticneli, am avut și necazuri, am fost puși și în situații mai puțin plăcute, când unul dintre tinerii încredințați nouă spre reeducare, sudorul Petre C., a cărui adresă am învățat-o pe dinafară, strada Știrului, numărul 13, a comis noi acte antisociale, dar am mers și mergem mai departe, cu îndrăzneală și răbdare, căutând alte metode pentru atragerea și educarea lor.”

Că lucrurile stau întocmai așa, nu-i greu de demonstrat prin fapte. La început derizorii, contribuțiile celor 13 la randamentul secțiilor în care au fost repartizați au crescut de la luna la lună, după cum au crescut, după o logică dintre cele mai simple, câștigurile lor. Astfel, muncitorul necalificat Romulus S., revenit în întreprindere după o condamnare de un an și trei luni, a primit pentru munca din decembrie 1977 exact 2696 de lei, ca urmare legitimă a seriozității sale, dar și ca o consecință a faptului că maestrul Anghel Filip i-a arătat încredere din capul locului, permițându-i să lucreze singur pe mașină, deși au existat — o spunem, de ce să n-o spunem? — și opinii contrare, rezerve pe undeva îndreptățite. Sudorul Florea I., participant, într-un moment de rătăcire, la o tîlhărie, de pe urma căreia se alesese cu o condamnare de 7 ani, dar cărui omnia și întelepclunea politici partidului și statului nostru i-au oferit, după nici un an și jumătate de detenție, sansa reîntoarcerii la o viață cinstită, a încasat recent 2051 de lei. Din păcate, sudorul cu marca 3127 a dispărut, în ianuarie, 15 zile de la lucru, drept pentru care veniturile sale s-au diminuat până la 525 de lei!

Prompt, oamenii secției de montaj l-au vizitat acasă, în frunte cu maestrul Bocriș, omul a revenit la locul său de muncă, nu doar cu promisiunile de ri-

goare, ci și cu regretul că ultima abdicare l-a costat cam scump la buzunar, problema reeducării fiind, nu-i așa, mai degrabă una a celor în cauză, în primul rând, dar și a colectivelor de muncitori care se străduiesc să-i reîntoarcă pe cei 13, ca și pe ceilalți asemenea lor, la demnitate și adevăr.

TRAIAN IORDĂCHESCU ■

„Sintem fericiți că am contribuit la salvarea unui tânăr. Ne simțim noi înșine mai buni”

Anul trecut, colectivul muncitorilor de la întreprinderea textilă din Arad, cunoscuta U.T.A., a primit în mijlocul său 29 de tineri care, într-un fel sau altul, mai grav sau mai puțin grav, greșiseră față de societate. Tineri veniți să-și pună conștiința la zi cum spune poetul, să-și facă ordine în sufletele lor, să-și găsească echilibrul.

Florica Sechel este o fată micuță și vioaie. Când a venit la U.T.A. avea doar 17 ani. Cu puțină vreme înainte greșise în fața oamenilor. Pentru că într-un moment al vieții ei, într-unul din acele momente când o mină întinsă poate schimba un destin, poate evita o cădere, Florica a fost singură. Familia se dezmembrase (veșnica istorie în aceste cazuri, dar cîți învăț din ele!), părinții, în egoismul lor, își uitaseră prima și majora îndatorire, iar anturajul (vorbind cu o detașare de acest anturaj de parcă n-ar fi tot în grija noastră, a tuturor celor care formăm societatea, să-l schimbăm, să-i eliminăm nuanța peiorativă!) a făcut restul. Din fericire, Florica a fost salvată. A salvat-o munca, au salvat-o minunații oameni de la U.T.A. A salvat-o puterea ei de a depăși momentul nefast, de a alege la vreme între bun și rău. Inginerul Ștefan Kiraly, șeful secției energetice, din care face parte și sectorul unde lucrează Florica Sechel, ne mărturisea că lor, oamenilor care au primit-o, li s-a făcut la început oarecum teamă, gîndindu-se că poate nu vor fi în stare să se achite de această datorie omenească, tot așa cum se achită de sarcinile de plan. „A fost, dacă vreți, ne spunea dînsul, și o piatră de încercare pentru noi. Și am reușit. Am vorbit cu părinții ei, cînd fata a avut necazuri, i-am făcut să înțeleagă ceea ce de fapt trebuia să știe dintr-un început. În orice caz, Florica demonstrează azi că poate deveni o muncitoare harnică, bine pregătită și, ca să fim sinceri, sintem mulțumiți că am contribuit și noi la acest lucru. Ne simțim noi înșine mai buni”. Florica Sechel n-avea nici o meserie. Și-a ales-o singură pe cea de bobinatoare electrică. A prins-o repede. Pentru că este isteată. Pentru că îi era rușine de cei care au ajutat-o

și pe care îi respecta, pentru că a vrut și vrea să devină om în ciuda acelei greșeli pe care azi a uitat-o ca și cum n-ar fi fost. Fidel Schmidt, secretarul U.T.C. pe secție, cel care a primit-o „în custodie” ne spunea că Florica are dexteritate, iuteală și mai ales că este curerită de meserie. Lucrează cu multă pasiune și se poate oricînd conta pe ea. „Dar, mai ales, prin munca ei, a știut să se facă respectată”. Un alt caz. Se numește Gheorghe Cazac și era de prin părțile Sucevei. Era. Poate mai este și acum acolo. Oamenii de la U.T.A. nu mai știu nimic de el pentru că a fugit. Fusese odată condamnat pentru huliganism. „L-am primit și pe el așa cum i-am primit și pe ceilalți, îmi spune Alexandru Parfenie, secretarul adjunct al comitetului de partid pe întreprindere. Îl încadrasem ca lăcătuș. Pînă la prima retribuție, secretarul de partid l-a împrumutat cu bani. I-am făcut loc la căminul de nefamiliști. Dar apoi am avut numai necazuri. Bea de stînga. Am stat de vorbă cu el, l-am inconjurat cu cel mai bun tîner din cămin, l-am discutat în fața colectivului în care muncea, atunci cînd greșea. Nu ne-am înțeles. Altfel spus, ne trăda mereu. Făcea scandaluri peste scandaluri, se purta dur cu cei din cămin, lipsea de la lucru. Într-o zi a plecat. Incredibil, dar așa stau lucrurile: au venit părinții cu un frate de-al său și l-au luat. Am rămas, cum se spune, năuc. Ce înțeleseseră oamenii aceia din munca noastră? Nu-i știm, nu-i cunoaștem, poate că sînt demni de toată stima, poate că sînt muncitori ca și noi, dar nu cred că au procedat bine. Am rămas cu sentimentul u-ului eșec. Și este dureros, pentru că o piesă rebutată o mai poți reface, înlocui, dar cu un om lucrurile stau altfel”.

Iată două cazuri, două feluri de a răspunde la mîna întinsă de societate, două moduri care, poate, mai târziu, se vor răsfrînge nu numai asupra vieții celor în cauză, dar și a copiilor lor. Pentru că școala aspră a muncii este deopotrivă o școală a tinerilor, dar și a părinților. A tinerilor de azi, a părinților de mîine.

MIRCEA RAIU ■

S. O. S. — monumentele!

În urma cercetărilor întreprinse, îmi spune Alexandru Rădulescu, arheolog, rezultă că istoria monumentelor de la Putna nu începe cu perioada lui Ștefan cel Mare. Conform documentelor de care dispunem, pe la 1420 Alexandru cel Bun face o donație mănăstirii de la Putna. Noi, îmi spune arheologul, am numit această perioadă — perioada «arhaică». În anul 1973, aici la Putna au început lucrările de arheologie, avînd ca scop reconstituirea acestei zone, cât mai fidel epocii lui Ștefan cel Mare. Acest șantier a fost declarat șantier arheologic național. În continuare, vă pot spune că pe la 1856, pe vechea casă domnească — unică în felul ei — s-a ridicat un corp de clădiri în disonanță cu elementele de cultură veche românească, folosindu-se pe vremea aceea materiale și elemente decorative din vechea casă domnească. În urma cercetărilor arheologice întreprinse de noi s-au găsit fragmente de montanți ale ușilor, praguri de piatră, arce care sînt fixate pe bile, ziduri de elevație de mari proporții, bogat material ceramic care este deus la muzeul de aici și chiar picturi rămase din acea vreme. Una din descoperirile cele mai interesante, ni se pare găsirea unei conducte eare alimenta casa domnească cu apă potabilă. Cercetarea și găsirea în documente de arhivă a unor schițe ne-au dus la elaborarea unor proiecte de restaurare a casei domnești, avînd ca scop punerea în valoare și în stare de funcționare a clădirii din secolul al XV-lea. Prin demolarea sistematică a clădirii actuale, care nu prezintă importanță din punct de vedere istoric și național, dar conține o serie de elemente din vechea

casă domnească ce se pot recupera și amplasa din nou în vechea casă domnească. Acestea erau în câteva cuvinte ideile și planurile noastre. Oprirea pentru o perioadă de timp a lucrărilor de arheologie și reconstrucție va face să se anuleze toată munca noastră de ani de zile. Mai mult de atât, umezeala, zăpada, fenomenele de îngheț-dezghet și în fine putrezirea bustenilor care sînt atacați de putregai — busteni care susțin clădirea — pot duce la prăbușirea clădirii peste vechea casă domnească.

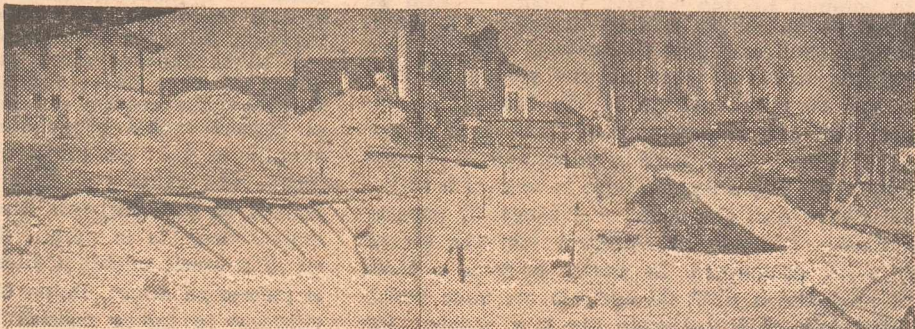
Credem că este vorba de o pauză nedorită — îmi spune Radu Ciuceanu, cercetător științific la Muzeul de istorie a municipiului București. Desigur că este foarte trist ce se petrece acolo. Prin amploarea și dimensiunile lucrărilor de la acest șantier de importanță națională s-a ajuns la un punct în care nu se mai poate da înapoi, făcînd imposibilă orice întoarcere. De ce? S-au scos prin săpături peste 1000 de metri cubi de pămînt care au conservat un timp acest document istoric. Recent am fost la Suceava și am văzut pavimente de cărămidă din perioada lui Ștefan cel Mare păstrate pînă în timpurile noastre care, datorită neglijenței și nepăsării, s-au transformat în lut. Ca importanță istorică pot să vă spun că ceea ce am descoperit noi la Putna întrece toate așteptările. Este vorba de un palat domnesc de proporții neobișnuite — fiind o dovadă a prezenței românilor din acea vreme în nordul țării, unul din cele mai importante documente de arhitectură românească de pe vremea lui Ștefan cel Mare.

Zi de iarnă la Putna. În ciuda faptului că este duminică, la sediul șantierului de aici îi găsim pe Vasile Mănăilă, șef de lot la șantierul de restaurare și pe tehniciana constructor Gabriela Mihăilache, care împachetează documentația care urmează să fie predată muzeului din Suceava. După ce îi explic motivul vizitei și redau discuția avută cu cei doi arheologi, Vasile Mănăilă mă conduce pe șantier — acolo unde au fost lăsate baltă și în baltă toate lucrările. „O să vă mai dau și eu câteva date care să completeze ceea ce v-au spus colegii de la arheologie, — îmi spune șeful de lot. La ora actuală nu mai avem posibilitatea să executăm nici măcar acoperirea și izolarea elementelor arhitectonice de intemperii. Ceea ce mă îngrijorează este posibila prăbușire a structurilor de lemn, fiind atacate de putregai, a bolților construite pe ruinele casei domnești. În mare pericol se află și protejarea întului de legătură dintre elementele de construcție care suferă degradări. De asemenea, în partea clădirii din nord există un zid fără fundație. S-au făcut cercetări mult sub cota zidului. Dealul

din nord alunecă în ciuda faptului că s-a construit un dren de captare a apelor. La ora actuală zidul se sprijină pe bile de lemn — riscînd să cadă peste clădirile din nord. Ce mă nemulțumește este și faptul că documentația se predă muzeului din Suceava și nu se predă fiecărui monument istoric în parte. Mă simt exact ca și cînd pe cîmpul de luptă pierzi o cetate”.

„Pe data de 20 decembrie am făcut recepția la toate cele 12 șantiere pe care le-am avut în județ — îmi spune Alexandru Toma, președintele comitetului de cultură și educație socialistă al județului Suceava. Lucrările sperăm să le începem într-un viitor apropiat. Trebuie să înființăm un atelier de proiectare în cadrul institutului nostru avînd ca profil reconstrucția monumentelor și apoi să începem din nou lucrările. Cît va dura? Nu știm exact. De asemenea va trebui să formăm noi echipe de muncitori specialiști în lucrări de arheologie. Personal cred că aceste lucrări nu vor mai apuca încă o iarnă în starea în care se găsesc”.

SORIN POSTOLACHE ■

Ruinele casei domnești de la Putna acoperite de zăpadă

„DEZARMARE ȘI PACE“, O SINTAGMĂ LA ORDINEA ZILEI

La Geneva, la New York sau la Belgrad, același cuvânt de ordine, „Dezarmare și pace“. Curba mereu urcătoare a cantității — și, în paralel, a calității — armelor născocite și acumulate pe Terra trasează un grafic ce stârnește o îngrijorare tot mai severă; expresie a capacității de distrugere, acest urcuș nu trezește, nu poate genera bucuria legată de performanță, de salt, ci doar stupeoare, spaimă, neliniște. Se recunoaște astăzi, în forurile cele mai diverse, de către personalități de mare prestigiu ale contemporaneității, că atât timp cât nu este prea târziu, omenirea trebuie să-și unească eforturile pentru a putea elimina pericolul războiului din viața planetei. Asistăm, pe plan mondial, la un curent de opinie din ce în ce mai larg, din ce în ce mai responsabil în favoarea păcii, împotriva războiului.

La nivelul declarațiilor, necesitatea suprimării războiului din viața popoarelor, imperativul stopării cursei înarmărilor, în special al înarmărilor nucleare, sînt obiective necontestate. La nivelul faptelor însă interese și poziții dintre cele mai diverse împiedică realizarea practică a acestei arzătoare aspirații. Proliferarea cursei înarmărilor reprezintă un grav pericol pentru omenire nu numai prin finalitatea sa distructivă, ci și prin irrosirea și folosirea în scopuri ce atențiază la condiția umană a unor importante resurse. Invocarea relației dezarmare-dezvoltare revine tot mai frecvent în ultimii ani pe teritoriul dezbaterilor, în apelurile care cheamă la luciditate, la acțiuni care să servească umanității, civilizației. Recent, Institutul Internațional de Cercetări în Problemele păcii (SIPRI) din Stockholm — care publică, după cum se știe, ample studii consacrate cursei înarmărilor — releva faptul că, în prezent, în lume, sînt utilizate anual în scopuri militare materii prime sau semimanufacturate valorind, în medie, 250 miliarde dolari. Sumă echivalentă cu produsul național total a 65 de țări în curs de dezvoltare! „O parte a mijloacelor care se irosesc acum pentru înarmare ar trebui cheltuite pentru combaterea foametei, pentru dezvolta-

rea accelerată a regiunilor înapoiate ale lumii“ — afirma, la rîndul său, Willy Brandt, președintele Partidului Social Democrat din Republica Federală Germania, cu puțin timp în urmă.

S-ar părea deci, am putea-o crede, că irosirea zilnică a miliarde de dolari în întreaga lume pentru înarmare, dincolo de neliniștea firească pe care o generează, implică și puternice mutații de conștiință, în straturile cele mai diverse ale opiniei publice mondiale, creează atitudinea așteptată, de condamnare a acestei politici și, firește, determină acțiunile care să-i pună stavilă. În rîndul acestor acțiuni am putea înscrie dezbaterile desfășurate la New York și Geneva pe parcursul ultimelor săptămîni. După cum a relatat detaliat presa cotidiană, la sediul Națiunilor Unite din New York s-a încheiat o nouă etapă importantă — penultima — a Comitetului pregător al sesiunii speciale a Adunării generale a O.N.U. consacrată dezarmării. În cadrul acestui comitet — din al cărui plen fac parte 54 de state, între care și România — au fost elaborate, într-o formă preliminară, pe baza propunerilor și ideilor prezentate de diferite state și grupuri de state, proiecte asupra tuturor secțiunilor documentului final ce urmează să fie înaintat spre dezbateri și aprobare sesiunii speciale din mai-iunie. Conținutul acestui proiect de document (care în afara preambulului cuprinde trei secțiuni distincte — Declarația cu privire la dezarmare; Programul de acțiune; Structurile de negocieri) este apreciat ca pozitiv pentru faza în care se află, cu toate că nu răspunde încă întru totul dorinței popoarelor, așteptării acestora. Limitele se datorează mai ales unor tendințe de supraapreciere a măsurilor legate de controlul înarmărilor și limitarea armamentelor. Or, aceste acțiuni nu pot, în nici un caz, ține locul măsurilor reale de dezarmare, în primul rînd de dezarmare nucleară, concrete și eficiente, care să marcheze scoaterea din immobilism a actualelor negocieri pentru dezarmare.

Participarea țării noastre la procesul

de elaborare a proiectelor de documente citate a fost deosebit de activă, propunerile și inițiativele românești aflîndu-și loc în toate secțiunile. Poziția fermă și constructivă a României în această problemă a fost din nou reafirmată recent de către tovarășul Nicolae Ceaușescu în Cuvîntarea rostită la Conferința Uniunii Asociațiilor Studenților Comuniști: „**Luăm parte activă la pregătirea sesiunii extraordinare a Organizației Națiunilor Unite din primăvara acestui an și simțim hotărîți să acționăm din toate puterile, împreună cu toate statele și forțele progresiste, pentru ca această sesiune să ducă la măsuri efective îndreptate spre dezarmare, spre eliberarea omenirii de coșmarul unui nou război nimicitor, să creeze condiții pentru realizarea unei păci trainice, a unui climat în care fiecare națiune să se simtă în deplină siguranță.**“

Eforturi paralele consacrate aceluiași problematici — dezarmarea — au fost mobilizate și în Europa, la Viena, în cadrul Conferinței internaționale a organizațiilor neguvernamentale asupra dezarmării. Și în acest cadru, delegația română — participantă activă la lucrările conferinței — a prezentat pe larg concepția României socialiste. a președintelui Nicolae Ceaușescu, privind crearea unei lumi fără arme și fără războaie. Țara noastră se pronunță cu fermitate pentru trecerea neîntîrziată la măsurile practice de dezarmare, pentru democratizarea mecanismului de negocieri, pentru asigurarea participării la eforturile de dezarmare a tuturor statelor, în condiții de egalitate. Delegația română a insistat, de asemenea, asupra rolului important ce revine opiniei publice de pretutindeni, popoarelor lumii pentru inaugurarea unei noi ere în negocierile de dezarmare, era trecerii de la declarații la acțiuni concrete.

Din toate aceste inițiative, din relevarea conținutului principal al negocierilor ce au loc în lume pe tema dezarmării, din speranțele pe care cele mai înaintate forțe ale contemporaneității și le leagă de sesiunea specială consacrată dezarmării, ideea care se detașează cu pregnanță este aceea că eforturile internaționale vînzînd oprirea cursei înarmărilor rămîn încă departe de obiectivele propuse atît timp cît nu sînt dublate, nu sînt însoțite de măsuri practice, atîta timp cît există alte și alte fapte care contravin și contrazic tendințele pozitive existente.

DOINA IOVANEL

GALBRAITH: „Nimic nu este mai incompatibil cu libertatea decît mizeria“

Într-o convorbire cu un colaborator al ziarului „Le Monde“, cel mai reputat economist american, John K. Galbraith, fost consilier prezidențial pentru probleme economice și, actualmente, profesor la Universitatea Harvard, și-a exprimat dezacordul cu actuala campanie privind așa-zisele drepturi ale omului, declanșată în Occident.

Mai întii, profesorul Galbraith arată că el, personal, nu a găsit cu cale să se ralieze acestei campanii: și nu din dezinteres față de problemele contemporane, ci — a precizat economistul — pentru că „Nu cred că este de datoria mea să fac proclamații personale pe tema drepturilor omului. Deși mi se pare că, într-adevăr, în cursul ultimilor ani, mi-am manifestat suficient libertatea de exprimare“.

Pe de altă parte, profesorul american a arătat: „Nu cred că se cîștigă mare lucru predicînd pe această temă altor state“. „Sînt convins că statutul drepturilor omului progresează în țările socialiste, „însă nu datorită sfaturilor provenite din Occident“ — a subliniat Galbraith.

În încheiere, economistul american își exprimă punctul său de vedere cu privire la adevăratul conținut al drepturilor umane. În ce privește chestiunea mai generală a unei cruciate de politică internă în favoarea drepturilor omului, „eu — subliniază savantul american — prefer să se manifeste grija față de privațiunile de libertate și discriminările care rezultă din sărăcie: ghetoul negru, șomajul tineretului, discriminarea împotriva femeilor. Există în S.U.A. suficiente asemenea minorități defavorizate, private de facto de exercitarea libertăților lor și de drepturile lor civile, de care merită să ne interesăm. Nimic nu este mai incompatibil cu libertatea decît mizeria“ — relevă John K. Galbraith.

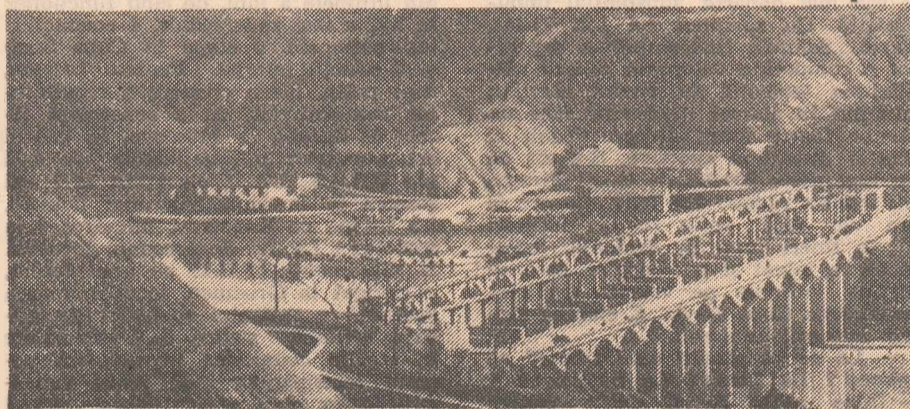

Foto-vedere panoramică asupra centralei hidroelectrice Kanshi de pe riul Miho, construită în R. P. Chineză cu ajutorul populației ținutului Hengtung

Fapte și zile

Premiul principal al concursului de fotografie de presă organizat de Fundația olandeză de fotografie a fost atribuit reporterului sud-african Leslie Hammond. Imaginea pentru care i s-a acordat distincția, intitulată „Teroarea gazelor lacrimogene“ a surprins unul din momentele în care populația de culoare din Modderdam, de lângă Capetown, își exprima protestul față de acțiunea de demolare a locuințelor de către forțele poliției rasiste sud-africane. ● În viitor, în garda de onoare a Casei Albe vor putea figura și femeile ce se află în forțele armate ale Statelor Unite. În prezent, garda de onoare care participă la ceremoniile oficiale rezervate șefilor de stat în vizită la Washington este constituită doar din bărbați reprezentînd unități ale armatei terestre, forțelor aeriene și navale, gărzilor de coastă și pușcașilor marini. ● De la sediul clubului de fotbal Cagliari, din Sardinia, a fost furat trofeul primit de celebrul internațional Gigi Riva pentru titlul de cel mai bun realizator, obținut în perioada de glorie a activității sale în echipa sardă. Furtul a fost efectuat de „obișnuitele persoane neidentificate“, remarcă agenția ANSA. Riva a

declarat că este dispus să intre în contact cu autorii furtului și să plătească suma necesară pentru răscumpărarea prestigiosului trofeu. ● Fiindcă veni vorba de furt, Scotland Yard-ul a anunțat că o armă prevăzută cu un mecanism de vizare prin lunetă și construită pe bază de laser a fost furată din Muzeul științific din Londra, cu prilejul unei expoziții de echipament electronic. Se presupune că arma furată s-ar afla în posesia unui grup terorist. În lume există doar 25 de exemplare de acest tip de armă. ● Trei din cele mai mici țări din lume — Kuveitul, Emiratele Arabe Unite și Qatarul — beneficiază, potrivit datelor difuzate de Banca Mondială, de cel mai ridicat venit mediu anual pe locuitor, datorită exporturilor de petrol și populației mici. Astfel, produsul național brut pe locuitor este de 15 400 dolari în Kuveit, de 13 900 dolari în Emiratele Arabe Unite și de 11 400 dolari în Qatar. Același organism internațional de finanțare relevă însă că, la polul opus, se află majoritatea țărilor africane și asiatice, dintre care doar cîteva au un venit de 1 000 dolari pe locuitor. În America Latină, Hondurasul și Bolivia sînt cele mai sărace, cu 390 dolari pe locuitor anual.

D. I.

MONDO UMANO ?

Nici măcar o zi de pace

Nu știm cîți cunosc constatarea de mai jos și, de asemenea, ne închipuim că citind-o o vor privi cu o firească îndoielă întrebîndu-se dacă e sau nu adevărată. Și totuși este adevărat: din 1945 și pînă azi nu s-a înregistrat nici măcar o zi de pace, nici măcar o zi în care să nu fi zăngănit arme, să nu se fi înregistrat raiduri aeriene, dueluri de artilerie, bombardamente, morți și răniți, mari pagube materiale etc. Cu alte cuvinte să nu fi fost în plină evoluție mai multe războaie. Asadar, constatarea are menirea să ne pună pe gînduri, să schimbe o anume optică superficială cu care s-a evaluat situația de după ultima conflagrație mondială. Este adevărat, într-un prim moment ne vin în minte războaiele din Orientul Apropiat, Coreea, Indochina — majoritatea lor cu caracter prelungit — dar în cronica lumii contemporane nu figurează numai acestea. Există chiar expresii cîrifice ale înfruntărilor armate și care, la rîndul lor, nu pot să nu pună și mai mult pe gînduri. Dealtfel, într-o consistentă lucrare consacrată „Polemologiei și problemelor păcii“, Vasile Secăriș, relevînd creșterea deosebită a frecvenței, a intensității războiului clasic și a numărului conflictelor arăta că dacă în 1945—1949 erau în curs de desfășurare 6,47 războaie în fiecare zi/an, în perioada 1965—1969 cifra respectivă ajunsese la 17,95. Firește, în aceste conflicte armate au fost angajate numeroase forțe, ele au cuprins adesea arii geografice, numeroase state, au dus la irrosirea unor mari forțe umane și materiale. Trist dar adevărat, lumea aceasta ieșită atît de zdruncinată, de umilită și de păgubită din ultimul război mondial n-a putut asigura, de atunci, nici o zi de pace pe această planetă. Știm, s-au constituit comitete, organisme, s-au încheiat și unele tratate, s-a ajuns la unele acorduri bilaterale, s-au dus și se duc negocieri îndelungi și cel mai adesea sterile pentru o demarare efectivă și eficientă în procesul dezarmării. Și nu e întimplător că negocierile respective trenează din moment ce, în unele locuri, principiul (straniu) care ealăuzește pacea în viziunea respectivă este „si vis pacem, para bellum“. Adică dacă vrei pace, pregătește-te de război.

Am fi dorit să ne înșelăm în aprecierea noastră. Dar, iată, cotidianul francez „Le Matin“ constata un fapt ce ar trebui să el să pună pe gînduri: în domeniul vînzărilor de arme, în 1977, recordul mondial a fost doborît. Cu alte cuvinte, statele „negustoare de moarte“ au continuat să facă afaceri cu acest gen de mărfuri, situație căreia țările cumpărătoare trebuie să-i facă față în felurite chipuri. Ne gîndim la eforturile mari depuse de ele pentru însușirea unei atari tehnici, pentru achiziționarea ei, la scopurile în care a fost achiziționată, la atitea și atitea fețe văzute și nevăzute ale acestei ciudate pregătiri a păcii.

Că nu este cea adecvată se știe. Că negocierile în problema dezarmării ar putea fi eficiente — iarăși se cunoaște. Că există o adevărată și viabilă viziune a unei adevărate și viabile păci o dovedesc atitea lucide luări de poziție, între care răsună puternic cele românești. Atunci, cînd oare se va consemna prima (și apoi celelalte) zi de pace plenară pe mapamond? Desigur prin cit mai multe fapte și nu prin vorbe.

PETRE NICOLAE

